

การพัฒนารูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริม
การสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม
สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. โอบาส เกาไศยาภรณ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จารุวรรณ กฤตย์ประชา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วสันต์ อดิศักดิ์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ได้รับทุนสนับสนุนจากกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

ลิขสิทธิ์ของกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

สัญญาเลขที่ 7/2563

การพัฒนารูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริม

การสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม

สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. โอภาส เกาไศยาภรณ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จารุวรรณ กฤตย์ประชา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วสันต์ อดิศักดิ์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ได้รับทุนสนับสนุนจากกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

ลิขสิทธิ์ของกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

Project Code 7/2563

Development of Massive Open Online Course Model to Enhance
Knowledge Construction and Cultural Awareness
for higher education students

By

Assistant Professor Dr.Ophat Kaosaiyaporn

Assistant Professor Dr.Charuwan Kritpracha

Assistant Professor Dr.Wasant Atisabda

Prince of Songkla University

Supported Budget by Edtech Fund, Ministry of Education

Year 2020

Copyright of Edtech Fund, Ministry of Education

บทคัดย่อ

สัญญาวิทยานิพนธ์ที่ 7/2563

ชื่อโครงการ การพัฒนารูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริม
การสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียน
ระดับอุดมศึกษา

ชื่อนักวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. โอภาส เกาไศยาภรณ์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

E-mail Address ophat.k@psu.ac.th

ระยะเวลาโครงการ กันยายน 2563 - กันยายน 2564

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบ
ทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทาง
วัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา (2) สร้างทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริม
การสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา และ
(3) เพื่อศึกษาผลการใช้ทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความ
ตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย
ประกอบด้วย นักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่เข้าเรียนในรายวิชา การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม
จำนวน 452 คนและรายวิชา การบริโภค (ฮาลาล ฮาโรม) : หลักการ ฮาลาล-ฮาโรม กับการบริโภค
จำนวน 662 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ (1) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (2) แบบวัด
พฤติกรรมการสร้างความรู้ในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา และ (3) แบบวัดความ
ตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า (1) ผลการประเมินรูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ออนไลน์ระบบเปิดสำหรับ
มหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา
มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (2) ผลการประเมินทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่
ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เรื่อง
การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรมและเรื่อง การบริโภค (ฮาลาล ฮาโรม) : หลักการ ฮาลาล-ฮา
โรม กับการบริโภค ในส่วนของภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และ (3) ผลการศึกษาการใช้

ทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม มีผู้เรียนสมัครเข้าเรียนในรายวิชาทั้งสิ้น 452 คน มีผู้สอบผ่านเกณฑ์การประเมินในรายวิชาที่ร้อยละ 60 จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 14.38 และ เรื่อง การบริโภค (ฮาลาล ฮาโรม) หลักการ ฮาลาล-ฮาโรม กับการบริโภค มีผู้เรียนสมัครเข้าเรียนในรายวิชาทั้งสิ้น 662 คน มีผู้สอบผ่านเกณฑ์การประเมินในรายวิชาที่ร้อยละ 60 จำนวน 249 คน คิดเป็นร้อยละ 37.61

คำสำคัญ ทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน การสร้างความรู้ และ ความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม

Abstract

Project Code	7/2563
Project Title	Development of Massive Open Online Course Model to Enhance Knowledge Construction and Cultural Awareness for higher education students
Investigator	Assistant Professor Dr.Ophat Kaosaiyaporn, Prince of Songkla University
E-mail Address	ophat.k@psu.ac.th
Project Period	September 2020 - September 2021

The purpose of this research was to (1) study the experts' opinions of massive open online course model to enhance knowledge construction and cultural awareness for higher education students; (2) create massive open online course model to enhance knowledge construction and cultural awareness for higher education students and (3) study the learning achievement after studying with massive open online course model to enhance knowledge construction and cultural awareness for higher education students. The sample consisted of 452 students who enroll to coexistence in a multicultural society course and 662 students who enroll to Halal-Haram Principles and Consumption course. The research instrument consists of (1) achievement test; (2) knowledge construction test in cultural for higher education students and (3) cultural awareness test for higher education students

The conclusions were as follows (1) the opinions of experts on massive open online course model to enhance knowledge construction and cultural awareness for higher education students unveiled the highest level (2) the opinions of experts on coexistence in a multicultural society course and Halal-Haram Principles and Consumption course unveiled the highest level and (3) 65 students (14.38%) from 452 students who enroll into coexistence in a multicultural society course have passed the exam with 60 percent of the criteria of the course and 249 students (37.61%) from 662 students who enroll into

Halal-Haram Principles and Consumption course have passed the exam with 60 percent of the criteria of the course.

Keywords : Massive Open Online Course, Knowledge Construction and Cultural Awareness

สำนักงานเลขาธิการ
กองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษาประสบความสำเร็จได้ด้วยการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอบคุณที่ปรึกษาโครงการวิจัย รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ, รองอธิการบดีฝ่ายวิเทศสัมพันธ์และผู้อำนวยการสำนักการศึกษาและนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ขอบคุณคณะกรรมการตรวจรับสำหรับข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ อันจะช่วยให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอบคุณผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านในทุกกระบวนการของงานวิจัยที่มีส่วนร่วม จนงานวิจัยสำเร็จลงไปได้ด้วยดี

ขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ความอนุเคราะห์ในการประเมินรับรองความเหมาะสมของรูปแบบและให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ยิ่งต่องานวิจัย

ขอบคุณมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ คณะศึกษาศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ สำนักวิจัยและพัฒนาและสถานวิจัยนวัตกรรมการศึกษาและการเรียนการสอนที่เป็นเลิศสำหรับ กำลังใจและการอำนวยความสะดวกในการดำเนินโครงการวิจัยในครั้งนี้

คณะผู้วิจัย

2564

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ค
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ญ
สารบัญตาราง.....	ฎ
 บทที่ 1 ความเป็นมาของโครงการ.....	 1
1.1 หลักการและเหตุผล ความสำคัญและประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้อง.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	6
1.3 ขอบเขตการวิจัย.....	6
1.4 ประโยชน์ของการวิจัย.....	7
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
2.1 การศึกษาทางไกลและแนวคิดหลักการและองค์ประกอบกับการจัดการเรียนการสอน ออนไลน์และการออกแบบสภาพแวดล้อมการเรียนรู้.....	9
2.2 ความหมายของการศึกษาทางไกล.....	10
2.3 แนวคิดของการจัดการศึกษาทางไกล.....	11
2.4 หลักการของการจัดการศึกษาทางไกล.....	12
2.5 ทรัพยากรการศึกษาแบบเปิด (Open Educational Resources).....	13
2.6 ประเภทของแหล่งทรัพยากรด้านการศึกษาแบบเปิด.....	14
2.7 ทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน (Massive Open Online Courses (MOOC)).....	17
บทที่ 3 วิธีการดำเนินงาน.....	21
3.1 รูปแบบการวิจัย.....	21
3.2 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	21
3.3 การวิจัยก่อนการทดลองแบบกลุ่มเดียวที่มีการทดสอบหลังเรียน (One sort case study design).....	26

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการดำเนินงานวิจัย.....	30
4.1 ผลการประเมินรูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริม การสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับ อุดมศึกษา.....	30
4.2 ผลการพัฒนาทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้าง ความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา.....	35
4.2.1 ผลการประเมินทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการ สร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับ อุดมศึกษา เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม.....	35
4.2.2 ผลการประเมินทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการ สร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับ อุดมศึกษา เรื่อง การบริโภค (ฮาลาล ฮารอม) : หลักการ ฮาลาล-ฮารอม กับการบริโภค.....	39
4.3 ผลการศึกษการใช้ทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการ สร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา.....	43
4.3.1 ผลการศึกษการใช้ทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับ อุดมศึกษา เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม.....	43
4.3.2 ผลการศึกษาความตระหนักในคุณค่าทางพหุวัฒนธรรมของผู้เรียนที่ เรียนทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคม พหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา.....	44
4.3.3 ผลการศึกษการใช้ทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับ อุดมศึกษา เรื่อง การบริโภค (ฮาลาล ฮารอม): หลักการ ฮาลาล-ฮารอม กับการบริโภค.....	47
4.3.4 ผลการศึกษาพฤติกรรมการสร้างความรู้ของผู้เรียนหลังจากการใช้ ทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักใน คุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เรื่อง การบริโภค (ฮาลาล ฮารอม): หลักการ ฮาลาล-ฮารอม กับการบริโภค.....	48

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

4.4 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนหลังเรียนด้วยทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน เพื่อส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา.....	51
4.4.1 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนหลังเรียนด้วยทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา.....	51
4.4.2 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนหลังเรียนด้วยทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง การบริโภค (ฮาลาล ฮารอม) : หลักการฮาลาล-ฮารอมกับการบริโภค เพื่อส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา.....	54
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ.....	57
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	57
5.1.1 ผลการประเมินรูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา.....	57
5.1.2 ผลการพัฒนาทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับ อุดมศึกษา เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม และ เรื่อง การบริโภค (ฮาลาล ฮารอม): หลักการ ฮาลาล-ฮารอม กับการบริโภค.....	58
5.1.3 ผลการศึกษาการใช้พัฒนาทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม และ เรื่อง การบริโภค (ฮาลาล ฮารอม) : หลักการฮาลาล-ฮารอม กับการบริโภค.....	58
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	60
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	61
5.3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้.....	61
5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	62

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม.....	63
ภาคผนวก.....	66
ประวัติผู้รับทุนสนับสนุน	105

สำนักงานเลขาธิการ
กองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1	แผนภาพจำแนกประเภทของแหล่งทรัพยากรการศึกษาแบบเปิด.....
2.2	ตารางแสดงภาพสัญลักษณ์และชนิดของสัญญาอนุญาตครีเอทีฟคอมมอนส์.....
2.3	การประยุกต์กรอบอีเลิร์นนิ่งสู่ทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน.....
4.1	รูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้าง ความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา.....

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 ผลการประเมินรูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับ อุดมศึกษา.....	30
4.2 ผลการประเมินทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม.....	36
4.3 ผลการประเมินทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เรื่อง การบริโภค (ฮาลาล ฮารอม) : หลักการ ฮาลาล-ฮารอม กับการบริโภค.....	40
4.4 ผลการศึกษาการใช้ทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม.....	43
4.5 ผลการศึกษาความตระหนักในคุณค่าทางพหุวัฒนธรรมของผู้เรียนที่เรียนทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา.....	44
4.6 ผลการศึกษาการใช้ทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เรื่อง การบริโภค (ฮาลาล ฮารอม) : หลักการ ฮาลาล-ฮารอม กับการบริโภค.....	48
4.7 ผลการศึกษาพฤติกรรมการสร้างความรู้ของผู้เรียนหลังจากการใช้ทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เรื่อง การบริโภค (ฮาลาล ฮารอม) : หลักการ ฮาลาล-ฮารอม กับการบริโภค.....	49
4.8 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนหลังเรียนด้วยทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา.....	52

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.9	ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนหลังเรียนด้วยทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิด สำหรับมหาชน เรื่อง การบริโภค (ฮาลาล ฮารอม) : หลักการ ฮาลาล-ฮารอม กับการ บริโภค เพื่อส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา.....

54

บทที่ 1

ความเป็นมาของโครงการ

1.1 หลักการและเหตุผล ความสำคัญและประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเป็นการวางรากฐานที่สำคัญของการพัฒนาประเทศในยุคเศรษฐกิจและสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ (Knowledge Based Economy / Society: KBE/KBS) ที่มีองค์ความรู้ใหม่มากมายเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technology: ICT) ที่ได้รับการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาและสนับสนุนการจัดการศึกษามากขึ้นทุกขณะ ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการ รูปแบบ เทคนิคและวิธีการสอนเพื่อให้สนองต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการแข่งขันของประเทศทั้งด้านความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี การปรับตัวต่อการกระจายความรู้ การเชื่อมโยงข้อมูลความรู้ต่างๆ ที่เชื่อมถึงกันทั่วโลก (วิชิต รัตนเพียร, 2548; สันติ วิจักขณาลัญญ์, 2548) โดยอาศัยศักยภาพและความสามารถของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองหรือร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้เรียนคนอื่น ๆ ได้ตลอดเวลา การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการศึกษานั้น สามารถทำได้หลายรูปแบบ ตั้งแต่การนำคอมพิวเตอร์มาใช้เป็นอุปกรณ์ในการเรียนการสอน การนำบริการต่าง ๆ ในระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตโดยเฉพาะเวิลด์ไวด์เว็บ (world wide web) มาพัฒนาเป็นสื่อการสอนในทุกระดับการศึกษา และการจัดการเรียนการสอนเป็นการเรียนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning) โดยใช้เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อกลางในการติดต่อระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ผู้เรียนสามารถเรียนได้โดยไม่มีข้อจำกัดในเรื่องเวลาและสถานที่ (anytime anywhere) เป็นการสร้างโอกาสและความเสมอภาคในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ผู้เรียนสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้และส่งข่าวสารถึงกันได้อย่างรวดเร็วก่อให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ในการเรียนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ผู้เรียนจะเปลี่ยนบทบาทจากผู้เรียนที่รับการถ่ายทอดความรู้จากผู้สอน (passive learner) เป็นผู้เรียนที่มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ (active learner) โดยผู้เรียนจะต้องเป็นผู้คิด ตัดสินใจเลือกเนื้อหาในการเรียน การจัดลำดับการเรียนรู้ การควบคุมเส้นทางในการเรียนและการนำเสนอผลงาน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ผู้เรียนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับเนื้อหาและผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อมในเรียนรู้ ซึ่งก่อให้เกิดบรรยากาศของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับระหว่างผู้เรียน โดยเฉพาะการใช้ทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC) ที่เริ่มมีแนวคิดแพร่หลายในวงการศึกษาดังแต่ปี ค.ศ. 2002 โดยเริ่มจากในหลายสถาบันการศึกษาที่มีความเชื่อในเรื่องของความรู้สู่สาธารณะ โดยจะเห็นได้ว่าความรู้ในปัจจุบันได้มีการเผยแพร่สู่ทุกคนที่สนใจใฝ่หาความรู้ โดยยึดหลักที่ว่าไม่ว่าคุณเป็นใคร คุณก็สามารถแสวงหาความรู้ได้ดังตัวอย่างของมหาวิทยาลัย Massachusetts Institution of Technology (MIT) มหาวิทยาลัย Yale ที่

ได้มีการจัดทำรายวิชาในลักษณะบทเรียนออนไลน์แบบเปิด (MIT Open Courseware และ Open Yale Course) ที่ผู้สนใจสามารถสมัครเข้าเรียนได้แต่จะไม่ได้รับหน่วยกิต ในขณะเดียวกันมหาวิทยาลัยต่างๆ เหล่านี้ก็ยังเชื่อว่าจะช่วยส่งเสริม สนับสนุนผู้เรียนของตนเองให้มีการเตรียมพร้อมในการเรียนมากยิ่งขึ้น ด้วย เช่นเดียวกับแนวคิด OpenLearn ของ Open University ประเทศอังกฤษ นอกจากนี้ในหลายๆ มหาวิทยาลัยในเอเชียก็ได้มีแนวคิดในการเผยแพร่ความรู้ในลักษณะนี้เช่นกัน ดังตัวอย่างเช่นที่ University of Tokyo ที่ได้เผยแพร่เว็บไซต์ UT Open Courseware ที่รวบรวมรายวิชาต่างๆ เพื่อเผยแพร่ความรู้สู่สาธารณะ และ มหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย (Thailand Cyber University) ที่ได้เปิดรายวิชาในลักษณะวิชาเรียนตามอัธยาศัย (Self-paced learning courses) ซึ่งปัจจุบันมีจำนวนวิชาในหลากหลายสาขาวิชาสำหรับผู้สนใจ มากกว่า 600 รายวิชา เช่น กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ เป็นต้น รูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ออนไลน์ในระบบเปิดสำหรับมหาชน อาจจำแนกได้เป็น 3 ประเภท ตามลักษณะของสังคมและการเรียนรู้ ได้แก่

1. ชุมมุก (cMOOCs) เป็นรูปแบบแรกๆ ของ MOOCs ที่เน้นชุมชนและการเชื่อมโยง อาจพบกลุ่มชุมชน การเรียนรู้ในระบบบริหารจัดการเรียนรู้และการเชื่อมโยงเครือข่ายเว็บ ลักษณะของชุมมุกตามแนวคิดทฤษฎี Connectivism จึงมีลักษณะ 4 ประการ ได้แก่

1.1 การผนวกแหล่งความรู้เข้าด้วยกัน (Aggregation) มีแนวคิดให้เนื้อหาสาระมวลมหาศาล จดหมายข่าว หรือเว็บเพจ ให้ผู้เรียนสามารถเข้าชม อ่านจากแหล่งการเรียนรู้หลากหลายที่รวบรวมไว้ในที่เดียว

1.2 การผสมผสานใหม่ (Remix) จัดเก็บและติดตาม ตามความต้องการของผู้เรียนเอง

1.3 การสร้างวัตถุประสงค์ใหม่ (Repurpose) ผู้เรียนสามารถสร้างบัญชีผู้ใช้ส่วนตัว (Account) บันทึกการเรียนรู้ของตน สะท้อนความคิด ฯลฯ

1.4 การส่งต่อ (Feeding forward) ผู้เรียนร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น

2. เอ็กซ์มุก (xMOOCs) เป็นการเปลี่ยนแปลงของ MOOCs เข้าสู่สภาพที่เป็นมหาสาระความรู้แบบเปิด ที่เปิดให้มีการลงทะเบียนเรียนฟรีเพื่อสาธารณะ มีการร่วมกันเปิดความรู้สู่สาธารณะและวัดประเมินผล แบบเปิด เอ็กซ์มุกจึงมีบริบทของการสื่อสารทางสังคม มีแหล่งความรู้ให้เข้าถึงออนไลน์และเอื้ออำนวย การเรียนรู้ โดยผู้เชี่ยวชาญและนักปฏิบัติในศาสตร์นั้นๆ

3. พีมุก (pMOOCs) มีลักษณะการเรียนรู้แบบเปิดโดยใช้หลักของการใช้โครงงานเป็นฐาน มีลำดับการเรียนรู้ในคอร์ส ได้แก่ (1) การริเริ่ม (2) การสืบหา (3) การเปิดแนวคิด (4) การเชื่อมโยง (5) การสร้างต้นแบบ (6) การเก็บรักษาเพื่อค้นคืน (7) การประเมิน (8) การสะท้อนและ (9) การเสริมให้สมบูรณ์ (McAndrew, 2013 อ้างอิงในใจทิพย์ ณ สงขลา, 2557)

การก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเป็นก้าวสำคัญของการนำประเทศไทย เข้าสู่ความแตกต่างจากทางสังคมเดิม เป็นสังคมสังคมพหุวัฒนธรรม (Multicultural Society) การจัด การศึกษาในสังคม

พหุวัฒนธรรม จึงควรมีรูปแบบเฉพาะที่เหมาะสมต่อการพัฒนาผู้เรียนจากทุกกลุ่มวัฒนธรรม โดยจะเรียกการจัดศึกษาในลักษณะนี้ว่า การศึกษาพหุวัฒนธรรม (Multicultural Education) Cortes (1996) ได้กล่าวถึงการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรม ไว้ว่า เป็นกระบวนการที่ผู้สอนได้ช่วยเตรียมผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาที่มีความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรมให้อยู่ด้วยความเข้าใจกัน มีความร่วมมือร่วมใจกันมองเห็นประโยชน์ที่แท้จริงในการพึ่งพาอาศัยกัน ความเสียสละ และความยุติธรรม และการยอมรับในความหลากหลายทางวัฒนธรรมนั้นต้องไม่นำไปสู่ความแตกแยกเช่นเดียวกับ บัญญัติ ยงยวน (2551) กล่าวถึงการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรมว่าเป็น การปฏิรูปการจัดการศึกษา โดยการจัดสภาพแวดล้อมภายในสถาบันการศึกษา ซึ่งมีผู้เรียนที่มาจากต่างวัฒนธรรม เช่น เชื้อชาติหรือกลุ่มชาติพันธุ์ ภาษา ศาสนา เพศ ชนทางสังคม และความต้อการพิเศษอื่นๆ ได้เกิดการเรียนรู้ที่จะยอมรับในความแตกต่างทางวัฒนธรรม ไม่มีอคติต่อกัน ไม่เกิดการแบ่งแยกและเลือกปฏิบัติ ลดความขัดแย้งระหว่างกัน ดังนั้น การจัดสภาพแวดล้อมเชิงเสมือนในพหุวัฒนธรรมจึงถือเป็นรูปแบบการจัดสภาพแวดล้อมสำหรับผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันในเรื่องของศาสนา สังคมและวัฒนธรรม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และยอมรับในเรื่องความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรม ลดอคติ ลดความขัดแย้งที่เกิดจากความไม่เข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรม ประกอบด้วยการสร้างบรรยากาศตามหลักการ การลดอคติ (Prejudice Reduction) การสอนที่ยึดหลักความเท่าเทียมกัน (Equity Pedagogy) การเสริมสร้างความเข้มแข็งสังคมและวัฒนธรรม (An Empowering Culture and Social Structure)

สำหรับกระบวนการการออกแบบกิจกรรมที่มุ่งเน้นไปทางด้านการจัดการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรม จะประกอบไปด้วย (1) การบูรณาการในเนื้อหาวิชา (2) กระบวนการสร้างองค์ความรู้ (3) การลดอคติ (4) การสอนที่ยึดหลักความเท่าเทียมกัน และ (5) การเสริมสร้างความเข้มแข็งทางสังคมและวัฒนธรรม ลักษณะการจัดการศึกษาพหุวัฒนธรรม (Multicultural Education) จึงเป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนที่มาจากกลุ่มที่มีความหลากหลาย ทั้งด้านเชื้อชาติ (Race) ศาสนา (Religion) และวัฒนธรรม (Culture) โดยการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมและลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน ซึ่งมุ่งเน้นและจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม โดยมีการประยุกต์รูปแบบในการจัดกิจกรรม ได้แก่ 1. เน้นให้กลุ่มคนในวัฒนธรรมหลักยอมรับในวัฒนธรรมที่แตกต่างของบุคคลอื่น (Enlightening Power Group Model) และ 2. รูปแบบที่เน้นให้กลุ่มคนในวัฒนธรรมย่อยเข้าใจตนเองในบริบททางสังคมของตนและวัฒนธรรมหลัก (Share Power Model) โดยมีมิติในการจัดรูปแบบของห้องเรียน ดังต่อไปนี้ (1) การบูรณาการในเนื้อหาวิชา (Content Integration) (2) กระบวนการสร้างองค์ความรู้ (The Knowledge Construction Process) (3) การลดอคติ (Prejudice Reduction) (4) การสอนที่ยึดหลักความยุติธรรม (Equity Pedagogy) และ (5) การปรับโครงสร้างทางสังคมและวัฒนธรรม (An Empowering Culture and Social Structure) (Banks, 2002; Bruder, 1989; Casey, D.M. 2008 และบัญญัติ ยงยวน, 2551) ซึ่งเมื่อนำการจัดการศึกษาแบบ

พหุวัฒนธรรมมาประยุกต์กับทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนแล้วจะยิ่งช่วยให้การจัดการศึกษามีความน่าสนใจและเข้าถึงผู้เรียนมากขึ้น โดยกระบวนการในการนำการจัดการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรมมาประยุกต์กับทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนนั้นจะต้องประกอบไปแหล่งการเรียนรู้ (Resource) เป็นแหล่งรวมวัสดุต่างๆ ที่จะช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ ที่เกี่ยวข้องกับพหุวัฒนธรรมโดยจำเป็นต้องคำนึงถึงคุณภาพและมาตรฐานเพื่อให้การพัฒนามีประสิทธิภาพ โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญได้แก่ (1) ด้านผู้พัฒนาและเผยแพร่ (2) ด้านหลักสูตร (3) ด้านขอบข่ายและวิชาการ (4) ด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน (5) ด้านการประเมินและวัสดุเสริม (6) ด้านส่วนต่อประสานกับผู้ใช้ (7) ด้านภาพรวมของรายวิชาและคุณค่าของสื่อ (8) ด้านเครื่องมือสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ (9) ด้านเทคโนโลยี และ (10) ด้านบริการเพิ่มเติมและการแนะนำ นอกจากนี้เครื่องมือที่มีความสำคัญสำหรับกระบวนการในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางด้านพหุวัฒนธรรมยังประกอบไปด้วย

- 1) เครื่องมือกระบวนการ (Processing Tool)
- 2) เครื่องมือสำหรับการสืบค้น (Seeking Tool)
- 3) เครื่องมือสำหรับการเก็บรวบรวม (Collecting Tool)
- 4) เครื่องมือการจัดหมวดหมู่ (Organization Tool)
- 5) เครื่องมือการบูรณาการ (Integrating Tool)
- 6) เครื่องมือสำหรับการสร้าง (Generation Tool)
- 7) เครื่องมือที่ใช้จัดการกระทำ (Manipulation Tool) เป็นเครื่องมือที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดการณและลงมือกระทำ
- 8) เครื่องมือสื่อสาร (Communication Tool) ประกอบไปด้วย
- 9) เครื่องมือสื่อสารแบบประสานเวลา (Synchronous Tool)
- 10) เครื่องมือสื่อสารแบบไม่ประสานเวลา (Asynchronous Tool)
- 11) เครื่องมือบน ฐานการช่วยเหลือ (Scaffolding-based tools)

โดยเครื่องมือประเภทต่างๆ สามารถนำมาใช้ออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบนระบบที่เรียกว่าทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนซึ่งถือเป็นการออกแบบกิจกรรมและทรัพยากรการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) โดยมีหัวใจสำคัญอยู่ที่การแบ่งปันแหล่งทรัพยากรด้านการศึกษามีคุณภาพสู่สังคมโลกเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ทางด้านการศึกษาได้อย่างเสรี ทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน นั้นมีความหมายที่กว้างและครอบคลุมถึงสิ่งที่เกี่ยวข้องทั้งหมดที่ทำให้สามารถเข้าถึงความรู้และก่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ รูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนจึงไม่มีข้อกำหนดในการพัฒนาที่ตายตัว เนื่องจากเป้าหมายในการพัฒนาทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนแต่ละแห่งนั้นมีความแตกต่างกัน อาทิเช่น เป็นแหล่งรวบรวมเครื่องมือสำหรับนักศึกษาและครูผู้สอน เป็นแหล่งพัฒนาทรัพยากรด้านการศึกษา เป็นห้องเรียนเสมือนจริง

สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นต้น ความหลากหลายของรูปแบบของทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนเหล่านี้ สามารถจัดจำแนกประเภทได้โดยอาศัยองค์ประกอบของทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนเป็นเกณฑ์ เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอน ผู้เรียนคนอื่นๆ เนื้อหา และแหล่งสารสนเทศบนเว็บได้โดยไม่จำเป็นต้องอยู่ในเวลาหรือสถานที่เดียวกัน จากการปฏิสัมพันธ์ดังกล่าวทำให้เกิดการเรียนรู้แบบร่วมมือบนระบบเครือข่าย อันส่งผลให้เกิดปฏิสัมพันธ์ทางความคิดระหว่างผู้สอน ผู้เรียนและกลุ่มเพื่อน เป็นการลดข้อจำกัดในด้านความแตกต่างด้านเวลาและสถานที่ ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความร่วมมือในการเรียน ความสามารถในการแก้ปัญหา ความคิดสร้างสรรค์และความคิดอย่างมีวิจารณญาณได้เป็นอย่างดี (ใจทิพย์ ณ สงขลา, 2550)

จากคำจำกัดความข้างต้นจะพบว่าการใช้ทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน ให้เกิดประโยชน์ที่สุด คือการรวบรวมลักษณะเทคโนโลยีประเภทต่างๆ เข้าไว้ด้วยกัน มัลติมีเดียก็เป็นอีกตัวหนึ่งที่เราสามารถประยุกต์เข้ากับการออกแบบและจัดการเรียนการสอนได้ เนื่องจากลักษณะของมัลติมีเดียไม่ใช่เทคโนโลยีเดี่ยวๆ เพียงลำพัง แต่เป็นการรวมเทคโนโลยีหลายอย่างเข้ากัน เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ในการออกแบบและใช้งานเทคโนโลยีเหล่านี้ ได้แก่ เทคโนโลยีไมโครคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีจอภาพ เทคโนโลยีอุปกรณ์นำเข้าและแสดงผลข้อมูล เทคโนโลยีในการเก็บบันทึกของข้อมูล เทคโนโลยีการย่อขยายข้อมูล เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เครือข่าย เทคโนโลยีซอฟต์แวร์ เทคนิคและวิธีการนำเสนอข้อมูล มัลติมีเดียเกี่ยวข้องกับสื่อและวิธีการ จำนวน 5 ส่วนดังต่อไปนี้ (1) ข้อความ (text) (2) เสียง (sound) (3) ภาพ (picture) (4) ภาพวิดีโอ (video) และ (5) การปฏิสัมพันธ์ (interaction)

ลักษณะของมัลติมีเดียเพื่อการเรียนการสอนแต่ละลักษณะทำให้ทราบว่าการผลิตสื่อการเรียนการสอนทางคอมพิวเตอร์ จำเป็นจะต้องประกอบไปด้วยคุณลักษณะสำคัญ 4 ประการของสื่อมัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองที่สมบูรณ์ ได้แก่ (1) สารสนเทศ (information) (2) ความแตกต่างระหว่างบุคคล (individualization) (3) การมีปฏิสัมพันธ์ (interaction) และ (4) ผลป้อนกลับโดยทันที (immediate feedback)

จากข้างต้นจึงทำให้สรุปได้ว่าสื่อมัลติมีเดียมีคุณลักษณะที่ได้เปรียบเพราะมีการกำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนที่ตรงกับเนื้อหา ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลผู้เรียนสามารถเลือกรูปแบบที่เหมาะสมกับตนเองได้ มีการโต้ตอบหรือปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนและผู้เรียนด้วยกัน พร้อมทั้งการประเมินความเข้าใจของผู้เรียนในรูปแบบต่างๆ จึงได้มีการออกแบบทรัพยากรการศึกษาแบบเปิดโดยมีฐานของสื่อมัลติมีเดียอยู่ด้วย เพื่อช่วยให้มีความน่าสนใจ น่าติดตามและมีความหลากหลาย

แนวคิดของการใช้ทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน โดยเฉพาะการประยุกต์กับด้านวัฒนธรรมนั้นเริ่มต้นมาจากความแตกต่างทางวัฒนธรรมเป็นความหลากหลายที่ประเทศไทยได้ก้าวเข้าสู่การเป็นสมาชิกของสมาคมอาเซียน ซึ่งได้มีการกำหนดไว้เป็นกฎบัตรให้อาเซียนเป็นสังคมที่เอื้ออาทร มีความมั่นคง และความมั่งคั่ง เพื่อให้ประชากรมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีและมีระดับการพัฒนาในทุกด้าน

โดยยกระดับการพัฒนาในทุกด้าน โดยเฉพาะการส่งเสริมอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของอาเซียน ทั้งนี้ แผนปฏิบัติการด้านสังคม (ASEAN Socio-Cultural Community Plan of Action) เพื่อรองรับการเป็นประชาคมซึ่งเน้นหนักโดยเฉพาะด้านการสร้างประชาคมที่มีความเอื้ออาทร และส่งเสริมความเข้าใจในระดับรากหญ้า การเรียนรู้ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม รวมทั้งรับรู้ข่าวสารซึ่งจะเป็นรากฐานที่จะนำไปสู่การเป็นประชาคมอาเซียน โดยหนึ่งในประเด็นสำคัญที่ดำเนินการในด้านการศึกษาคือการส่งเสริมกิจกรรมระหว่างประเทศเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์และสร้างเครือข่ายเยาวชนครูผู้บริหารการศึกษาทุกระดับ

ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่จะรูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษาขึ้นเพื่อช่วยในการจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาบนบริบทของความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรม นอกจากนี้ยังเป็นการนำเอาทรัพยากรและจุดแข็งในด้านการจัดการศึกษาแบบเปิดมาช่วยเสริมซึ่งกันและกันเพื่อพัฒนาศักยภาพในด้านการจัดการเรียนการสอน การเรียนรู้ สังคม วิถีชีวิตและวิธีการเรียน รวมไปถึงการเรียนรู้ในด้านวัฒนธรรมของผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันในด้านศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการปรับตัวในการที่จะต้องอาศัยอยู่ร่วมกับผู้อื่นและเป็นกุญแจสำคัญในการสร้างความร่วมมือทั้งในส่วนของผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอนและตัวผู้เรียนเอง รวมไปถึงการพัฒนาองค์ความรู้ในด้านต่างๆ สร้างความเข้มแข็งให้สังคมอันจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

1.2.2 เพื่อสร้างรูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

1.2.3 เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

1.3 ขอบเขตการวิจัย

1.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.3.1.1 ประชากร ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่กำลังศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐทั่วประเทศ

1.3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่เข้าเรียนในรายวิชา การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม จำนวน 452 คนและรายวิชา การบริโภค (ฮาลาล ฮารอม): หลักการฮาลาล-ฮารอม กับการบริโภค จำนวน 662 คน

1.3.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบเขตด้านเนื้อหา เพื่อการพัฒนารูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน ที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ประกอบด้วย 2 รายวิชา ได้แก่

1.3.2.1 เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม

ตอนที่ 1 : ความเข้าใจในสังคมพหุวัฒนธรรม

ตอนที่ 2 : ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรม

ตอนที่ 3 : การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

ตอนที่ 4 : การแบ่งปันและช่วยเหลือกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

1.3.2.2 เรื่อง การบริโภค (ฮาลาล ฮารอม)

ตอนที่ 1 : ฮาลาล ฮารอม (คืออะไร)

ตอนที่ 2 : พฤติกรรมการบริโภค

ตอนที่ 3 : การผลิตอาหารฮาลาล

ตอนที่ 4 : ความสำคัญของเครื่องหมายฮาลาล

1.4 ประโยชน์ของการวิจัย

ได้ทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่สามารถใช้ในการจัดการเรียนการสอนจริง

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.5.1 ทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน หมายถึง การพัฒนาบทเรียน และการจัดการเรียนการสอนออนไลน์โดยใช้เทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วมด้วย ผ่านทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยผู้เรียนสามารถเข้าถึงความรู้ผ่านเว็บไซต์ และสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา โดยเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่สามารถเข้าถึงผู้เรียนจำนวนมาก สามารถเข้าเรียนฟรีได้ตามอัธยาศัย สามารถเลือกเรียนตามความสนใจของผู้เรียนรองรับผู้เรียนจำนวนมากได้

1.5.2 การสร้างความรู้ หมายถึง การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน โดยก่อให้เกิดความรู้ภายใน (Tacit Knowledge) ความรู้ชัดแจ้ง (Explicit knowledge) โดยผ่านกระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้เพื่อการสร้างความรู้

1.5.3 ความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม หมายถึง การรับรู้ ความเข้าใจ การมองเห็นคุณค่า และการแสดงออก ร่วมในการเข้าใจในความต่างทางวัฒนธรรม โดยเชื่อมโยงทางความสำนึกและเจตคติ โดยมีของเขตที่เข้าใจและยอมรับและเห็นคุณค่าทางวัฒนธรรมของตนเองและผู้อื่น ยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม

1.5.4 พหุวัฒนธรรม หมายถึง สภาพสังคมที่มีความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรม (Culture) เชื้อชาติ (Race) ศาสนา (Religious) ภาษา (Language) สามารถอยู่ร่วมกันโดยมีการปรับตัวทางวัฒนธรรม เพื่อให้เกิดความผสมผสานและกลมกลืนทางวัฒนธรรม

สำนักงานเลขาธิการ
กองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 การศึกษาทางไกลและแนวคิดหลักการและองค์ประกอบกับการจัดการเรียนการสอนอีเลิร์นนิงและการออกแบบสภาพแวดล้อมการเรียนรู้

การพัฒนาที่สำคัญในอดีตที่ผ่านมาของการจัดการเรียนการสอนด้วยอีเลิร์นนิงและการออกแบบสภาพแวดล้อมการเรียนรู้มีความสำคัญเป็นอย่างมากโดยเฉพาะในยุคสังคมฐานความรู้ทั้งด้านการจัดการศึกษา การฝึกอบรมโดยผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและด้านกระบวนการและวิธีการจัดการเรียนรู้ออนไลน์และเทคโนโลยีสมัยใหม่ (emerging technology) อีเลิร์นนิงยังได้รับการยอมรับมากขึ้นเรื่อยๆ และถูกนำมาเป็นส่วนหนึ่งของการออกแบบสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ทั้งการผสมผสานเข้ากับการเรียนการสอนในห้องเรียนปกติ การออกแบบการเรียนรู้แบบผสมผสาน (ห้องเรียนปกติกับออนไลน์) หรือการออกแบบสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ด้วยการเรียนแบบออนไลน์ ทั้งหมด ดังจะเห็นได้จากความแพร่หลายในหน่วยงานหรือสถานที่ทำงาน สถาบันการศึกษา องค์กร รวมไปถึงหน่วยงานราชการต่างๆ ทั่วโลกที่มีอัตราการใช้งานผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยีที่เป็นระบบดิจิทัลในการทำงานและการฝึกอบรมที่เพิ่มมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ความต้องการในการเรียนรู้และการฝึกอบรมถือเป็นแรงผลักดันให้เกิดการพัฒนาโปรแกรมการเรียนการสอนออนไลน์ขึ้นในทุกระดับขององค์กรและหน่วยงาน การเรียนรู้ด้วยตนเองของบุคลากรในองค์กรผ่าน

อีเลิร์นนิงนั้นจะช่วยกระตุ้นให้เกิดกิจกรรมต่างๆ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2533 การเรียนการสอนด้วยอีเลิร์นนิงมีการเติบโตขึ้นเรื่อยๆ จากรายงานโดยนักวิเคราะห์อุตสาหกรรม (Global Industry Analysts, Inc) พบว่า ในปี พ.ศ.2558 โครงการด้านอีเลิร์นนิงต่างๆ ทั่วโลกสามารถทำรายได้ถึง 3,540.9 ล้านบาท โดยเป็นผลกำไรที่มาจากจากการที่การจัดการเรียนการสอนด้วยอีเลิร์นนิงสามารถลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน มีความยืดหยุ่นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และมีโปรแกรมการฝึกอบรมทางด้านการตลาดด้วยเหตุผลดังกล่าว ตลาดทางด้านอีเลิร์นนิงจึงถูกจับตามองอย่างต่อเนื่อง อันเป็นผลมาจากการที่ตลาดมีการเติบโตอย่างรวดเร็วที่สุดในโลกของอุตสาหกรรมทางการศึกษา

ศาสตร์ทางด้านอีเลิร์นนิงที่อุบัติขึ้นส่งผลโดยตรงต่อระบบการศึกษา การฝึกอบรม และงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ผู้เรียนจะได้รับการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการออกแบบทั้งในด้านความสวยงามและการใช้งานของระบบที่ดี (Reigeluth และ Khan, 1994) ผู้เรียนมีความคาดหวังกับระบบการเรียนการสอนที่สามารถเรียนได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่พร้อมสนับสนุนและการช่วยเหลือที่ดีหากผู้เรียนพบกับปัญหาในการเรียน ซึ่งหมายความว่า ผู้เรียนต้องการความยืดหยุ่นในการเรียน รู้ว่าต้องเรียนอะไร เมื่อไหร่ที่ไหนและเรียนรู้อย่างไร ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนในระบบการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended learning) ที่เป็นรูปแบบการเรียนรู้ในห้องเรียนปกติและการเรียนรู้สมัยใหม่โดยใช้เทคโนโลยีผ่านระบบออนไลน์ โดย

ผู้เรียนอาจต้องการที่จะเรียนในช่วงเวลาหรือสถานที่ที่แตกต่างกันอันเนื่องมาจากข้อจำกัดด้านการทำงานที่ผู้เรียนที่เป็นวัยทำงานไม่สามารถลาศึกษาต่อแบบเต็มเวลาได้เนื่องจากสภาพการแข่งขันที่เข้มข้นในการทำงาน สถาบันที่ดูแลและรับผิดชอบทางด้านจัดการศึกษาและการฝึกอบรมจึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาระบบการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพื่อเอื้อให้กับผู้เรียน ดังนั้น ระบบการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ที่ดี ที่เป็นที่ต้องการจึงควรมีราคาที่เหมาะสม ระบบมีประสิทธิภาพสามารถเข้าถึงได้ง่าย เปิดกว้าง มีความยืดหยุ่น มีการออกแบบที่ดี มีการยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สามารถอำนวยความสะดวกและมีสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ที่ดี

2.2 ความหมายของการศึกษาทางไกล

การศึกษาทางไกล เป็นกระบวนการในการจัดการศึกษาที่เกิดขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของระบบการศึกษาในปัจจุบัน ซึ่งเป็นยุคของข้อมูลข่าวสารและสังคมสารสนเทศ การศึกษาทางไกลเป็นวิธีที่ช่วยลดช่องว่างทางการศึกษาอีกทั้งยังเป็นการเปิดโอกาสทางการศึกษาโดยที่ผู้สอนและผู้เรียนไม่จำเป็นที่จะเป็นอยู่ด้วยกัน มีผู้ให้ความหมายของการศึกษาทางไกลไว้มากมายหลายท่าน ทั้งนักการศึกษาในประเทศไทยและต่างประเทศ ดังนี้

UNESCO (1979) ได้ให้นิยามการศึกษาทางไกลว่าเป็นการศึกษาที่เกิดขึ้นโดยผ่านการสื่อสารทางไปรษณีย์ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ฯลฯ โดยผู้เรียนและผู้สอนไม่ได้เผชิญหน้ากัน การสอนทำโดยกระบวนการเตรียมการและผลิตสื่อ แล้วส่งสื่อไปยังผู้เรียนเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม แล้วส่งกลับมาให้ผู้สอนตรวจและเสนอแนะกลับไปให้ผู้เรียนอีกครั้งหนึ่ง

Keegan (1990) ได้ให้ความหมายของการศึกษาทางไกลว่าเป็นรูปแบบหนึ่งของการศึกษาที่มีคุณลักษณะ ดังนี้ (1) ผู้สอนและผู้เรียนไม่ได้เผชิญหน้ากันเหมือนการเรียนในชั้นเรียน (2) สื่อหรือวัสดุสำหรับการเรียนการสอนมีการวางแผนและผลิตอย่างดีและมีบริการสนับสนุนการเรียน (3) มีการใช้สื่อหรือเทคโนโลยีต่างๆ เพื่อเป็นตัวกลางในการสื่อสารจากผู้สอนไปยังผู้เรียน (4) มีการสื่อสารสองทางระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนโดยใช้สื่อประเภทต่างๆ และ (5) ผู้เรียนสามารถเรียนได้ด้วยตนเองและอาจมีการพบกันเป็นกลุ่มเป็นครั้งคราว

Nanda (1998) ได้ให้ความหมายของการศึกษาทางไกลว่า การศึกษาทางไกลเป็นกระบวนการเรียนการสอนจากผู้สอนสู่ผู้เรียนที่อยู่ห่างไกลกัน โดยส่งความรู้และประสบการณ์ไปยังผู้เรียนผ่านสื่อชนิดต่างๆ

วิจิตร ศรีสอ้าน (2529) ได้ให้ความหมายของการเรียนการสอนทางไกลว่าหมายถึงระบบการเรียนการสอนที่ไม่มีชั้นเรียนแต่อาศัยสื่อประสม ได้แก่ สื่อทางไปรษณีย์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และการสอนเสริม รวมทั้งศูนย์บริการการศึกษาเป็นหลักโดยมุ่งให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ด้วยตนเองอยู่ที่บ้าน ไม่ต้องเข้าชั้นเรียนตามปกติ

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2539) ให้ความหมายการศึกษาทางไกลว่า เป็นรูปแบบการศึกษาหรือกิจกรรมการศึกษาที่ผู้สอนและผู้เรียนจะอยู่แยกกันในสถานที่ต่างๆ แต่ในเวลาเดียวกัน ซึ่งเป็นกระบวนการในการสื่อสารสองทางอย่างมีปฏิสัมพันธ์กันโดยผ่านระบบการสื่อสารทางไกลด้วยภาพ เสียงและข้อมูล

กิดานันท์ มลิทอง (2543) ได้ให้นิยามของระบบการศึกษาทางไกล ไว้ว่าหมายถึงระบบการศึกษาที่ผู้เรียนและผู้สอนอยู่ไกลกัน แต่สามารถทำให้เกิดการเรียนรู้ได้โดยอาศัยสื่อการสอน

จากนิยามที่กล่าวมาโดยนักการศึกษาหลายท่านข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าการศึกษาทางไกลมีประเด็นสำคัญ ได้แก่ (1) ในกระบวนการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนและผู้เรียนไม่ได้เผชิญหน้ากัน อยู่ห่างไกลกันอาจจะอยู่กันคนละพื้นที่ คนละจังหวัดหรือประเทศก็ได้ (2) มีการประยุกต์สื่อหรือเทคโนโลยีต่างๆ มาใช้เพื่อจัดการเรียนการสอนหรือมาเป็นตัวกลางในการสื่อสารระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน โดยอาจจะออกแบบการติดต่อสื่อสารเพื่อให้สามารถมีปฏิสัมพันธ์กันได้ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนหรือทั้งผู้เรียนและผู้เรียนด้วยตนเอง เช่น การประยุกต์สื่อการเรียนการสอนออนไลน์หรือส่งคอมมอนไลน์เพื่อจัดการเรียนการสอนและพูดคุยติดต่อสื่อสาร (3) ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนตามเวลาและสถานที่ที่เหมาะสม

2.3 แนวคิดของการจัดการศึกษาทางไกล

การจัดการศึกษาทางไกลมีแนวคิดที่นำมาใช้ในการจัดการศึกษา ดังนี้

1. การศึกษาทางไกลตอบสนองต่อปรัชญาการศึกษาตลอดชีวิต ตามปรัชญาการศึกษาตลอดชีวิต ถือว่าการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิต โดยการศึกษาตลอดชีวิตเป็นการศึกษาที่มุ่งเปิดโอกาสให้บุคคลได้รับการศึกษาตามความต้องการของสังคมและบุคคลทุกเพศทุกวัย โดยจะต้องมีรูปแบบและวิธีการจัดการศึกษาที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของเด็ก และผู้ใหญ่ทั้งในและนอกระบบโรงเรียน

2. การศึกษาทางไกลช่วยขยายโอกาสทางการศึกษา การจัดการศึกษาโดยทั่วไป ผู้เรียนต้องเข้ามาเรียนที่สถานศึกษา ซึ่งเป็นการเรียนแบบชั้นเรียนปกติ ฉะนั้น ผู้เรียนที่อยู่ห่างไกลและไม่มีสถานศึกษาใกล้เคียงหรือไม่มีทุนทรัพย์ในการศึกษาต่อทำให้ขาดโอกาสทางการศึกษา นอกจากนั้นผู้ที่มีภาระหน้าที่การทำงานต้องรับผิดชอบทำให้ไม่มีโอกาสทางการศึกษาดังนั้นการศึกษาทางไกลจึงเป็นการให้โอกาสกับประชาชนทุกคนได้มีโอกาสที่จะได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง

3. การศึกษาทางไกลช่วยลดข้อจำกัดของการศึกษาในระบบโรงเรียนปกติเนื่องจากการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียนปกติมีข้อจำกัดหลายอย่าง เช่น ข้อจำกัดในการรับนักศึกษาที่ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ที่ต้องการเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาได้อย่างทั่วถึง ข้อจำกัดทางด้านโครงสร้างที่มีลักษณะตายตัว ไม่ยืดหยุ่นและคล่องตัวในกระบวนการจัดการศึกษาและข้อจำกัดเกี่ยวกับสภาพทางด้านการศึกษาที่ถูกจำกัดให้อยู่ในชั้นเรียน จึงทำให้มีประชาชนหลายคนที่ขาดโอกาสทางการศึกษา แต่การศึกษาทางไกลสามารถรับผู้เรียนได้ไม่จำกัดจำนวน ให้โอกาสกับประชาชนทุกคนอย่าง

กว้างขวาง ทำให้บุคคลไม่ว่าจะอยู่ในสถานภาพเช่นไรอยู่ใกล้หรือไกล ประกอบอาชีพอะไร อายุเท่าไร ก็มีโอกาสดังกล่าวได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน

4. การศึกษาทางไกลใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการที่เหมาะสมกับความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียน สื่อที่ใช้ในการเรียนการสอนทางไกลส่วนใหญ่เป็นสื่อผสมซึ่งประกอบด้วยสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น เอกสารการสอน หนังสืออ่านประกอบ สื่อเสริมอื่น ๆ เช่น รายการวิทยุกระจายเสียง รายการวิทยุโทรทัศน์ เทปเสียง วิดีทัศน์ คอมพิวเตอร์ เป็นต้น สื่อบุคคล เช่น อาจารย์สอนเสริมตามศูนย์การศึกษา วิทยากรประจำกลุ่ม เป็นต้น

2.4 หลักการของการจัดการศึกษาทางไกล

การจัดการศึกษาทางไกล มีหลักการที่นำมาใช้ในการจัดการศึกษา ดังนี้

1. การศึกษาทางไกลเป็นการจัดการศึกษาที่ผู้เรียนและผู้สอนอยู่ห่างกัน การสอนในระบบทางไกลเป็นการสอนที่ผู้สอนและผู้เรียนไม่ได้มีการเผชิญหน้ากัน ผู้สอนและผู้เรียนจะอยู่ต่างสถานที่กัน โดยที่ผู้เรียนไม่จำเป็นต้องเข้ามาศึกษาในชั้นเรียน แต่เป็นการศึกษาที่เน้นการถ่ายทอดเนื้อหาผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น สื่อวิทยุกระจายเสียง สื่อวิทยุโทรทัศน์ สื่ออินเทอร์เน็ต และเว็บไซต์ (วิจิตร ศรีสอาดและคณะ, 2534)

2. การศึกษาทางไกลส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง การศึกษาทางไกลได้พัฒนาแนวคิดมาจากปรัชญาการศึกษาพัฒนาการ (progressive education) ซึ่งมี John Dewey เป็นผู้สร้างหลักการที่สำคัญให้แก่ปรัชญาการศึกษาสาขานี้ โดยเน้นว่าการเรียนการสอนต้องมุ่งที่ประสบการณ์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ (student-center) ปรัชญาสาขานี้ให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนมากถือว่าการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีเมื่อผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรง หรือลงมือกระทำด้วยตนเองมากที่สุด การเรียนการสอนทางไกล ผู้เรียนจะต้องเป็นผู้เลือกวิชาเรียนเอง กำหนดช่วงเวลาเรียน สถานที่เรียน วิธีการเรียน รวมทั้งสื่อการเรียนที่สะดวกและเหมาะสมกับผู้เรียนมากที่สุด เป็นการเรียนที่เป็นอิสระด้วยตนเองโดยไม่อยู่ภายใต้การกำกับและการชี้แนะจากบุคคลใด ฉะนั้นการวางแผนเกี่ยวกับการเรียนจึงเป็นเรื่องที่ผู้เรียนเป็นผู้ที่กำหนดทั้งสิ้น จึงถือเป็นการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (พัลลภ พิริยะสุรวงศ์, 2541)

3. การศึกษาทางไกลเป็นการนำเทคโนโลยีใหม่มาใช้ในการศึกษา เนื่องจากการศึกษาทางไกลเป็นการศึกษาที่ไม่มีการสอนแบบเผชิญหน้าระหว่างผู้สอนและผู้เรียนแต่เป็นการสอนที่เน้นการใช้สื่อต่าง ๆ แทนสื่อบุคคล และเป็นการถ่ายทอดการสอนโดยอาศัยเทคโนโลยีการสื่อสารรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ฉะนั้นการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการบริหารและบริการการศึกษาจึงควรมีหลากหลาย เพื่อให้สอดคล้องกับความชอบ ความถนัดและความเหมาะสมในการเรียนของผู้เรียนที่แต่ละคนมีความแตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับ Worlock (1987) ที่ได้กล่าวว่า การจัดการศึกษาทางไกลให้มีประสิทธิภาพต้องอาศัยเทคโนโลยีต่าง ๆ ทั้งที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อวิทยุ โทรทัศน์ตลอดจนสื่อคอมพิวเตอร์

4. การศึกษาทางไกลใช้การติดต่อแบบ 2 ทาง เนื่องจากผู้เรียนและผู้สอนอยู่ห่างกัน และการที่ผู้เรียนอยู่กระจัดกระจายกันตามภูมิภาคต่าง ๆ การติดต่อกันระหว่างผู้เรียนและผู้สอน และระหว่างผู้เรียนกับสถาบันการศึกษา จึงต้องกระทำผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น จดหมายโทรศัพท์ โทรสาร อินเทอร์เน็ต และเว็บไซต์ (พัลลภ พิริยะสุรวงศ์, 2541) ฉะนั้น สถาบันการศึกษาจึงจำเป็นต้องจัดบริการเพื่อให้การติดต่อสื่อสารระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนและระหว่างผู้เรียนกับหน่วยงานต่าง ๆ ในสถาบันการศึกษาไว้ให้พร้อมและจะต้องเป็นบริการที่จะสามารถให้คำตอบหรือข้อมูลย้อนกลับ (feedback) ในทันทีที่สามารถทำได้

2.5 ทรัพยากรการศึกษาแบบเปิด (Open Educational Resources)

แนวคิดของการใช้แหล่งทรัพยากรการศึกษาแบบเปิด (Open Educational Resources) นั้น เป็นแนวคิดของการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) โดยมีหัวใจสำคัญอยู่ที่การแบ่งปันแหล่งทรัพยากรด้านการศึกษามีคุณภาพสู่สังคมโลกเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ทางการศึกษาได้อย่างเสรี

แหล่งทรัพยากรด้านการศึกษาแบบเปิดนั้นมีจุดเริ่มต้นมาจากโครงการขององค์การ การศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติหรือยูเนสโก (UNESCO) ที่ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีแมสซาชูเซตส์ (Massachusetts Institute of Technology หรือ MIT) สถาบันอุดมศึกษาที่มีชื่อเสียงด้านเทคโนโลยีของประเทศสหรัฐอเมริกา โดยได้ทำการพัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์แบบเปิด (Open Courseware) บนเว็บไซต์สำหรับการศึกษาขั้นสูงที่มีวัตถุประสงค์ให้กลุ่มประเทศกำลังพัฒนาสามารถนำไปใช้ได้โดยไม่มีค่าใช้จ่ายและไม่มีข้อจำกัดในการใช้งาน ความสำเร็จของโครงการทำให้แนวคิดในการพัฒนาและแบ่งปันความรู้แก่มวลมนุษยชาติได้รับการยอมรับในชื่อของ “แหล่งทรัพยากรการศึกษาแบบเปิด” หรือ “โอเออาร์” (Open Educational Resources หรือ OER)

โอเออาร์คอมมอนส์ (OERcommons) เว็บไซต์เครือข่ายของการแลกเปลี่ยนแหล่งทรัพยากรด้านการศึกษาแบบเปิดได้ให้คำจำกัดความที่ได้รับการยอมรับและนำไปใช้อ้างอิงกันโดยทั่วไป โดยมีใจความว่า “แหล่งทรัพยากรด้านการศึกษาแบบเปิด หมายถึง แหล่งทรัพยากรด้านการสอน การเรียนรู้ และงานวิจัยที่เผยแพร่สู่สาธารณชนภายใต้ลิขสิทธิ์ของทรัพย์สินทางปัญญาที่อนุญาตให้ผู้อื่นนำทรัพยากรไปใช้หรือเปลี่ยนแปลงเพื่อใช้งานตามความต้องการได้โดยไม่มีค่าใช้จ่าย แหล่งทรัพยากรด้านการศึกษาแบบเปิดประกอบด้วยหลักสูตรเต็มรูปแบบ เครื่องมือที่ใช้ในหลักสูตร หน่วยการเรียนรู้ หนังสือเรียน วิดีโอสตริมมิ่งแบบทดสอบ โปรแกรม และเครื่องมืออื่นๆ รวมถึงเทคนิควิธีการอันนำไปสู่การเข้าถึงความรู้ได้” (Atkins, Brown and Hammond, 2007)

พอล เวสต์ อดีตผู้อำนวยการฝ่ายการจัดการความรู้และเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์การเครือจักรภพแห่งการเรียนรู้ (Commonwealth of Learning หรือ COL) และลอว์เรน วิคเตอร์ กล่าวว่า แหล่งทรัพยากรด้านการศึกษาที่ไม่เสียค่าใช้จ่ายนั้นมีมาหลายทศวรรษตั้งแต่ยุคก่อนที่อินเทอร์เน็ตจะเป็นที่

รู้จักและใช้งานกันอย่างแพร่หลาย โดยอาจจะอยู่ในรูปแบบของเอกสารหรือหนังสือที่ตีพิมพ์ขึ้นเพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านต่างๆ แต่เพราะข้อจำกัดด้านงบประมาณที่ทำให้ไม่สามารถตีพิมพ์เอกสารหรือหนังสือเพื่อแจกจ่ายไปทั่วโลก การเผยแพร่ทรัพยากรด้านการศึกษาด้านอินเทอร์เน็ตจึงช่วยจัดปัญหาในด้านความต้องการใช้งานทรัพยากรซ้ำได้โดยไม่จำกัดจำนวนครั้งและสามารถกระจายทรัพยากรนั้นไปทั่วโลกได้ในทุกที่ที่มีการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต แหล่งทรัพยากรด้านการศึกษาแบบเปิดจึงจำเป็นต้องอยู่ในรูปของสื่อดิจิทัลที่สามารถนำไปเผยแพร่ผ่านอินเทอร์เน็ตได้ (West and Victor, 2011) จากคำกล่าวของพอล เวสต์ และลอร์เรน วิกเตอร์ชี้ให้เห็นว่าแหล่งทรัพยากรด้านการศึกษาแบบเปิดจำเป็นต้องพัฒนาขึ้นในรูปแบบของสื่อดิจิทัล โดยอาจจะสร้างขึ้นใหม่หรือนำเอกสารและเครื่องมือที่มีอยู่แล้วมาปรับเปลี่ยนให้อยู่ในรูปของสื่อดิจิทัลเพื่อนำไปเผยแพร่ผ่านอินเทอร์เน็ตก็ได้

2.6 ประเภทของแหล่งทรัพยากรด้านการศึกษาแบบเปิด

แหล่งทรัพยากรด้านการศึกษาแบบเปิดนั้นมีความหมายที่กว้างและครอบคลุมถึงสิ่งที่เกี่ยวข้องทั้งหมดที่ทำให้สามารถเข้าถึงความรู้และก่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ รูปแบบของแหล่งทรัพยากรด้านการศึกษาแบบเปิดจึงไม่มีข้อกำหนดในการพัฒนาที่ตายตัว เนื่องจากเป้าหมายในการพัฒนาแหล่งทรัพยากรด้านการศึกษาแบบเปิดแต่ละแห่งนั้นมีความแตกต่างกัน อาทิเช่น เป็นแหล่งรวบรวมเครื่องมือสำหรับนักการศึกษาและครูผู้สอน เป็นแหล่งพัฒนาทรัพยากรด้านการศึกษา เป็นห้องเรียนเสมือนจริงสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นต้น ความหลากหลายของรูปแบบของแหล่งทรัพยากรด้านการศึกษาแบบเปิดเหล่านี้สามารถจัดจำแนกประเภทได้โดยอาศัยองค์ประกอบของแหล่งทรัพยากรด้านการศึกษาแบบเปิดเป็นเกณฑ์ มูลนิธิวิลเลียมและฟลอรา ฮิวเลท ผู้ให้การสนับสนุนและความร่วมมือในการพัฒนาแหล่งทรัพยากรด้านการศึกษาแบบเปิดแก่องค์การ การศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงปัจจุบัน อธิบายว่าแหล่งทรัพยากรด้านการศึกษาแบบเปิดประกอบด้วย

1. องค์ประกอบด้านเนื้อหาในการเรียนรู้ ได้แก่ หลักสูตรเต็มรูปแบบ บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ เนื้อหาตามหน่วยการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ ชุดสื่อประสม และบทความ
2. องค์ประกอบด้านเครื่องมือ ได้แก่
 - 2.1 ชุดโปรแกรมที่ใช้เพื่อการพัฒนา ใช้งาน ปรับปรุง และเผยแพร่เนื้อหาในการเรียนรู้
 - 2.2 ระบบจัดการเนื้อหาและการจัดการเรียนการสอน
 - 2.3 เครื่องมือพัฒนาเนื้อหา
 - 2.4 สังคมการเรียนรู้ออนไลน์
3. องค์ประกอบด้านการนำไปใช้ ได้แก่ ลิขสิทธิ์ของทรัพย์สินทางปัญญาในการเผยแพร่เครื่องมือ หลักการออกแบบของการปฏิบัติที่ดีที่สุด และการแปลภาษา จากข้อมูลองค์ประกอบของแหล่งทรัพยากร

ด้านการศึกษแบบเปิดตามที่กล่าวมาข้างต้น สามารถนำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการจำแนกประเภทแหล่งทรัพยากรด้านการศึกษแบบเปิดได้ดังนี้

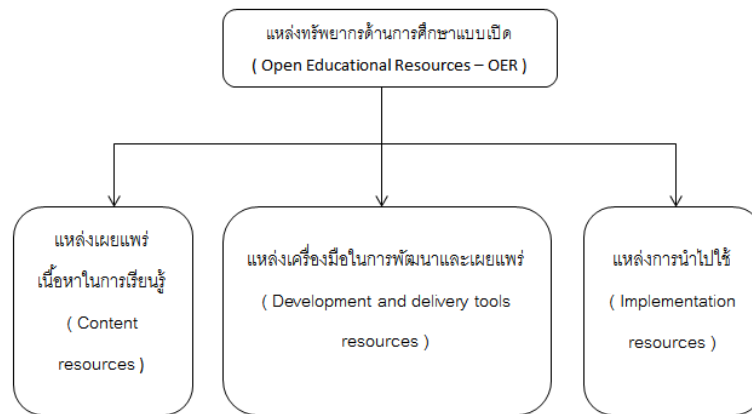
3.1 แหล่งเผยแพร่เนื้อหาในการเรียนรู้ (Content resources) เช่น บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์แบบเปิด (open courseware) สื่อประกอบบทเรียน สารานุกรม บทความและหนังสือ

3.2 แหล่งเครื่องมือในการพัฒนาและเผยแพร่ (Development and delivery tools resources) เช่น ระบบการจัดการเนื้อหา (Content Management Systems หรือ CMS) ระบบการจัดการเรียนรู้ (Learning Management Systems หรือ LMS) ชุดเครื่องมือติดตั้งบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์แบบเปิด และสังคมเสมือนจริง เป็นต้น

4. การนำแหล่งข้อมูลไปใช้ (Implementation resources) เช่น สัญญาอนุญาตครีเอทีฟคอมมอนส์ (Creative Commons Licenses) มิเรอร์ไซต์ (Mirror Site) ที่แปลภาษาจากต้นฉบับ

5. ความสำคัญของสัญญาอนุญาตแบบเปิด (Open Licenses)

การสืบค้นทรัพยากรจากแหล่งทรัพยากรด้านการศึกษบนอินเทอร์เน็ตเป็นวิธีการเข้าถึงความรู้ที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายและนิยมใช้กันโดยทั่วไป หากแต่เรื่องของกฎหมายเกี่ยวกับลิขสิทธิ์ทางปัญญานั้นเป็นอุปสรรคสำคัญในการใช้แหล่งทรัพยากรด้านการศึกษบนอินเทอร์เน็ต การคัดลอก แก้ไข และนำมาใช้ซ้ำอาจก่อให้เกิดปัญหาในการละเมิดลิขสิทธิ์ทางปัญญาได้ ในบางกรณีแม้จะมีการแสดงข้อความในแหล่งทรัพยากรด้านการศึกษแบบเปิดว่าอนุญาตให้นำไปใช้ได้โดยไม่มีค่าใช้จ่ายแล้วก็ตาม แต่กฎหมายเกี่ยวกับลิขสิทธิ์ของแต่ละประเทศก็มีรายละเอียดที่แตกต่างกันออกไป ข้อความอนุญาตให้นำไปใช้โดยไม่มีค่าใช้จ่ายจึงอาจจะไม่เพียงพอที่จะทำให้ผู้ใช้ในบางประเทศสามารถใช้แหล่งทรัพยากรด้านการศึกษแบบเปิดได้อย่างเสรีตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ จากเหตุผลดังกล่าวพบว่าการใช้แหล่งทรัพยากรด้านการศึกษแบบเปิดจะเกิดประโยชน์สูงสุดสำหรับทุกประเทศทั่วโลกนั้นก็ต่อเมื่อมีลักษณะและรายละเอียดของการอนุญาตที่เป็นมาตรฐานสากล

ภาพที่ 2.1 แผนภาพจำแนกประเภทของแหล่งทรัพยากรการศึกษาแบบเปิด
ที่มา โอภาส เกาไสยาภรณ์,2563. “การออกแบบและพัฒนการเรียนรู้ทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์”

	Attribution CC - BY ให้เผยแพร่ ตัดแปลง โดยต้องระบุตัวผู้สร้างสรรค์งาน
	Attribution CC - BY - SA ให้เผยแพร่ ตัดแปลง โดยต้องระบุตัวผู้สร้างสรรค์งานและต้องเผยแพร่งานตัดแปลงโดยใช้สัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิเดียวกันกับงานเดิม
	Attribution CC - BY - ND ให้เผยแพร่ โดยต้องระบุตัวผู้สร้างสรรค์งาน แต่ห้ามงานเดิมไปดัดแปลงแล้วส่งต่อ
	Attribution CC - BY - NC ให้เผยแพร่ ตัดแปลง โดยต้องระบุตัวผู้สร้างสรรค์งานแต่ ห้ามใช้เพื่อการค้า
	Attribution CC - BY - NC - SA ให้เผยแพร่ ตัดแปลง โดยต้องระบุตัวผู้สร้างสรรค์งานแต่ห้ามงานไปใช้ในเชิงพาณิชย์ และต้องเผยแพร่งานตัดแปลงโดยใช้สัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิเดียวกันกับงานเดิม
	Attribution CC - BY - NC - ND ให้เผยแพร่ โดยต้องระบุตัวผู้สร้างสรรค์งานแต่ห้ามงานเดิมไปดัดแปลงแล้วส่งต่อและห้ามงานไปใช้ในเชิงพาณิชย์

ภาพที่ 2.2 ตารางแสดงภาพสัญลักษณ์และชนิดของสัญญาอนุญาตครีเอทีฟคอมมอนส์
ที่มา http://www1.udd.go.th/WEB_CIT/File/CC.pdf

หลักการสำคัญของการใช้แหล่งทรัพยากรด้านการศึกษแบบเปิดก็คือความยืดหยุ่นในการใช้งานที่ผู้ใช้สามารถนำทรัพยากรไปใช้ซ้ำหรือปรับเปลี่ยนได้ตามความต้องการ แหล่งทรัพยากรด้านการศึกษแบบเปิดจึงควรประกาศให้มีความเป็นสาธารณะสมบัติโดยใช้สัญญาอนุญาตแบบเปิด (Open Licenses) อันหมายความว่า สัญญามาตรฐานที่แสดงการยินยอมและข้อจำกัดในการเข้าถึง ใช้งาน ปรับเปลี่ยน ใช้ซ้ำ หรือเผยแพร่ผลงานที่สร้างสรรค์ขึ้น ไม่ว่าจะเป็นเสียง ข้อความ รูปภาพ สื่อมัลติมีเดีย หรือผลงานรูปแบบอื่นที่ปรากฏ สัญญาอนุญาตแบบเปิดนั้นมึลักษณะของความเป็นมาตรฐานสากล กล่าวคือเนื้อหาที่ปรากฏในสัญญาเป็นที่รู้จักและใช้กันทั่วโลก เมื่อนำสัญญาอนุญาตแบบเปิดมาใช้ในแหล่งทรัพยากรด้านการศึกษแบบเปิดจะทำให้ผู้พัฒนาและผู้ใช้เข้าใจและยอมรับเงื่อนไขการอนุญาตการใช้งานที่ตรงกัน สัญญาอนุญาต

แบบเปิดจึงมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริมการกระจายและการเพิ่มอัตราการใช้แหล่งทรัพยากรด้านการศึกษาแบบเปิดไปยังทั่วทุกมุมโลก

สัญญาอนุญาตแบบเปิดที่ได้รับความนิยมมากในปัจจุบันคือสัญญาอนุญาตครีเอทีฟคอมมอนส์ (Creative Commons Licenses) ที่คิดค้นขึ้นโดยองค์กรครีเอทีฟคอมมอนส์ องค์กรไม่แสวงผลกำไรในประเทศสหรัฐอเมริกา สัญญาอนุญาตครีเอทีฟคอมมอนส์มีวัตถุประสงค์ในการขยายขอบเขตการใช้งานสื่อต่างๆ ให้กว้างขึ้นโดยไม่มีข้อจำกัด และมีแบ่งแยกสัญญาอนุญาตย่อยสำหรับการแจกจ่ายและใช้ข้อมูลโดยต้องอ้างอิงถึงเจ้าของลิขสิทธิ์เดิม สัญญาอนุญาตครีเอทีฟคอมมอนส์ใช้ภาพสัญลักษณ์ในการแบ่งสัญญาอนุญาตย่อยและอธิบายถึงขอบข่ายการใช้งานที่เจ้าของลิขสิทธิ์กำหนดไว้

ส่วนงานซีซีเลิร์นภายใต้องค์กรครีเอทีฟคอมมอนส์ได้ให้คำอธิบายชนิดสัญญาแบบอ้างอิงแหล่งที่มา (CC BY) ว่าเป็นสัญญาที่อนุญาตให้คัดลอก แบ่งปัน ปรับเปลี่ยน และสร้างขึ้นใหม่ได้ตามความต้องการ แม้จะเป็นการใช้เพื่อการค้าก็ตาม แต่มีความจำเป็นต้องอ้างอิงถึงแหล่งที่มาของผลงานต้นฉบับเสมอ ชนิดสัญญาแบบอ้างอิงแหล่งที่มา จึงมีความเหมาะสมสำหรับนำไปแสดงการอนุญาตในการใช้แหล่งทรัพยากรด้านการศึกษาแบบเปิดมากที่สุด

การแสดงผลสัญลักษณ์ของสัญญาอนุญาตครีเอทีฟคอมมอนส์ โดยเฉพาะชนิดสัญญาแบบอ้างอิงแหล่งที่มาในแหล่งทรัพยากรด้านการศึกษาแบบเปิดนั้น เป็นการแสดงการยินยอมจากเจ้าของแหล่งทรัพยากรด้านการศึกษาแบบเปิดให้นำทรัพยากรที่เผยแพร่บนอินเทอร์เน็ตไปใช้ได้ไม่จำกัดโดยไม่ต้องขออนุญาต เพียงแต่ต้องอ้างอิงถึงแหล่งที่มาของทรัพยากรเท่านั้น สัญญาแบบเปิดในลักษณะเดียวกันกับสัญญาอนุญาตครีเอทีฟคอมมอนส์จึงถูกนำมาใช้เพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกันในการใช้แหล่งทรัพยากรด้านการศึกษาแบบเปิดทั่วโลก และนอกจากนี้สัญญาอนุญาตแบบเปิดยังช่วยให้ผู้ใช้สามารถค้นพบแหล่งทรัพยากรด้านการศึกษาแบบเปิดได้ง่ายขึ้นภายใต้ข้อความหรือภาพสัญลักษณ์ของสัญญาอนุญาตแบบเปิดที่ปรากฏอยู่ อันจะส่งผลให้แนวโน้มของการใช้แหล่งทรัพยากรด้านการศึกษาแบบเปิดเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้สูงมากขึ้นตามด้วย

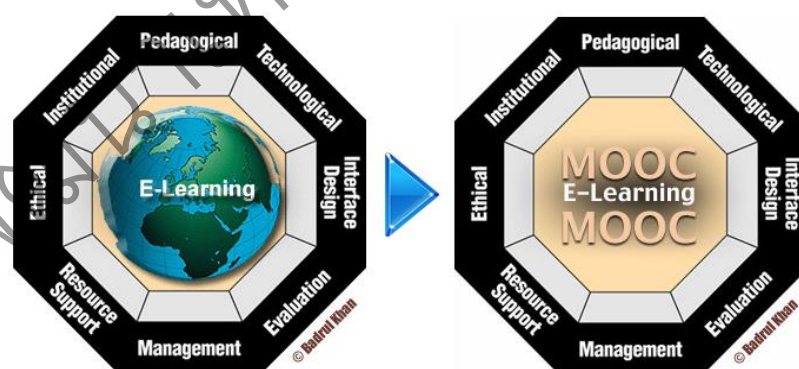
2.7 ทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน (Massive Open Online Courses (MOOC))

การเกิดขึ้นของเทคโนโลยีใหม่ในด้านการสื่อสารและเทคโนโลยีด้านการประมวลผล โดยเทคโนโลยีใหม่ที่มีการกล่าวถึงกันอย่างมากในปัจจุบันได้แก่ ทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน หรือที่เรียกสั้นๆ ว่า “มูค” (Corbeil, Corbeil & Khan, in press) จากการแนะนำคลื่นลูกใหม่สำหรับการเรียนการสอนออนไลน์ ซึ่งก่อให้เกิดความสงสัยว่าเกิดอะไรขึ้นกับ “อีเลิร์นนิ่ง” โดยที่อีเลิร์นนิ่งยังคงถูกเรียกและไม่ใช่คำที่จะหายไปจากวงการศึกษาก็ว่า “อี” มาจากคำเรียกสั้นๆ ของคำว่า “อิเล็กทรอนิกส์” トラบใดที่สื่อต่างๆ ยังคงถูกใช้หรือส่งผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์ อีเลิร์นนิ่งก็ยังคงอยู่คู่กับวงการเทคโนโลยีการศึกษา หรือการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีเป็นฐาน เช่นกับเดียวกับ ระบบสนับสนุนการปฏิบัติงาน

(EPSS) ซึ่งถูกเรียกครั้งแรกในปี ค.ศ.1991 ก็ยังคงถูกเรียกและอยู่มาจนถึงทุกวันนี้ ดังนั้น คำว่า “อีเลิร์นนิ่ง” ยังคงจะถูกเรียกขานไปอีกนานแต่ก็มีพัฒนาศักยภาพในการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น โดยหนึ่งในนั้นได้แก่ “มูค” หรือการเรียนการสอนออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชนซึ่งถูกออกแบบมาสำหรับการจัดการศึกษาที่มีผู้เรียนจำนวนมากๆ และไม่มีค่าใช้จ่าย (Milheim, 2013)

แม้ว่าทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน จะมีประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา แต่ในความเป็นจริงมูคเองก็ถูกท้าทายจากหลายปัจจัย Milheim (2013) ได้ระบุสี่ปัญหาหลักของมูคได้แก่ (1) อัตราการเลิกเรียนกลางคันสูง (2) การขาดความคล่องตัวทางการเงิน (3) ความน่าเชื่อถือและการรับรอง และ (4) ความสมบูรณ์ทางด้านวิชาการ อย่างไรก็ตาม ความล้มเหลวของรายวิชาอีเลิร์นนิ่ง มาจากปัญหาในการออกแบบโครงการ การเผยแพร่และการนำสู่การปฏิบัติ (Romizowski, 2004)

จากค่านิยมทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน จะถูกส่งต่อไปยังผู้เรียนผ่านสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ด้วยอีเลิร์นนิ่ง ผ่านการออกแบบ การพัฒนา การนำไปใช้และการประเมินผล ทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน ต้องการการวิเคราะห์และการตรวจสอบอย่างละเอียดรอบคอบถึงกระบวนการ วิธีการในการใช้แหล่งทรัพยากรผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยีดิจิทัล ร่วมกับหลักการออกแบบและประเด็นด้านการสอนที่สำคัญที่ส่งผลต่อมิติต่างๆ ของสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ออนไลน์ กรอบการเรียนรู้ด้วยอีเลิร์นนิ่ง ซึ่งได้รับการพัฒนาในปี ค.ศ.1997 สำหรับบทเรียนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสามารถนำมาปรับใช้กับทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน โดยกรอบแปลเปลี่ยนที่ถูกจัดเตรียมสำหรับเป็นแนวทางในการออกแบบ พัฒนา การนำไปใช้และการประเมินผลสำหรับสภาพแวดล้อมการเรียนรู้แบบเปิดเช่น ทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน (ภาพประกอบที่ 2.3)

ภาพที่ 2.3 การประยุกต์กรอบอีเลิร์นนิ่งสู่ทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน
ที่มา โอภาส เกาไสยาภรณ์และคณะ, 2560. “การออกแบบการเรียนการสอนอีเลิร์นนิ่ง”

ทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC) ที่เริ่มมีแนวคิดแพร่หลายในวงการศึกษา ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2002 โดยเริ่มจากในหลายสถาบันการศึกษาที่มีความเชื่อในเรื่องของความรู้สู่สาธารณะ โดยจะเห็นได้ว่าความรู้ในปัจจุบันได้มีการเผยแพร่สู่ทุกคนที่สนใจใฝ่หาความรู้ โดยยึดหลักที่ว่าไม่ว่าคุณเป็นใคร คุณก็สามารถแสวงหาความรู้ได้ ดังตัวอย่างของมหาวิทยาลัย Massachusetts Institute of Technology (MIT) มหาวิทยาลัย Yale ที่ได้มีการจัดทำรายวิชาในลักษณะบทเรียนออนไลน์แบบเปิด (MIT Open Courseware และ Open Yale Course) ที่ผู้สนใจสามารถสมัครเข้าเรียนได้แต่จะไม่ได้รับหน่วยกิต ในขณะเดียวกันมหาวิทยาลัยต่างๆ เหล่านี้ก็ยังเชื่อว่าจะช่วยส่งเสริม สนับสนุนผู้เรียนของตนเอง ให้มีการเตรียมพร้อมในการเรียนมากยิ่งขึ้นด้วย เช่นเดียวกับแนวคิด OpenLearn ของ Open University ประเทศอังกฤษ (Open Learning) นอกจากนี้ในหลายๆมหาวิทยาลัยในเอเชียก็ได้มีแนวคิดในการเผยแพร่ความรู้ในลักษณะนี้เช่นกัน ดังตัวอย่างเช่นที่ University of Tokyo ที่ได้เผยแพร่เว็บไซต์ UT Open Courseware ที่รวบรวมรายวิชาต่างๆ เพื่อเผยแพร่ความรู้สู่สาธารณะ และ มหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย (Thailand Cyber University) ที่ได้เปิดรายวิชาในลักษณะวิชาเรียนตามอัธยาศัย (Self-paced learning courses) ซึ่งปัจจุบันมีจำนวนวิชาในหลากหลายสาขาวิชาสำหรับผู้สนใจมากกว่า 600 รายวิชา เช่น กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ เป็นต้น รูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ออนไลน์ในระบบเปิดสำหรับมหาชน อาจจำแนกได้เป็น 3 ประเภท ตามลักษณะของสังคมและการเรียนรู้ ได้แก่

1. ชุมมุก (cMOOCs) เป็นรูปแบบแรกๆ ของทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน ที่เน้นชุมชนและการเชื่อมโยง อาจพบกลุ่มชุมชน การเรียนรู้ในระบบบริหารจัดการเรียนรู้และการเชื่อมโยงเครือข่ายเว็บ ลักษณะของชุมมุกตามแนวคิด ทฤษฎี Connectivism จึงมีลักษณะ 4 ประการ ได้แก่

1.1 การผนวกแหล่งความรู้เข้าด้วยกัน (Aggregation) มีแนวคิดให้เนื้อหาสาระมวลมหาศาล จดหมายข่าว หรือเว็บเพจ ให้ผู้เรียนสามารถเข้าชม อ่านจากแหล่งการเรียนรู้หลากหลาย ที่รวบรวมไว้ในที่เดียว

1.2 การผสมผสานใหม่ (Remix) จัดเก็บและติดตาม ตามความต้องการของผู้เรียนเอง

1.3 การสร้างวัตถุประสงค์ใหม่ (Repurpose) ผู้เรียนสามารถสร้างบัญชีผู้ใช้ส่วนตัว (Account) บันทึกการเรียนรู้ของตน สะท้อนความคิด ฯลฯ

1.4 การส่งต่อ (Feeding forward) ผู้เรียนร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้เรียนอื่น

2. เอ็กซ์มุก (xMOOCs) เป็นการเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนเข้าสู่สภาพที่เป็นมหาสาระความรู้แบบเปิด ที่เปิดให้มีการลงทะเบียนเรียนฟรีเพื่อสาธารณะ มีการร่วมกันเปิดความรู้สู่สาธารณะและวัดประเมินผล แบบเปิด เอ็กซ์มุกจึงมีบริบทของการสื่อสารทางสังคม มีแหล่งความรู้ให้เข้าถึงออนไลน์และเอื้ออำนวย การเรียนรู้ โดยผู้เชี่ยวชาญและนักปฏิบัติในศาสตร์นั้นๆ

3. ฟินูค (pMOOCs) มีลักษณะการเรียนรู้แบบเปิดโดยใช้หลักของการใช้โครงงานเป็นฐาน มีลำดับการเรียนรู้ในคอร์ส ได้แก่ (1) การริเริ่ม (2) การสืบหา (3) การเปิดแนวคิด (4) การเชื่อมโยง (5) การสร้างต้นแบบ (6) การเก็บรักษาเพื่อค้นคืน (7) การประเมิน (8) การสะท้อนและ (9) การเสริมให้สมบูรณ์ (McAndrew, 2013 อ้างอิงในใจทิพย์ ณ สงขลา, 2557)

สำนักงานเลขาธิการ
กองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงาน

3.1 รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาที่ต้องใช้วิธีการผสมผสานหลายรูปแบบ ซึ่งได้แก่

1. การวิจัยเชิงพัฒนา (Developmental research) Richey, Klein & Tracy (2009, 2014) ในการออกแบบและพัฒนารูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษาและ 2. การวิจัยก่อนการทดลองแบบกลุ่มเดียวที่มีการทดสอบหลังเรียน (One sort case study design) โดยเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพในการศึกษา (1) พฤติกรรมในการสร้างความรู้และ (2) ความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมหลังการเรียนรู้ด้วยรูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

3.2 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

1. การวิจัยเชิงพัฒนา (Developmental research) การออกแบบและพัฒนารูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา มีขั้นตอนและรายละเอียดในการดำเนินการแบ่งออกเป็น 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบ (Model development)

การพัฒนารูปแบบมีจุดมุ่งหมายเพื่อออกแบบและพัฒนารูปแบบ ซึ่งในกระบวนการออกแบบและพัฒนาจะประกอบด้วย การวิจัยเอกสาร การศึกษาสภาพบริบทเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การสังเคราะห์กรอบแนวคิดการออกแบบรูปแบบ การออกแบบรูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา และนำมาสร้างเป็นทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษาและปรับปรุงให้มีคุณภาพซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาองค์ประกอบและกรอบแนวคิดของทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

1.1.2 เพื่อสร้างรูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

1.2 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ที่ใช้ในการศึกษาระยะที่ 1 นี้ประกอบด้วย

กลุ่มตัวอย่างสำหรับใช้ในการกระบวนการวิเคราะห์องค์ประกอบและกรอบแนวคิดของทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ อาจารย์ที่สอนในระดับอุดมศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนที่มีความรู้ในด้านศาสตร์การสอน เทคโนโลยีสารสนเทศและการจัดการศึกษาทางไกล จำนวน 5 คน

รูปแบบการวิจัยในการศึกษาในระยะที่ 1 ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนารูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน โดยศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน

1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วยเครื่องมือต่างๆ ดังนี้

1.3.1 แบบประเมินกรอบแนวคิดรูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

1.3.2 เครื่องมือที่ใช้สำหรับการตรวจสอบคุณภาพรูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา มีรายละเอียดต่อไปนี้

1.4.1 การทบทวนวรรณกรรม (Literature review) ศึกษาหลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยเกี่ยวกับการออกแบบรูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา โดยศึกษาหลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับทฤษฎีการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องเช่น ทฤษฎีการเรียนรู้เกี่ยวกับทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน ทฤษฎีสื่อ ศาสตร์การสอน เทคโนโลยีการศึกษา การออกแบบระบบการเรียนการสอน ทฤษฎีการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม

1.4.2 สังเคราะห์กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎี (Theoretical framework) จากทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเช่น ทฤษฎีการเรียนรู้เกี่ยวกับทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน ทฤษฎีสื่อ ศาสตร์การสอน เทคโนโลยีการศึกษา การออกแบบระบบการเรียนการสอน ทฤษฎีการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม

1.4.3 นำกรอบแนวคิดรูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อประเมินและวิพากษ์

1.4.4 การสร้างรูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

1.4.5 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างรูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา โดยนำข้อมูลที่ได้จากระยะ 1 ตามแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยเน้นองค์ประกอบกระบวนการ ขั้นตอนที่มีความเป็นระบบ (System Approach) และแสดงความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน (วิชุดา รัตนเพียร, 2548)

ระยะที่ 2 การตรวจสอบความตรงของรูปแบบ (Model validation)

การศึกษาในระยะนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบความตรงของรูปแบบ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบรูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา โดยนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ทำการตรวจสอบ

2.2 การสร้างเครื่องมือสำหรับตรวจสอบคุณภาพรูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ผู้วิจัยสร้างแบบตรวจสอบคุณภาพต้นแบบ ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) Rovinello and Hamberton (อ้างถึงในพวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2538) รายข้อโดยพิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบและขั้นตอนและกำหนดระดับความเหมาะสมดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าองค์ประกอบหรือขั้นตอนนั้นสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าองค์ประกอบหรือขั้นตอนนั้นสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าองค์ประกอบหรือขั้นตอนนั้นไม่สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

และได้กำหนดเกณฑ์การพิจารณารูปแบบ ถ้าคะแนนความสอดคล้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.8 ขึ้นไปแสดงว่าองค์ประกอบหรือขั้นตอนนั้นสามารถนำมา ใช้เป็นรูปแบบการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) Rovinello and Hamberton (อ้างถึงในพวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2538) ใช้สูตร

$$IC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IC	แทนดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะพฤติกรรม
	$\sum R$	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละข้อคำถาม
	N	แทนจำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ระยะที่ 3 การใช้รูปแบบ (Model use)

การศึกษาในระยนี้เพื่อศึกษาวิธีการใช้รูปแบบอย่างมีประสิทธิภาพ (Effective utilization) ซึ่งจะรวมถึงกระบวนการใช้รูปแบบ (Procedures for model use) เงื่อนไขที่ส่งเสริมให้ประสบผลสำเร็จในการใช้รูปแบบ (Conditions that promote successful model use) การอธิบายถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการใช้โมเดล (Explanations of successes or failures of model use) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.1.1 เพื่อสร้างทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

3.1.2 เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

3.2.1 คัดเลือกรายวิชา จำนวน 2 รายวิชา

3.2.1.1 เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม

ตอนที่ 1 : ความเข้าใจในสังคมพหุวัฒนธรรม

ตอนที่ 2 : ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรม

ตอนที่ 3 : การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

ตอนที่ 4 : การแบ่งปันและช่วยเหลือกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

3.2.1.2 เรื่อง การบริโภค (ฮาลาล ฮาโรม)

ตอนที่ 1 : ฮาลาล ฮาโรม (คืออะไร)

ตอนที่ 2 : พฤติกรรมการบริโภค

ตอนที่ 3 : การผลิตอาหารฮาลาล

ตอนที่ 4 : ความสำคัญของเครื่องหมายฮาลาล

3.2.2 กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา ขั้นตอนกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนและองค์ประกอบต่างๆ เพื่อนำมาสร้างทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

3.2.3 พัฒนาทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา โดยนำข้อมูลจากระยะที่ 2 มาเป็นแนวทางในการพัฒนารายวิชา

3.2.4 นำทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ที่พัฒนาเสร็จแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประเมินคุณภาพ

3.3 การวิจัยก่อนการทดลองแบบกลุ่มเดียวที่มีการทดสอบหลังเรียน (One sort case study design) โดยเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพในการศึกษา จากการรวบรวมข้อมูลในระยะที่ 1 ถึง ระยะที่ 3 นำมาสู่การศึกษาในระยะที่ 4 ดังนี้

ระยะที่ 4 ศึกษาผลการใช้รูปแบบ

3.3.1 ศึกษาผลการใช้รูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

3.3.2 การเตรียมการเพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เครื่องมือสำหรับศึกษาผลการใช้รูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนฯ ประกอบด้วย 2 เครื่องมือ ได้แก่

3.3.2.1 แบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

3.3.2.1.1 กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม

3.3.2.1.2 กำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการของความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมเพื่อนำมาเป็นกรอบในการสร้างข้อคำถาม

3.3.2.1.3 สร้างแบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมให้สอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าแบบ 5 ระดับ (Rating scale) ในการประเมินใช้ระดับความสำคัญดังนี้

- 5 หมายถึง มีความเห็นว่าข้อนั้นเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความเห็นว่าข้อนั้นเหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง มีความเห็นว่าข้อนั้นเหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความเห็นว่าข้อนั้นเหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง มีความเห็นว่าข้อนั้นเหมาะสมน้อยที่สุด

เกณฑ์เฉลี่ยการให้คะแนนเพื่อนำมาวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พร้อมกำหนดการแปลความหมายคะแนนตามเกณฑ์ของแบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม ดังนี้ (ประคอง กรรณสูต, 2542)

4.50 – 5.00	หมายถึง	มีความเห็นว่าเหมาะสมมากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึง	มีความเห็นว่าเหมาะสมมาก
2.50 – 3.49	หมายถึง	มีความเห็นว่าเหมาะสมปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึง	มีความเห็นว่าเหมาะสมน้อย
1.00 – 1.49	หมายถึง	มีความเห็นว่าเหมาะสมน้อยที่สุด

3.3.2.1.4 ปรับแก้ข้อคำถามเพื่อให้ได้ข้อคำถามที่มีความเที่ยงตรงและครอบคลุมตามนิยามปฏิบัติการและคัดเลือกข้อคำถาม

3.3.2.1.5 นำแบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม เสนอให้กับผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน พิจารณาตรวจสอบเที่ยงตรง (Face Validity) ของแบบวัดโดยตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม ความครอบคลุมตามโครงสร้างและเนื้อหา ตลอดจนความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ แล้วนำไปวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Item Objective Congruence) โดยค่าดัชนีความสอดคล้องต้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543)

3.3.2.1.6 ผู้วิจัยนำแบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษาที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน โดยเป็นนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เพื่อตรวจสอบความเข้าใจในข้อคำถามและหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของเครื่องมือด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของคอนบาค (Cronbach's alpha Coefficient)

3.3.2.1.7 ได้แบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม

3.3.2.2 แบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้ มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

3.3.2.2.1 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้ โดยศึกษาข้อมูล แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความรู้ตามแนวคิดของ Cunningham and Knuth (1993); Driver and Bell (1986); Jonasassen, Campbell and Davidson (1994); Jonasassen; Murphy. (1999) โดยแบ่งออกเป็น 6 ด้าน คือ ด้านการกระทำ (Active) ด้านการสร้างความรู้ (Constructive) ด้านการร่วมมือ (Collaborative) ด้านความตั้งใจ (Intention) ด้านการสนทนา (Conversation) และไตร่ตรองหรือใคร่ครวญ (Reflective) โดยออกแบบข้อคำถามให้สอดคล้องกับพฤติกรรมการสร้างความรู้ที่เกิดขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้ของตนเองทั้งก่อนและหลังดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านรูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา มีลักษณะข้อคำถามเป็นแบบประมาณค่า 3 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์การประเมินดังนี้

3 หมายถึง มีการแสดงพฤติกรรมนั้นเป็นประจำ สม่าเสมอ

2 หมายถึง มีการแสดงพฤติกรรมนั้นเป็นครั้งคราว ไม่สม่ำเสมอ

1 หมายถึง ไม่มีการแสดงพฤติกรรมนั้นเลย

และได้กำหนดเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้

2.50-3.00 หมายถึง มีพฤติกรรมการสร้างความรู้ในระดับมาก

1.50-2.49 หมายถึง มีพฤติกรรมการสร้างความรู้ในระดับปานกลาง

1.00-1.49 หมายถึง มีพฤติกรรมการสร้างความรู้ในระดับน้อย

3.3.2.2.2 ผู้วิจัยนำแบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้เสนอให้กับผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน พิจารณาตรวจสอบเที่ยงตรง (Face Validity) ของแบบวัดโดยตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม ความครอบคลุมตามโครงสร้างและเนื้อหา ตลอดจนความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ แล้วนำไปวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Item Objective Congruence) โดยค่าดัชนีความสอดคล้องต้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2543)

3.3.2.2.3 ผู้วิจัยนำแบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษาที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน โดยเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เพื่อตรวจสอบความเข้าใจในข้อคำถามและหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของเครื่องมือด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของคอนบาค (Cronbach's alpha Coefficient)

3.3.2.2.4 ได้แบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้ โดยดำเนินการทดลองแบบแผน One-group pretest – posttest design (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ, 2538) โดยมีขั้นตอนดังนี้

3.3.3 ผู้วิจัยชี้แจงกลุ่มตัวอย่างเพื่อทำความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และขั้นตอนรายละเอียดของกิจกรรมบนทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ก่อนการดำเนินการทดลอง 1 สัปดาห์

3.3.4 ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมและแบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้ก่อนการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน จากนั้นดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้ระยะเวลาในการดำเนินการทดลองทั้งสิ้น 3 สัปดาห์

3.3.5 ขณะดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้วิจัยได้สังเกตพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างแบบมีส่วนร่วมและสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนจากบันทึกการเข้าและการทำงานกิจกรรมบนทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

3.3.6 เมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมและแบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้หลังการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน

3.3.7 ผู้วิจัยนำข้อมูล ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นที่ได้ภายหลังการทดลองใช้ทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษามาปรับปรุงแก้ไขตามข้อค้นพบที่เกิดขึ้น โดยมีการปรับปรุงรายละเอียดในด้านองค์ประกอบและขั้นตอนให้มีความถูกต้องและชัดเจนมากขึ้น

3.3.8 การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมของผู้เรียนก่อนและหลังการทดลอง ใช้การวิเคราะห์ค่า t โดยใช้สถิติ t -test Dependent

บทที่ 4

ผลการดำเนินงานวิจัย

4.1 ผลการประเมินรูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการประเมินรับรองรูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน สามารถจำแนกรายละเอียดผลของการประเมินได้ ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ผลการประเมินรูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. หลักการและแนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการพัฒนารูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา มีความเหมาะสมในระดับใด			
1.1 หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวกับทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน	4.80	.45	มากที่สุด
1.2 หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการสร้างความรู้ (Knowledge Construction)	4.80	.45	มากที่สุด
1.3 หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวกับความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม (Cultural Awareness)	4.60	.55	มากที่สุด

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
2. การพัฒนารายวิชาในรูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เหมาะสมในระดับใด			
2.1 การพัฒนารายวิชาในรูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม	4.00	0.45	มากที่สุด
2.2 การพัฒนารายวิชาในรูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง การบริโภค (ฮาลาล ฮารอม)	4.40	0.89	มาก
3. วัตถุประสงค์ทั่วไปในการพัฒนารูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษามีเหมาะสมกับหลักการและแนวคิดทฤษฎีที่ใช้	4.80	0.45	มากที่สุด
4. วัตถุประสงค์เฉพาะ เพื่อการพัฒนารูปแบบรูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษาเหมาะสมกับหลักการและแนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการพัฒนาในระดับใด			
4.1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา	4.60	0.55	มากที่สุด

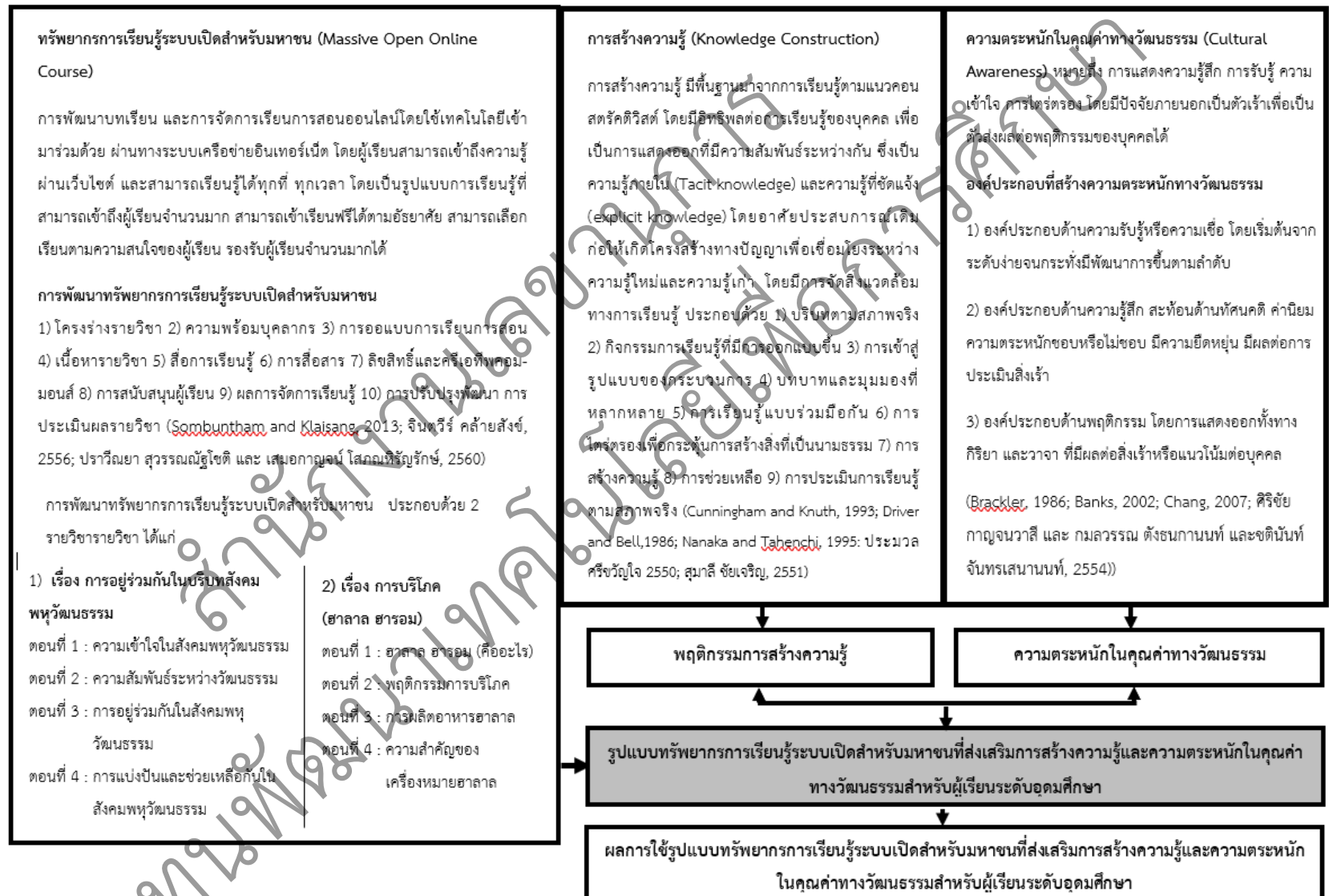
ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
4.2 เพื่อสร้างรูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา	4.60	0.55	มากที่สุด
4.3 เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา	4.60	0.55	มากที่สุด
5. ความเหมาะสมเกี่ยวกับการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบรูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา	4.80	0.45	มากที่สุด
6. กรอบแนวคิดในการวิจัยเพื่อการพัฒนารูปแบบรูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา สามารถสะท้อนความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษาในงานวิจัยได้อย่างเหมาะสม	4.60	0.55	มากที่สุด

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
7. กรอบแนวคิดในการวิจัยเพื่อการพัฒนาารูปแบบ รูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน ที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่า ทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา สะท้อน แนวคิดของการวิจัยได้อย่างเหมาะสม	4.60	0.55	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.67	0.47	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนรับรองผลการประเมินรูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา โดยค่าเฉลี่ยรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.67 (S.D. = 0.47) และเมื่อมองในประเด็นย่อยทั้ง 7 ประเด็นพบว่า ในทุกประเด็นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน โดยผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด ให้ความคิดเห็นว่า สามารถนำกรอบแนวคิดในการวิจัยสามารถนำไปใช้งานได้จริง

ภาพที่ 4.1 รูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

4.2 ผลการพัฒนาทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

4.2.1 ผลการประเมินทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม

ทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม ประกอบด้วย 4 ตอน โดยแต่ละตอนประกอบด้วยสื่อวีดิทัศน์ความยาวโดยประมาณไม่เกิน 10 นาที โดยมีหัวข้อแต่ละตอนดังนี้

ตอนที่ 1 : ความเข้าใจในสังคมพหุวัฒนธรรม

ตอนที่ 2 : ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรม

ตอนที่ 3 : การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

ตอนที่ 4 : การแบ่งปันและช่วยเหลือกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

ทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม ได้รับการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อดำเนินการตรวจสอบประเมินคุณภาพ โดยแบ่งการประเมินออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านเนื้อหา 2. การออกแบบระบบการเรียนการสอน 3. การออกแบบหน้าจอ และ 4. ระบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน โดยสามารถจำแนกรายละเอียดผลของการประเมินได้ ดังนี้

ตารางที่ 4.2 ผลการประเมินทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม

รายละเอียดของการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ด้านเนื้อหา			
1.1 โครงสร้างเนื้อหาชัดเจนมีความสัมพันธ์ต่อเนื่อง	4.40	0.54	มาก
1.2 เนื้อหาที่นำเสนอตรงและครอบคลุมตามจุดประสงค์การเรียนรู้ของรายวิชา	4.40	0.54	มาก
1.3 ใช้ภาษาถูกต้องเหมาะสม (รวมข้อความและเสียงบรรยาย)	4.60	0.54	มากที่สุด
1.4 เนื้อหามีความเหมาะสมกับระดับผู้เรียน	4.60	0.54	มากที่สุด
สรุปภาพรวมรายด้าน	4.50	0.46	มากที่สุด
2. การออกแบบระบบการเรียนการสอน			
2.1 ความชัดเจนในการกำหนดจุดประสงค์ การเรียนให้มีความเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
2.2 ออกแบบอย่างเป็นระบบถูกต้องตามลำดับขั้นตอนของทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน	4.80	0.44	มากที่สุด
2.3 กลยุทธ์การนำเสนอดึงดูดความสนใจ	4.40	0.89	มาก
2.4 ความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบสื่อ	4.60	0.54	มากที่สุด
2.5 การออกแบบให้มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับบทเรียน/สื่อ รวมถึงผู้เรียนกับผู้สอนหรือผู้เรียนด้วยตนเอง	4.60	0.54	มากที่สุด
2.6 การให้โอกาสผู้เรียนควบคุมลำดับการเรียนรู้ภายในบทเรียนอย่างเหมาะสม	4.80	0.44	มากที่สุด
2.7 แบบฝึกปฏิบัติหรือแบบฝึกหัดและการประเมินผลที่ครอบคลุมจุดประสงค์	4.80	0.44	มากที่สุด

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

รายละเอียดของการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
2.8 เอกสารคู่มือการใช้โปรแกรมเหมาะสม ชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด
สรุปภาพรวมรายด้าน	4.75	0.49	มากที่สุด
3. การออกแบบหน้าจอ			
3.1 การจัดวางองค์ประกอบต่างภายในบทเรียนได้ สัดส่วน สวยงาม ง่ายต่อการใช้งาน	4.80	0.44	มากที่สุด
3.2 รูปแบบตัวอักษรมีขนาด สี ชัดเจน อ่านง่าย และเหมาะสมกับผู้เรียน	4.60	0.54	มากที่สุด
3.3 การเลือกใช้สีมีความเหมาะสมและกลมกลืน	4.60	0.54	มากที่สุด
3.4 การสื่อความหมายสอดคล้องกับแนวของเนื้อหา (Theme)	4.80	0.44	มากที่สุด
3.5 ปุ่ม (Button) สัญลักษณ์ (Icon) ข้อความหรือแถบ ข้อความหรือรูปภาพชัดเจน เหมาะสมและถูกต้อง สื่อสารกับผู้ใช้อย่างเหมาะสม	4.60	0.54	มาก
สรุปภาพรวมรายด้าน	4.68	0.47	มากที่สุด
4. ระบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน			
4.1 แสดงผลอย่างถูกต้องผ่านบราวเซอร์ Internet Explorer หรือ Google Chrome	5.00	0.00	มากที่สุด
4.2 ความถูกต้องของ Web Programming เช่น ระบบข้อมูลผู้เรียน ระบบประเมินผลการเรียน	4.80	0.44	มากที่สุด
4.3 การแสดงผลด้านภาษามีความถูกต้อง	4.80	0.44	มากที่สุด
4.4 การเชื่อมโยง (link) ไปยังจุดต่างๆ และไฟล์ต่างๆ ถูกต้อง	4.60	0.54	มากที่สุด

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

รายละเอียดของการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
4.5 ภาพและเสียงที่ใช้ประกอบแสดงผลได้ถูกต้อง รวดเร็ว	4.60	0.54	มากที่สุด
สรุปภาพรวมรายด้าน	4.76	0.43	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.69	0.48	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผลการประเมินทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม ในส่วนของภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.48) เมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า (1) ด้านเนื้อหา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ในส่วนของรายละเอียดรายด้านของด้านเนื้อหา พบว่า ด้านโครงสร้างเนื้อหาชัดเจนมีความสัมพันธ์ต่อเนื่อง และด้านเนื้อหาที่นำเสนอตรงและครอบคลุมตามจุดประสงค์การเรียนรู้ของรายวิชา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และ ด้านใช้ภาษาถูกต้องเหมาะสม (รวมข้อความและเสียงบรรยาย) และด้าน เนื้อหา มีความเหมาะสมกับระดับผู้เรียนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (2) ด้านการออกแบบระบบการเรียนการสอน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ในส่วนของรายละเอียดรายด้านของด้านการออกแบบระบบการเรียนการสอน พบว่า ด้านกลยุทธ์การนำเสนอดึงดูดความสนใจ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และ ด้านความชัดเจนในการกำหนดจุดประสงค์ การเรียนให้มีความเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน ด้านออกแบบอย่างเป็นระบบถูกต้องตามลำดับขั้นตอนของทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน ด้านความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบสื่อ ด้านการออกแบบให้มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับบทเรียน/สื่อ รวมถึงผู้เรียนกับผู้สอนหรือผู้เรียนด้วยกันเอง ด้านการให้โอกาสผู้เรียนควบคุมลำดับการเรียนรู้ภายในบทเรียนอย่างเหมาะสม ด้านแบบฝึกปฏิบัติหรือแบบฝึกหัดและการประเมินผลที่ครอบคลุมจุดประสงค์ และ ด้านเอกสารคู่มือการใช้โปรแกรมเหมาะสม ชัดเจน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (3) ด้านการออกแบบหน้าจอ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ในส่วนของรายละเอียดรายด้านของด้านการออกแบบหน้าจอ พบว่า ด้านปุ่ม (Button) สัญลักษณ์ (Icon) ข้อความหรือแถบข้อความหรือรูปภาพชัดเจน เหมาะสม และถูกต้อง สื่อสารกับผู้ใช้อย่างเหมาะสม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และ ด้านการจัดวางองค์ประกอบต่างภายในบทเรียนได้สัดส่วน สวยงาม ง่ายต่อการใช้งาน ด้านรูปแบบตัวอักษรมีขนาด สี ชัดเจน อ่านง่าย และเหมาะสมกับผู้เรียน ด้านการเลือกใช้สีมีความเหมาะสมและกลมกลืน และ ด้านการสื่อความหมายสอดคล้องกับแนวของเนื้อหา (Theme) มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (4) ด้านระบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ในส่วนของ

รายละเอียดรายด้านของด้านระบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน พบว่า ด้านแสดงผลอย่างถูกต้องผ่านบราวเซอร์ Internet Explorer หรือ Google Chrome ด้านความถูกต้องของ Web Programming เช่น ระบบข้อมูลผู้เรียน ระบบประเมินผลการเรียน ด้านการแสดงผลด้านภาษามีความถูกต้อง ด้านการเชื่อมโยง (link) ไปยังจุดต่างๆ และไฟล์ต่างๆ ถูกต้อง และด้านภาพและเสียงที่ใช้ประกอบแสดงผลได้ถูกต้อง รวดเร็ว มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

4.2.2 ผลการประเมินทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เรื่อง การบริโภค (ฮาลาล ฮารอม): หลักการ ฮาลาล-ฮารอม กับการบริโภค

ทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เรื่อง การบริโภค (ฮาลาล ฮารอม) : หลักการ ฮาลาล-ฮารอม กับการบริโภค ประกอบด้วย 4 ตอน โดยแต่ละตอนประกอบด้วยสื่อวีดิทัศน์ความยาวโดยประมาณไม่เกิน 10 นาที โดยมีหัวข้อแต่ละตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ฮาลาล ฮารอม (คืออะไร)

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการบริโภคของชาวมุสลิม

ตอนที่ 3 การผลิตอาหารฮาลาล

ตอนที่ 4 ความสำคัญของเครื่องหมายฮาลาล

ทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม ได้รับการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อดำเนินการตรวจสอบประเมินคุณภาพ โดยแบ่งการประเมินออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านเนื้อหา 2. การออกแบบระบบการเรียนการสอน 3. การออกแบบหน้าจอ และ 4. ระบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน โดยสามารถจำแนกรายละเอียดผลของการประเมินได้ ดังนี้

ตารางที่ 4.3 ผลการประเมินทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เรื่อง การบริโภค (ฮาลาล ฮารอม) : หลักการ ฮาลาล-ฮารอม กับการบริโภค

รายละเอียดของการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
1. ด้านเนื้อหา			
1.1 โครงสร้างเนื้อหาชัดเจนมีความสัมพันธ์ต่อเนื่อง	4.80	0.44	มากที่สุด
1.2 เนื้อหาที่นำเสนอตรงและครอบคลุมตามจุดประสงค์การเรียนรู้ของรายวิชา	4.80	0.44	มากที่สุด
1.3 ใช้ภาษาถูกต้องเหมาะสม (รวมข้อความและเสียงบรรยาย)	4.40	0.89	มาก
1.4 เนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับระดับผู้เรียน	4.80	0.44	มากที่สุด
สรุปภาพรวมรายด้าน	4.70	0.52	มากที่สุด
2. การออกแบบระบบการเรียนการสอน			
2.1 ความชัดเจนในการกำหนดจุดประสงค์ การเรียนรู้ให้มีความเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
2.2 ออกแบบอย่างเป็นระบบถูกต้องตามลำดับขั้นตอนของทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน	4.80	0.44	มากที่สุด
2.3 กลยุทธ์การนำเสนอดึงดูดความสนใจ	4.40	0.89	มาก
2.4 มีความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบสื่อ	4.60	0.54	มากที่สุด
2.5 การออกแบบให้มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับบทเรียน/สื่อ รวมถึงผู้เรียนกับผู้สอนหรือผู้เรียนด้วยกันเอง	4.40	0.89	มาก
2.6 ให้โอกาสผู้เรียนควบคุมลำดับการเรียนรู้ภายในบทเรียนอย่างเหมาะสม	4.60	0.54	มากที่สุด
2.7 แบบฝึกปฏิบัติหรือแบบฝึกหัดและการประเมินผลที่ครอบคลุมจุดประสงค์	4.60	0.54	มากที่สุด

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

รายละเอียดของการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
2.8 เอกสารคู่มือการใช้โปรแกรมเหมาะสม ชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด
สรุปภาพรวมรายด้าน	4.67	0.52	มากที่สุด
3. การออกแบบหน้าจอ			
3.1 การจัดวางองค์ประกอบต่างภายในบทเรียนได้ สัดส่วน สวยงาม ง่ายต่อการใช้งาน	4.80	0.44	มากที่สุด
3.2 รูปแบบตัวอักษรมีขนาด สี ชัดเจน อ่านง่ายและ เหมาะสมกับผู้เรียน	4.60	0.54	มากที่สุด
3.3 การเลือกใช้สีมีความเหมาะสมและกลมกลืน	4.80	0.44	มากที่สุด
3.4 การสื่อความหมายสอดคล้องกับแนวของเนื้อหา (Theme)	4.60	0.54	มากที่สุด
3.5 ปุ่ม (Bottom) สัญลักษณ์ (Icon) ข้อความหรือแถบ ข้อความหรือรูปภาพชัดเจน เหมาะสมและถูกต้อง สื่อสารกับผู้ใช้อย่างเหมาะสม	4.40	0.89	มาก
สรุปภาพรวมรายด้าน	4.64	0.48	มากที่สุด
4. ระบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน			
4.1 แสดงผลอย่างถูกต้องผ่านเบราว์เซอร์ Internet Explorer หรือ Google Chrome	5.00	0.00	มากที่สุด
4.2 ความถูกต้องของ Web Programming เช่น ระบบข้อมูลผู้เรียน ระบบประเมินผลการเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
4.3 การแสดงผลด้านภาษามีความถูกต้อง	4.80	0.44	มากที่สุด
4.4 การเชื่อมโยง (link) ไปยังจุดต่างๆ และไฟล์ต่างๆ ถูกต้อง	4.80	0.44	มากที่สุด

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

รายละเอียดของการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
4.5 ภาพและเสียงที่ใช้ประกอบแสดงผลได้ถูกต้องรวดเร็ว	4.80	0.44	มากที่สุด
สรุปภาพรวมรายด้าน	4.88	0.33	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.72	0.49	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.3 พบว่าผลการประเมินทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เรื่อง การบริโภค (ฮาลาล ฮาโรม) : หลักการ ฮาลาล-ฮาโรม กับ การบริโภค ในส่วนของภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.49) เมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า (1) ด้านเนื้อหา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ในส่วนของรายละเอียดรายด้านของด้านเนื้อหา พบว่า ด้านใช้ภาษาถูกต้องเหมาะสม (รวมข้อความและเสียงบรรยาย) มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และ ด้านโครงสร้างเนื้อหาชัดเจนมีความสัมพันธ์ต่อเนื่อง ด้านเนื้อหาที่นำเสนอตรงและครอบคลุมตามจุดประสงค์การเรียนรู้ของรายวิชา และด้านเนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับระดับผู้เรียนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (2) ด้านการออกแบบระบบการเรียนการสอน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ในส่วนของรายละเอียดรายด้านของด้านการออกแบบระบบการเรียนการสอน พบว่า ด้านกลยุทธ์การนำเสนอดึงดูดความสนใจและด้านการออกแบบให้มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับบทเรียน/สื่อ รวมถึงผู้เรียนกับผู้สอนหรือผู้เรียนด้วยกันเอง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และ ด้านความชัดเจนในการกำหนดจุดประสงค์ การเรียนให้มีความเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน ด้านออกแบบอย่างเป็นระบบถูกต้องตามลำดับขั้นตอนของทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน ด้านความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบสื่อ รวมถึงผู้เรียนกับผู้สอนหรือผู้เรียนด้วยกันเอง ด้านการให้โอกาสผู้เรียนควบคุมลำดับการเรียนรู้ภายในบทเรียนอย่างเหมาะสม ด้านแบบฝึกปฏิบัติหรือแบบฝึกหัดและการประเมินผลที่ครอบคลุมจุดประสงค์ และ ด้านเอกสารคู่มือการใช้โปรแกรมเหมาะสม ชัดเจน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (3) ด้านการออกแบบหน้าจอ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ในส่วนของรายละเอียดรายด้านของด้านการออกแบบหน้าจอ พบว่า ด้านปุ่ม (Button) สัญลักษณ์ (Icon) ข้อความหรือแถบข้อความหรือรูปภาพชัดเจน เหมาะสมและถูกต้อง สื่อสารกับผู้ใช้ได้อย่างเหมาะสม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และ ด้านการจัดวางองค์ประกอบต่างภายในบทเรียนได้สัดส่วน สวยงาม ง่ายต่อการใช้งาน ด้านรูปแบบตัวอักษรมีขนาด สีสัน ชัดเจน อ่านง่าย และเหมาะสมกับผู้เรียน ด้านการเลือกใช้สีมีความเหมาะสมและกลมกลืน และ ด้านการสื่อความหมายสอดคล้องกับแนวของเนื้อหา (Theme) มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (4) ด้านระบบทรัพยากรการ

เรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ในส่วนของรายละเอียดรายด้านของ ด้านระบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน พบว่า ด้านแสดงผลอย่างถูกต้องผ่านบราวเซอร์ Internet Explorer หรือ Google Chrome ด้านความถูกต้องของ Web Programming เช่น ระบบ ข้อมูลผู้เรียน ระบบประเมินผลการเรียน ด้านการแสดงผลด้านภาษามีความถูกต้อง ด้านการเชื่อมโยง (link) ไปยังจุดต่างๆ และไฟล์ต่างๆ ถูกต้อง และด้านภาพและเสียงที่ใช้ประกอบแสดงผลได้ถูกต้อง รวดเร็ว มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

4.3 ผลการศึกษาการใช้ทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้าง ความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

4.3.1 ผลการศึกษาการใช้ทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้าง ความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เรื่อง การอยู่ ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม

การศึกษาค้นคว้าการใช้ทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้าง ความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เรื่อง การอยู่ ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม ผู้วิจัยได้นำไปทดลองใช้กับนักศึกษาระดับปริญญาตรีและผู้สนใจ จำนวน 452 คน ที่ ลงเรียนในรายวิชาการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม ที่อยู่บนระบบ PSUMOOC ซึ่งสามารถ เข้าถึงบทเรียน ได้จาก URL: <https://mooc.psu.ac.th/psumooc-0036/> โดยใช้เกณฑ์การเรียนรู้ผ่านใน รายวิชาที่ร้อยละ 60

ตารางที่ 4.4 ผลการศึกษาการใช้ทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้าง ความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เรื่อง การอยู่ ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม

จำนวนผู้เรียนทั้งหมด (คน)	จำนวนผู้เรียนที่สอบผ่าน เกณฑ์ในรายวิชา (คน)	ร้อยละของจำนวน ผู้ที่สอบผ่าน
452	65	14.38

จากตารางที่ 4.4 พบว่าผลการศึกษาการใช้ทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริม การสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เรื่อง การอยู่ ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม มีผู้เรียนสมัครเข้าเรียนในรายวิชาทั้งสิ้น 452 คน มีผู้สอบผ่านเกณฑ์ การประเมินในรายวิชาที่ร้อยละ 60 จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 14.38 ของผู้เรียนทั้งหมด

4.3.2 ผลการศึกษาความตระหนักในคุณค่าทางพหุวัฒนธรรมของผู้เรียนที่เรียนทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

ผลการศึกษาความตระหนักในคุณค่าทางพหุวัฒนธรรมของผู้เรียนที่เรียนทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ผู้วิจัยได้นำไปสอบถามกับนักศึกษาระดับปริญญาตรีและผู้สนใจที่ลงทะเบียนในรายวิชา การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม ที่อยู่บนระบบ PSUMOOC โดยมีผู้เรียนทำแบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางพหุวัฒนธรรมทั้งสิ้น จำนวน 68 คน โดยมีผลคะแนนดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ผลการศึกษาความตระหนักในคุณค่าทางพหุวัฒนธรรมของผู้เรียนที่เรียนทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

รายการ	ระดับคุณภาพ				t	sig
	ก่อนเรียน		หลังเรียน			
	X	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
การยอมรับในความหลากหลายทางวัฒนธรรม และยอมรับความแตกต่างจากวัฒนธรรมของตนเอง						
1. วัฒนธรรมในแต่ละภูมิภาคมีความเชื่อ ค่านิยม หลักปฏิบัติ ตลอดจน ขนบธรรมเนียมประเพณีที่แตกต่างกัน	4.33	0.82	4.50	0.77	1.093	0.279
2. วัฒนธรรมไทยมีการผสมผสานมาจาก วัฒนธรรมของหลากหลายเชื้อชาติ	4.32	0.75	4.55	0.65	1.781	0.080
3. สันติภาพของจะเกิดขึ้นเมื่อเราเข้าใจถึง ความแตกต่าง และความหลากหลายทาง วัฒนธรรม	4.30	0.77	4.62	0.64	2.374	0.021
4. ขนบธรรมเนียมและประเพณีในแต่ละ ภาคมีความงดงามและควรค่าแก่การ อนุรักษ์	4.36	0.78	4.61	0.62	2.079	0.042
5. สังคมไทยมีความหลากหลายทั้งทางด้าน เชื้อชาติ ศาสนา ประเพณี และวัฒนธรรม	4.36	0.85	4.64	0.64	2.292	0.26

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

รายการ	ระดับคุณภาพ				t	sig
	ก่อนเรียน		หลังเรียน			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
6. ความหลากหลายทางวัฒนธรรมเป็นเสน่ห์ของสังคมไทย	4.33	0.77	4.55	0.65	1.635	0.107
7. วัฒนธรรมแต่ละประเทศมีการสืบทอดมาหลายร้อยปี เราจึงควรยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรมอื่นๆ	4.41	0.75	4.54	0.65	1.158	0.252
8. ความแตกต่างทางด้านศาสนา ไม่ส่งผลต่อการอยู่ร่วมกันของผู้คนในประเทศไทย	4.02	0.95	4.35	0.90	2.382	0.020
9. ชาวไทยมุสลิม และชาวคริสต์มีสิทธิและเสรีภาพในด้านต่างๆ เท่าเทียมกับชาวไทยพุทธ ซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ	4.18	0.85	4.48	0.68	2.187	0.033
10. เราควรมีความเป็นกลาง ไม่ต่อต้าน ลดอคติ ต่อผู้ที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรม ความเชื่อ ต่างจากตนเอง	4.38	0.78	4.53	0.72	1.026	0.309
11. เราสามารถปรับตัวเพื่อเข้ากับเพื่อนที่มีความแตกต่างทางด้าน ความเชื่อ ศาสนา และวัฒนธรรม	4.29	0.74	4.61	0.62	2.694	0.009
คะแนนรวม	4.30	0.80	4.54	0.69	1.882	0.128
ความรู้ ความเข้าใจในคุณค่าทางวัฒนธรรมของตนเอง และวัฒนธรรมที่แตกต่างและหลากหลาย						
12. คริสตมาส คือวันสำคัญ และการเฉลิมฉลองของผู้ที่นับถือศาสนาคริสต์	4.30	0.93	4.48	0.87	1.096	0.277
13. ศีล 5 คือ หลักปฏิบัติขั้นพื้นฐานที่สำคัญของชาวพุทธ	4.42	0.86	4.58	0.70	1.119	0.268
14. การละหมาดวันละ 5 เวลา คือหลักปฏิบัติในการประกอบศาสนกิจที่ชาวมุสลิมต้องปฏิบัติอย่างเคร่งครัด	4.47	0.72	4.68	0.62	1.897	0.063

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

รายการ	ระดับคุณภาพ				t	sig
	ก่อนเรียน		หลังเรียน			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
15. เราเข้าใจถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ การแต่งกาย รวมถึงอาหารการกิน และวัฒนธรรมการรับประทานอาหารที่มีความแตกต่างกัน	4.36	0.76	4.66	0.58	2.562	0.013
16. เข้าใจเกี่ยวกับหลักการและเหตุผลของการบริโภคอาหารฮาลาลของชาวมุสลิม	4.22	0.87	4.55	0.65	2.619	0.011
17. อาหารฮาลาล หมายถึงอาหารที่ผ่านกระบวนการตามหลักการของศาสนาอิสลาม มีความสะอาดและทุกคนสามารถทานได้	4.42	0.77	4.58	0.72	1.277	0.207
18. อาหารฝรั่ง อาหารจีน อาหารไทย หรืออาหารอาหรับ สามารถเป็นอาหารที่ฮาลาลได้ หากผ่านกระบวนการตามหลักการศาสนาอิสลามอย่างถูกต้อง	4.15	0.99	4.40	0.96	1.374	0.175
19. แต่ละศาสนาสามารถไปมาหาสู่ และอาศัยอยู่ร่วมกันได้โดยเคารพสิทธิซึ่งกันและกัน	4.47	0.70	4.68	0.62	1.857	0.068
20. การคลุมฮิญาบ (ผ้าโพกศีรษะ) ของผู้หญิงมุสลิม คือหลักปฏิบัติทางศาสนาที่สามารถปรับเข้ากับวิถีชีวิตในปัจจุบันได้	4.39	0.79	4.49	0.70	0.799	0.427
21. มีความเคารพนับถือผู้นำทางศาสนา ไม่ว่าศาสนาใด ด้วยความบริสุทธิ์ใจ	4.37	0.74	4.48	0.70	0.961	0.341
22. มีความภูมิใจในวัฒนธรรมของตนเอง และพร้อมสืบสาน และเผยแพร่วัฒนธรรมโดยไม่ขัดแย้งกับความเชื่อของวัฒนธรรมอื่น	4.42	0.74	4.58	0.62	1.371	0.176

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

รายการ	ระดับคุณภาพ				t	sig
	ก่อนเรียน		หลังเรียน			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
23. มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย มี การผสมผสานวัฒนธรรมที่หลากหลาย	4.45	0.65	4.55	0.70	0.814	0.419
24. ความหลากหลายทางวัฒนธรรมของ ภาคใต้ได้รับอิทธิพลมาจากศาสนา และ ประเพณีวัฒนธรรม	4.37	0.76	4.55	0.68	1.420	0.161
25. การอยู่ร่วมกันอย่างสันติในบริบทสังคม พหุวัฒนธรรม ควรมีความเข้าใจกัน ประนีประนอม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่ง กันและกัน	4.38	0.72	4.62	0.64	2.031	0.047
คะแนนรวม	4.37	0.44	4.56	0.70	1.514	0.190

*p<.05

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ผลการศึกษาคะแนนเฉลี่ยความตระหนักในคุณค่าทางพหุวัฒนธรรมก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา พบว่า คะแนนเฉลี่ยจากแบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางพหุวัฒนธรรม หลังเรียนที่สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3.3 ผลการศึกษาการใช้ทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เรื่อง การบริโภค (ฮาลาล ฮารอม): หลักการ ฮาลาล-ฮารอม กับการบริโภค

การศึกษาการใช้ทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เรื่อง การบริโภค (ฮาลาล ฮารอม) : หลักการ ฮาลาล-ฮารอม กับการบริโภค ผู้วิจัยได้นำไปทดลองใช้กับนักศึกษาระดับปริญญาตรี และผู้ที่สนใจ จำนวน 662 คน ที่ลงทะเบียนในรายวิชา การบริโภค (ฮาลาล ฮารอม) : หลักการ ฮาลาล-ฮารอม กับการบริโภค ที่อยู่บนระบบ PSUMOOC ซึ่งสามารถเข้าถึงบทเรียน ได้จาก URL: <https://mooc.psu.ac.th/psumooc-0043/> โดยใช้เกณฑ์การเรียนรู้ผ่านในรายวิชาที่ร้อยละ 60

ตารางที่ 4.6 ผลการศึกษาการใช้ทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เรื่อง การบริโภค (ฮาลาล ฮารอม) : หลักการ ฮาลาล-ฮารอม กับการบริโภค

จำนวนผู้เรียนทั้งหมด (คน)	จำนวนผู้เรียนที่สอบผ่าน เกณฑ์ในรายวิชา (คน)	ร้อยละของจำนวน ผู้ที่สอบผ่าน
662	249	37.61

จากตารางที่ 4.6 พบว่าผลการศึกษาการใช้ทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เรื่อง การบริโภค (ฮาลาล ฮารอม) : หลักการ ฮาลาล-ฮารอม กับการบริโภค มีผู้เรียนสมัครเข้าเรียนในรายวิชาทั้งสิ้น 662 คน มีผู้สอบผ่านเกณฑ์การประเมินในรายวิชาที่ร้อยละ 60 จำนวน 249 คน คิดเป็นร้อยละ 37.61 ของผู้เรียนทั้งหมด

4.3.4 ผลการศึกษาพฤติกรรมการสร้างความรู้ของผู้เรียนหลังจากการใช้ทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เรื่อง การบริโภค (ฮาลาล ฮารอม) : หลักการ ฮาลาล-ฮารอม กับการบริโภค

ผลการศึกษาพฤติกรรมการสร้างความรู้ของผู้เรียนหลังจากการใช้ทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เรื่อง การบริโภค (ฮาลาล ฮารอม) : หลักการ ฮาลาล-ฮารอม กับการบริโภค ผู้วิจัยได้นำไปใช้กับผู้เรียนในระดับปริญญาตรีและผู้สนใจที่ลงเรียนในรายวิชา การบริโภค (ฮาลาล ฮารอม): หลักการ ฮาลาล-ฮารอม กับการบริโภค ที่อยู่บนระบบ PSUMOOC โดยมีผู้เรียนทำแบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้ จำนวน 124 คน โดยมีผลคะแนนดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ผลการศึกษาพฤติกรรมการสร้างความรู้ของผู้เรียนหลังจากการใช้ทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เรื่อง การบริโภค (ฮาลาล ฮารอม) : หลักการ ฮาลาล-ฮารอม กับการบริโภค

ข้อ	แบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้	ก่อนเรียน		หลังเรียน	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.

ด้านทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC)

1	มีการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน	2.13	0.54	2.85	0.38
2	มีการกำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ของตนเอง	2.47	0.58	2.85	0.36
3	มีการกำหนดแนวทางหรือวิธีการที่ใช้เพื่อเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมาย	2.35	0.60	2.82	0.39
4	มีการจัดลำดับขั้นตอนและความสำคัญในสิ่งที่ต้องการเรียนรู้	2.39	0.63	2.85	0.36
5	มีการจัดเตรียมสิ่งที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ตัวเอง	2.34	0.63	2.78	0.42

ด้านสื่อ และกิจกรรมการเรียนการสอนในระบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC)

6	มีการผนวกความรู้ แนวคิดใหม่ๆ จัดเก็บเป็นระบบผ่านทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน	2.17	0.62	2.81	0.39
7	มีการรวบรวมความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และแนวคิดให้อยู่ในรูปแบบใหม่ๆ เช่น จัดทำเอกสาร ตำรา หนังสือ ฐานความรู้ หรือบนเครื่องมือทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน	2.17	0.62	2.83	0.38
8	มีการคิดเปรียบเทียบความรู้ ทักษะ ประสบการณ์และแนวคิดด้านการเรียนของเพื่อนกับแนวคิดของตัวเองผ่านทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน	2.19	0.59	2.74	0.44
9	มีความสามารถในการเชื่อมโยงระหว่างความรู้ใหม่ที่ได้รับกับความรู้เดิม	2.39	0.58	2.81	0.40

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ข้อ	แบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้	ก่อนเรียน		หลังเรียน	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
10	มีความสามารถในการนำความรู้ที่ได้รับจากการเรียนผ่านทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน ไปประยุกต์กับการเรียนในวิชาอื่นๆหรือนำไปใช้ชีวิตประจำวันได้	2.38	0.55	2.81	0.40
11	มีการระบุแนวทางหรือวิธีการที่จะปรับปรุงการเรียนรู้ของตนเอง	2.45	0.59	2.83	0.40
12	มีความพยายามในการแก้ปัญหาและอุปสรรคในการเรียนในระบบ	2.46	0.58	2.77	0.43
13	มีความตั้งใจที่จะชวนขยายหาความรู้ในการเรียนอย่างเต็มความสามารถ	2.42	0.56	2.82	0.38
14	มีการเรียนรู้ข้อผิดพลาดจากประสบการณ์การเรียนผ่านทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน และหาวิธีการแก้ไขข้อผิดพลาดนั้น	2.37	0.58	2.77	0.42
15	มีการเข้าเรียนผ่านทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน อย่างเสมอ	2.19	0.60	2.83	0.38
ด้านการวัดและประเมินผลผ่านทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC)					
16	มีการเปิดโอกาสให้ตนเองได้แสดงความคิดเห็นผ่านทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน	2.10	0.66	2.73	0.48
17	มีการบันทึกสนทนาในการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ ทักษะประสบการณ์และแนวคิดร่วมกันทั้งของตนเองผ่านทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน	2.12	0.66	2.78	0.41
18	การบันทึกคำแนะนำ ความช่วยเหลือและความเห็นต่าง ๆผ่านทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน	2.21	0.59	2.78	0.41
19	มีการบันทึกความรู้สม่ำเสมอผ่านทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน	2.20	0.60	2.77	0.43

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ข้อ	แบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้	ก่อนเรียน		หลังเรียน	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
20	มีการสนทนาเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์แนวความคิดผ่านทรัพยากร การเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน	2.14	0.63	2.77	0.43
ผลรวมเฉลี่ย		2.28	0.43	2.80	0.22

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการสร้างความรู้ของผู้เรียนหลังจากการเรียนรู้ด้วยทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เรื่อง การบริโภค (ฮาลาล ฮารอม): หลักการ ฮาลาล-ฮารอมกับการบริโภค ผู้เรียนมีพฤติกรรมการสร้างความรู้สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

4.4 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนหลังเรียนด้วยทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน เพื่อส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

4.4.1 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนหลังเรียนด้วยทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนหลังเรียนด้วยทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน ผู้วิจัยได้นำไปสอบถามกับนักศึกษาระดับปริญญาตรีและผู้สนใจที่ลงทะเบียนในรายวิชาการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม ที่อยู่บนระบบ PSUMOOC โดยมีผู้เรียนทำแบบสำรวจความพึงพอใจทั้งสิ้น จำนวน 73 คน โดยมีผลคะแนนดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนหลังเรียนด้วยทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องการอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC)			
1. การสมัครเข้าสู่ระบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC) เข้าถึงได้ง่าย ไม่ซับซ้อน	4.33	0.84	มาก
2. การใช้งานระบบ สามารถเรียนตามขั้นตอนได้อย่างสะดวก ง่ายตาย	4.38	0.78	มาก
3. การจัดเรียงเนื้อหา และบทเรียนมีความชัดเจน เข้าใจง่าย	4.35	0.90	มาก
4. การจัดการเรียนรู้นบนแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC) ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาของบทเรียนมากขึ้น	4.38	0.83	มาก
5. เนื้อหามีประโยชน์ สามารถประยุกต์เข้ากับองค์ความรู้อื่นๆ ได้	4.45	0.77	มาก
ผลรวมเฉลี่ย	4.38	0.82	มาก
ด้านสื่อ และกิจกรรมการเรียนการสอนในระบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC)			
6. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้นบนแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC) เป็นการจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.38	0.76	มาก
7. กิจกรรมต่างๆ ในระบบ ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาได้มากขึ้น	4.42	0.77	มาก
8. นำเสนอเนื้อหาของรายวิชาผ่านรูปแบบวีดิทัศน์มีความสวยงาม ชัดเจน และเข้าใจง่าย	4.35	0.80	มาก
9. ภาพประกอบในวีดิทัศน์ของรายวิชาสอดคล้องกับเนื้อหา	4.45	0.79	มาก
10. สื่อวีดิทัศน์เสริมสร้างความเข้าใจในบทเรียน	4.45	0.72	มาก
11. การออกแบบระบบสามารถใช้งานได้ง่าย สะดวก ผู้เรียนไม่สับสน และสามารถย้อนกลับไปศึกษาเรื่องเดิมหรือเรื่องอื่นๆ ได้ง่าย	4.40	0.76	มาก

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
12. กิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมให้มีการเกิดความรู้ในคุณค่าทางวัฒนธรรม และสร้างความรู้ให้แก่ผู้เรียน	4.48	0.75	มาก
13. มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน บทเรียน และผู้สอน และสามารถเชื่อมโยงไปยังแหล่งความรู้อื่นๆ	4.30	0.93	มาก
14. มีช่องทางสำหรับการติดต่อระหว่างผู้เรียนผู้สอนอย่างเหมาะสม	4.23	0.98	มาก
15. มีการเชื่อมโยงไปยัง Link อื่นๆ เพื่อผู้เรียนสามารถศึกษาเพิ่มเติม และเข้าถึงแหล่งความรู้อื่นๆ ได้อย่างง่าย	4.35	0.94	มาก
ผลรวมเฉลี่ย	4.38	0.82	มาก
ด้านการวัดและประเมินผลผ่านทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC)			
16. มีการกำหนดการวัดผลและประเมินผลที่มีความเหมาะสม	4.22	0.90	มาก
17. มีการส่งเสริมให้เกิดการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม	4.42	0.72	มาก
18. ผู้เรียนสามารถแสดงความคิดเห็นของตนเองได้อย่างอิสระ	4.38	0.80	มาก
19. มีการประเมินผลที่หลากหลายและมีปริมาณเพียงพอที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้	4.32	0.83	มาก
20. ความพึงพอใจต่อรายวิชาในรูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC)	4.39	0.74	มาก
ผลรวมเฉลี่ย	4.35	0.80	มาก
ผลรวมเฉลี่ยทุกด้าน	4.37	0.81	มาก

จากตารางที่ 4.8 แสดงผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนหลังเรียนด้วยทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา พบว่า ผลการศึกษาความพึงพอใจในส่วนของภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.81) และในทุกด้านของความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรมอยู่ในระดับมาก

4.4.2 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนหลังเรียนด้วยทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง การบริโภค (ฮาลาล ฮาโรม) : หลักการ ฮาลาล-ฮาโรม กับ การบริโภค เพื่อส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนหลังเรียนด้วยทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน ผู้วิจัยได้นำไปสอบถามกับนักศึกษาระดับปริญญาตรีและผู้สนใจที่ลงเรียนในรายวิชาการบริโภค (ฮาลาล ฮาโรม) : หลักการ ฮาลาล-ฮาโรม กับ การบริโภค ที่อยู่บนระบบ PSUMOOOC โดยมีผู้เรียนทำแบบสำรวจความพึงพอใจทั้งสิ้น จำนวน 215 คน โดยมีผลคะแนนดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนหลังเรียนด้วยทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง การบริโภค (ฮาลาล ฮาโรม) : หลักการ ฮาลาล-ฮาโรม กับ การบริโภค เพื่อส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC)			
1. การสมัครเข้าสู่ระบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC) เข้าถึงได้ง่าย ไม่ซับซ้อน	4.60	0.57	มากที่สุด
2. การใช้งานระบบ สามารถเรียนตามขั้นตอนได้อย่างสะดวกง่ายดาย	4.68	0.56	มากที่สุด
3.การจัดเรียงเนื้อหา และบทเรียนมีความชัดเจน เข้าใจง่าย	4.67	0.55	มากที่สุด
4. การจัดการเรียนรู้นบนแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC) ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาของบทเรียนมากขึ้น	4.71	0.47	มากที่สุด
5. เนื้อหาที่มีประโยชน์ สามารถประยุกต์เข้ากับองค์ความรู้อื่นๆได้	4.73	0.52	มากที่สุด
ผลรวมเฉลี่ย	4.68	0.53	มากที่สุด
ด้านสื่อ และกิจกรรมการเรียนการสอนในระบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC)			
6. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้นบนแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC) เป็นการจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.59	0.56	มากที่สุด

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
7. กิจกรรมต่างๆ ในระบบ ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาได้มากขึ้น	4.66	0.54	มากที่สุด
8. นำเสนอเนื้อหาของรายวิชาผ่านรูปแบบวีดิทัศน์มีความสวยงาม ชัดเจน และเข้าใจง่าย	4.63	0.56	มากที่สุด
9. ภาพประกอบในวีดิทัศน์ของรายวิชาสอดคล้องกับเนื้อหา	4.72	0.52	มากที่สุด
10. สื่อวีดิทัศน์เสริมสร้างความเข้าใจในบทเรียน	4.72	0.50	มากที่สุด
11. การออกแบบระบบสามารถใช้งานได้ง่าย สะดวก ผู้เรียนไม่สับสน และสามารถย้อนกลับไปศึกษาเรื่องเดิมหรือเรื่องอื่นๆ ได้ง่าย	4.69	0.59	มากที่สุด
12. กิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมให้มีการเกิดความรู้ทัศนคติในคุณค่าทางวัฒนธรรม และสร้างความรู้ให้แก่ผู้เรียน	4.73	0.47	มากที่สุด
13. มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน บทเรียน และผู้สอน และสามารถเชื่อมโยงไปยังแหล่งความรู้อื่นๆ	4.57	0.71	มากที่สุด
14. มีช่องทางสำหรับการติดต่อระหว่างผู้เรียนผู้สอนอย่างเหมาะสม	4.45	0.77	มาก
15. มีการเชื่อมโยงไปยัง Link อื่นๆ เพื่อผู้เรียนสามารถศึกษาเพิ่มเติม และเข้าถึงแหล่งความรู้อื่นๆ ได้อย่างง่าย	4.57	0.69	มากที่สุด
ผลรวมเฉลี่ย	4.63	0.60	มากที่สุด
ด้านการวัดและประเมินผลผ่านทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC)			
16. มีการกำหนดการวัดผลและประเมินผลที่มีความเหมาะสม	4.62	0.55	มากที่สุด
17. มีการส่งเสริมให้เกิดการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม	4.65	0.56	มากที่สุด
18. ผู้เรียนสามารถแสดงความคิดเห็นของตนเองได้อย่างอิสระ	4.66	0.58	มากที่สุด
19. มีการประเมินผลที่หลากหลายและมีปริมาณเพียงพอที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้	4.60	0.58	มากที่สุด

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
20. ความพึงพอใจต่อรายวิชาในรูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC)	4.65	0.60	มากที่สุด
ผลรวมเฉลี่ย	4.64	0.57	มากที่สุด
ผลรวมเฉลี่ยทุกด้าน	4.65	0.57	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.9 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนหลังเรียนด้วยทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง การบริโภค (ฮาลาล ฮารอม) : หลักการ ฮาลาล-ฮารอม กับการบริโภค พบว่า ผลการศึกษาความพึงพอใจในส่วนของภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.36, S.D. = 0.57$) เมื่อจำแนกในรายด้านพบว่าในทุกด้านของความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง การบริโภค (ฮาลาล ฮารอม) : หลักการ ฮาลาล-ฮารอม กับการบริโภค อยู่ในระดับมากที่สุด นอกจากนี้ประเด็นย่อยด้านช่องทางการติดต่อระหว่างผู้เรียน ผู้สอนอย่างเหมาะสม ที่มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ผลการประเมินรูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

รูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ประกอบด้วย 3 ส่วนหลัก ได้แก่ (1) ส่วนทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน (2) ส่วนการสร้างความรู้ และ (3) ส่วนความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม

ส่วนทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน การพัฒนาบทเรียนและการจัดการเรียนการสอนออนไลน์โดยใช้เทคโนโลยีเข้ามาร่วมด้วยผ่านทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตโดยผู้เรียนสามารถเข้าถึงความรู้ผ่านเว็บไซต์ และสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา โดยเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่สามารถเข้าถึงผู้เรียนจำนวนมาก สามารถเข้าเรียนฟรีได้ตามอัธยาศัย สามารถเลือกเรียนตามความสนใจของผู้เรียนรองรับผู้เรียนจำนวนมากได้ โดยทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนจะต้องใช้สัญญาอนุญาตครีเอทีฟคอมมอนส์ (Creative Commons License: CC) สำหรับองค์ประกอบในส่วนของการพัฒนาทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน จะประกอบด้วย (1) โครงร่างรายวิชา (2) ความพร้อมบุคลากร (3) การออกแบบการเรียนการสอน (4) เนื้อหารายวิชา (5) สื่อการเรียนรู้ (6) การสื่อสาร (7) ลิขสิทธิ์และครีเอทีฟคอมมอนส์ (8) การสนับสนุนผู้เรียน (9) ผลการจัดการเรียนรู้ (10) การปรับปรุงพัฒนา การประเมินผลรายวิชา

ส่วนการสร้างความรู้ กระบวนการสร้างความรู้ มีพื้นฐานมาจากการเรียนรู้ตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ โดยมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของบุคคลเพื่อเป็นการแสดงออกที่มีความสัมพันธ์ระหว่างกัน ซึ่งเป็นความรู้ภายใน (Tacit knowledge) และความรู้ที่ชัดเจน (explicit knowledge) โดยอาศัยประสบการณ์เดิม ก่อให้เกิดโครงสร้างทางปัญญาเพื่อเชื่อมโยงระหว่างความรู้ใหม่และความรู้เก่า โดยมีการจัดสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ ประกอบด้วย (1) บริบทตามสภาพจริง (2) กิจกรรมการเรียนรู้ที่มีการออกแบบขึ้น (3) การเข้าสู่รูปแบบของกระบวนการ (4) บทบาทและมุมมองที่หลากหลาย (5) การเรียนรู้แบบร่วมมือกัน (6) การไตร่ตรองเพื่อกระตุ้นการสร้างสิ่งที่เป็นนามธรรม (7) การสร้างความรู้ (8) การช่วยเหลือ (9) การประเมินการเรียนรู้ตามสภาพจริง

ส่วนความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม ความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมได้แก่การแสดงความรู้สึก การรับรู้ ความเข้าใจ การไตร่ตรอง โดยมีปัจจัยภายนอกเป็นตัวเร้าเพื่อเป็นตัวส่งผลต่อพฤติกรรมของบุคคล องค์ประกอบที่สร้างความตระหนักทางวัฒนธรรม ได้แก่ (1) องค์ประกอบด้านความรู้หรือ

ความเชื่อ โดยเริ่มต้นจากระดับง่ายจนกระทั่งมีพัฒนาการขึ้นตามลำดับ (2) องค์ประกอบด้านความรู้สึก การสะท้อนด้านทัศนคติ ค่านิยม ความตระหนักชอบหรือไม่ชอบ มีความยืดหยุ่น มีผลต่อการประเมินสิ่งเร้า และ (3) องค์ประกอบด้านพฤติกรรม โดยการแสดงออกทั้งทางกิริยา และวาจา ที่มีผลต่อสิ่งเร้าหรือ แนวน้อมต่อบุคคล

5.1.2 ผลการพัฒนาทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม และ เรื่อง การบริโภค (ฮาลาล ฮารอม) : หลักการ ฮาลาล-ฮารอม กับการบริโภค

ทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม และ เรื่อง การบริโภค (ฮาลาล ฮารอม) : หลักการ ฮาลาล-ฮารอม กับการบริโภค มีโครงสร้างของบทเรียน ประกอบด้วย 1) แนะนำรายวิชา ซึ่งจะประกอบด้วยวัตถุประสงค์แนะนำรายวิชา ความยาวไม่เกิน 5 นาที เอกสารประกอบ คำอธิบายรายวิชา 2) แบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test) และ แบบวัดอื่นๆ (ถ้ามี) อาทิ เช่น แบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้ หรือแบบความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมก่อนเรียน เป็นต้น 3) ช่องทางติดต่อสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียน 4) เนื้อหาการเรียนการสอน ซึ่งจะประกอบด้วย วัตถุประสงค์ เนื้อหาในรายวิชา ความยาวตอนละไม่เกิน 10 นาที, เอกสารประกอบเพิ่มเติมต่างๆ และ แบบทดสอบท้ายบทเรียน 5) แบบทดสอบหลังเรียน (Post-Test) และ แบบวัดอื่นๆ (ถ้ามี) อาทิเช่น แบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้ หรือแบบความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมหลังเรียน เป็นต้น และ 6) แบบประเมินความพึงพอใจ

สำหรับผลการประเมินทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม และ เรื่อง การบริโภค (ฮาลาล ฮารอม) : หลักการ ฮาลาล-ฮารอม กับการบริโภค ในส่วนของภาพรวมทั้งสองเรื่องมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

5.1.3 ผลการศึกษาการใช้พัฒนาทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม และ เรื่อง การบริโภค (ฮาลาล ฮารอม) : หลักการ ฮาลาล-ฮารอม กับการบริโภค

5.1.3.1 ทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม และ เรื่อง การบริโภค (ฮาลาล ฮารอม) : หลักการ ฮาลาล-ฮารอม กับการบริโภค มีผู้เข้า

เรียนทั้งหมดจำนวน 452 คน และ 662 คน โดยทั้งสองรายวิชามีจำนวนผู้ที่สอบผ่านและได้รับใบประกาศนียบัตร จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 14.38 และ 249 คน คิดเป็นร้อยละ 37.61 ตามลำดับ

5.1.3.2 ผลการศึกษาคะแนนเฉลี่ยความตระหนักในคุณค่าทางพหุวัฒนธรรมก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา พบว่า คะแนนเฉลี่ยจากแบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางพหุวัฒนธรรม หลังเรียนที่สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.1.3.3 ผลการศึกษาพฤติกรรมการสร้างความรู้ของผู้เรียนหลังจากการใช้ทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เรื่อง การบริโภค (ฮาลาล ฮารอม) : หลักการ ฮาลาล-ฮารอม กับ การบริโภค ผู้เรียนมีพฤติกรรมการสร้างความรู้สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

5.1.3.4 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนหลังเรียนด้วยทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม และ เรื่อง การบริโภค (ฮาลาล ฮารอม) : หลักการ ฮาลาล-ฮารอม กับ การบริโภค มีผู้ทำแบบวัดทั้งหมดจำนวน 73 คน และ 215 คน ตามลำดับ ผลการศึกษาคความพึงพอใจของผู้เรียนหลังเรียนด้วยทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม พบว่า ผลการศึกษาคความพึงพอใจในส่วนของภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และ เรื่อง การบริโภค (ฮาลาล ฮารอม) : หลักการ ฮาลาล-ฮารอม กับ การบริโภค พบว่า ผลการศึกษาคความพึงพอใจในส่วนของภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดตามลำดับ

ด้วยความที่ระบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน ทั้งสองรายวิชาเป็นระบบที่เปิดให้ผู้เรียนสามารถเข้าเรียนได้ด้วยตนเอง ไม่มีการบังคับ บล็อกอิสระให้กับผู้เรียนในการกำกับตนเอง ศึกษาหาความรู้และทำกิจกรรมต่างๆ ตามความสนใจและตามต้องการของตัวผู้เรียนเอง ผู้วิจัยจึงพบว่า ในการทำกิจกรรมที่ระบุไว้ในแต่ละส่วน ผู้เรียนได้เข้าทำกิจกรรมได้ไม่ครบตามจำนวนที่ได้ระบุไว้ เพียงแต่ ระบบในเบื้องต้นได้กำหนดคะแนนการสอบสุดท้ายในการผ่านเกณฑ์สำหรับการรับใบประกาศนียบัตรที่ผู้เรียนต้องผ่านเกณฑ์คะแนนที่ร้อยละ 60 จึงทำให้เมื่อนำผลของแบบวัดต่างๆ มาสรุปจึงพบว่า จำนวนผู้เรียนที่ทำในแต่ละแบบวัดมีจำนวนที่ไม่เท่ากัน ดังนั้น หากในอนาคตมีการนำไปใช้ในการเรียนการสอนจริงที่มุ่งเน้นในเรื่องของการเรียนรู้และการวัดและประเมินผลที่เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคควรจะต้องบังคับให้ผู้เรียนทำในทุกส่วนของกิจกรรมการเรียนรู้ จึงจะถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการผ่านหรือสำเร็จการศึกษาในรายวิชา

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

การพัฒนาแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา มีการควบคุมความตรงภายใน (internal validity) ในทุกขั้นตอนของการของการวิจัย โดยวิธีการและขั้นตอนในการพัฒนาแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษาผ่านการประเมิน พิจารณาความถูกต้องเหมาะสมและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถในด้านการออกแบบระบบการเรียนการสอน การเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนและด้านการศึกษาในสังคมพหุวัฒนธรรม ทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนพัฒนาขึ้นตามหลักการของรูปแบบการเรียนการสอนผ่านการประเมิน พิจารณาคุณภาพสื่อ ความถูกต้องเหมาะสมและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถในด้านเนื้อหา (content) ด้านการออกแบบระบบบริหารจัดการเรียนการสอน (instructional design) และด้านระบบบริหารจัดการเรียนการสอน (Learning Management System) ผลจากการประเมินพบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนทั้งสองรายวิชาที่ได้พัฒนาขึ้นสามารถเสริมสร้างพฤติกรรมการสร้างความรู้และสร้างความตระหนักทางด้านวัฒนธรรมได้และสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้จริง

ผลการศึกษาการใช้ทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม มีผู้เรียนสมัครเข้าเรียนในรายวิชาทั้งสิ้น 452 คน มีผู้สอบผ่านเกณฑ์การประเมินในรายวิชาที่ร้อยละ 60 จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 14.38 ของผู้เรียนทั้งหมดและเรื่อง การบริโภค (ฮาลาล ฮาโรม): หลักการ ฮาลาล-ฮาโรม กับ การบริโภค มีผู้เรียนสมัครเข้าเรียนในรายวิชาทั้งสิ้น 662 คน มีผู้สอบผ่านเกณฑ์การประเมินในรายวิชาที่ร้อยละ 60 จำนวน 249 คน คิดเป็นร้อยละ 37.61 ของผู้เรียนทั้งหมดตามลำดับ

ผลการศึกษาคะแนนเฉลี่ยความตระหนักในคุณค่าทางพหุวัฒนธรรมก่อนและหลังการเรียนด้วยทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา พบว่าคะแนนเฉลี่ยจากแบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางพหุวัฒนธรรม หลังเรียนที่สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Ben (2004) ที่มีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการสื่อสารและอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่มีผลต่อการปรับตัวเมื่อกลับคืนสู่วัฒนธรรมเดิม โดยผลการศึกษาพบว่าการรับรู้ข่าว สารจากวัฒนธรรมเดิมช่วยให้การปรับตัวในการกลับสู่วัฒนธรรมเดิมของตนทำได้รวดเร็วขึ้นและการรักษาอัตลักษณ์ของตนและการรับ

วัฒนธรรมใหม่ พบว่า บุคคลที่สามารถผสมผสานอัตลักษณ์วัฒนธรรมเดิมและวัฒนธรรมใหม่กับบุคคลที่ชอบวัฒนธรรมเดิมของตัวเองมากกว่าจะสามารถปรับตัวเมื่อกลับสู่วัฒนธรรมเดิมได้รวดเร็ว ในขณะที่ผู้ที่รู้สึกแปลกแยกกว่าตัวเองไม่ใช่คนในวัฒนธรรมใดเลย กับคนที่ชื่นชอบวัฒนธรรมใหม่จะสามารถปรับตัวได้ช้ากว่า 2 กลุ่มแรกมาก

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการสร้างความรู้ของผู้เรียนหลังจากการเรียนรู้ด้วยทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เรื่อง การบริโภค (ฮาลาล ฮาโรม): หลักการ ฮาลาล-ฮาโรม กับ การบริโภค ผู้เรียนมีพฤติกรรมการสร้างความรู้ขึ้นอย่างมีนัยสำคัญและเมื่อศึกษาลงในรายละเอียด พบว่า ผู้เรียนสนับสนุนจากกระบวนการเรียนรู้ในกระบวนการจัดทำข้อมูลอย่างรู้ตัว (Mindful) ด้านการสร้าง (Constructive): ผู้เรียนปรับเปลี่ยนความคิดใหม่เข้าไปสู่ความรู้เดิม ด้านความตั้งใจ (Intention) ซึ่งสอดคล้องกับงาน วิจัยของสุมาลี ชัยเจริญและคณะ (2547) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการสร้างความรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยผลการวิจัยพบว่า 1) ในการอธิบายการสร้างรูปแบบการทำความเข้าใจมีอยู่ 2 ลักษณะ คือ Declarative Knowledge และ Procedural Knowledge โดยผู้เรียนจะสร้างรูปแบบการทำความเข้าใจในลักษณะของ Declarative Knowledge ซึ่งเป็นโครงสร้างทางปัญญา (Schema) ที่เป็น Complex schema ซึ่งผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงหลักการ ทฤษฎี ไปสู่ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นและยังพบโครงสร้างทางปัญญาที่เป็น Abstract Schema ซึ่งมีลักษณะเป็น Conceptual model, Plan or Script, Causal model นอกจากนี้ยังพบว่ารูปแบบของ Procedural Knowledge จะขึ้นอยู่กับลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคนและของกลุ่ม (Style of Learning) ที่แสดงให้เห็นถึงการกระทำในการสร้างความรู้ของผู้เรียน ที่เริ่มด้วยการกระตุ้นให้เกิดความขัดแย้งทางปัญญาด้วยการเผชิญกับสถานการณ์ที่เป็นปัญหาลำดับไปสู่สภาวะสมดุลโดยการค้นหาคำตอบ

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

5.3.1.1 รูปแบบการพัฒนาทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา นี้สามารถที่จะปรับเปลี่ยนและยืดหยุ่นตามสถานการณ์การนำไปใช้งาน ลักษณะของผู้เรียนเพื่อความเหมาะสมและการที่จะบรรลุตามวัตถุประสงค์ในการเรียนของผู้เรียน

5.3.1.2 การนำทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ไปใช้จะต้องมีการเตรียมความพร้อมให้กับผู้สอนและผู้เรียนเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

5.3.1.3 การพัฒนาทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือและการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคน

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรพัฒนาทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ที่มุ่งเน้นในเรื่องการพัฒนาทักษะการคิดในด้านต่างๆ ของผู้เรียน เพื่อผู้เรียนสามารถใช้เพื่อต่อยอดหรือนำไปสู่การเรียนรู้ด้วยตนเองได้ต่อไป

5.3.2.2 ในอนาคตหากมีการนำทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนไปใช้เป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นในเรื่องของการเรียนรู้และการวัดและประเมินผลที่เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ควรจะต้องบังคับให้ผู้เรียนทำในทุกส่วนของกิจกรรมการเรียนรู้ จึงจะถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการผ่านหรือสำเร็จการศึกษาในรายวิชา

บรรณานุกรม

- กิดานันท์ มลิทอง. 2543. เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนอรุณการพิมพ์.
- ใจทิพย์ ณ สงขลา. (2550). วิธีวิทยาการออกแบบการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์. กรุงเทพฯ: ศูนย์ตำราและเอกสารทางวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2557). มหาคอร์สแวร์ออนไลน์แบบเปิด-มูค (MOOC--Massive Open Online Courseware) คอนเน็คติวิสม์ในศตวรรษที่ 21: การประกอบการเชิงสังคมในบทบาทมหาวิทยาลัย เพื่อความรับผิดชอบต่อสังคม. วารสารครุศาสตร์. 42,1 (มกราคม-มีนาคม), 223-239.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2539. การพัฒนาระบบการสอนทางไกล. 10 ปี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ. 2521 – 2531. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- บัญญัติ ยงย่วน. (2551). การส่งเสริมพัฒนาการเด็กในบริบทของความหลากหลายวัฒนธรรม. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.cf.mahidol.ac.th/autopage/file/WedJuly2008-22-18-5-4article1-004.pdf> (สืบค้นเมื่อ 21 มกราคม 2560)
- พัลลภ พิริยะสุรวงศ์. 2541. เทคโนโลยีการสอนทางไกล แนวคิด หลักการและกระบวนการเรียนการสอน. วารสารวิชาการพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. 1 (กุมภาพันธ์): 35 - 42.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วิจิตร ศรีสอน และคณะ. (2534). เอกสารการสอนชุดวิชาการศึกษาทางไกล. เล่ม 1 หน่วย 1. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- _____. (2529). การศึกษาทางไกล. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วิชิตา รันตเพียร. (2548). การเรียนการสอนบนเว็บชั้นนำ (Introduction to Web-Based Instruction). กรุงเทพฯ: ภาควิชาโสตทัศนศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุมาลี ชัยเจริญ และคณะ. (2547). การพัฒนารูปแบบการสร้างความรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ. ขอนแก่น: โครงการวิจัยประเภททุนอุดหนุนทั่วไป คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุมาลี ชัยเจริญ. (2551). เทคโนโลยีการศึกษา: หลักการ ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. ขอนแก่น: คลังน่านวิทยา.

สันติ วิจักขณาลัญญ์. (2548). นวัตกรรมการเรียนการสอนโดยการเรียนรู้แบบยืดหยุ่น. วารสาร
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 28(3), 49-64.

โอภาส เกาไศยาภรณ์และคณะ. (2560). การออกแบบการเรียนการสอนอีเลิร์นนิ่ง. หาดใหญ่: นีโอพ้อยท์
โอภาส เกาไศยาภรณ์. (2563). การออกแบบและพัฒนการเรียนรู้ทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์. ปัตตานี :
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Atkins, D., Brown, J., & Hammond, A. (2007). **A Review of the Open Educational Resources
(OER) Movement: Achievements, Challenges, and New Opportunities**. แหล่งที่มา:
<https://scholar.google.com/scholar?q=Atkins,%20D.,%20Brown,%20J.,%20%20Hammond,%20A.%20.%20A%20Review%20of%20the%20Open%20Educational%20Resources%20%20Movement:%20Achievements,%20Challenges,%20and%20New%20Opportunities>. (สืบค้นเมื่อ 12 กันยายน 2562)

Banks, J.A. (2002). *An Introduction Multicultural Education*. Boston: Allyn & Bacon.

Ben, J.C. 2004. The Role of communication, technology, and cultural identity in
repatriation adjustment. **International journal of intercultural relations**. 28 (3-4),
201-219.

Bruder, J. (1989). Distance learning: What's holding back this boundless delivery
system? **Electronic Learning**, 8(6), 30-35.

Casey, D.M. (2008), The Historical Development of Distance Education through Tech
nology . **TechTrends**. 52 (2). 45-51.

Cortes, E.C. (1996). Preparing for multicultural future. **Principle**. 76(1), 16-20.

Cunningham, D.J., and Knuth, R. (1993). **Tools for constructivism**, in T. Duffy, J. Lowyck
and D. Jonassen, eds. *Designing evironments for constructive learning*, 163-188.
Berlin: Springer.

Driver, R., & Bell, B. (1986). Students' thinking and the learning of science: A constructivist
view. **School Science Review**, 67, 443-456.

Jonasassen, D.H., Campbell, J.P. and Davidson, M.E. (1994). **Learning with media: Restructuring the debate**. Educational Technology research and development. 42 (2), 31-39.

Jonasassen, D.H. and Murphy, L.R. (1999). **Activity theory as a framework for designing constructivist learning environments**. Educational Technology Research and Development. 47(1), 61-79.

Keegan, D. 1990. **Foundations of distance education**. 2nd ed. London: Routledge.

Milheim, W. D. (May-June, 2013). Massive Open Online Courses (MOOCs): Current applications and future potential. Educational Technology, pp. 38-42.

Nanda, V. K. 1998. **Typology of distance teaching systems**. New Delhi: Anmol Publications.

Reigeluth, C. M., & Khan, B. H. (1994, February). **Do instructional systems design (ISD) and educational systems design (ESD) really need each other**. Paper presented at the Annual Meeting of the Association for Educational Communications and Technology (AECT), Nashville, TN.

UNESCO. 1979. **Terminology of adult education/Terminologies**. Education des AdultsPans: Ibedata.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

- รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิประเมินกรอบแนวคิดการวิจัยและรูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา
- รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิประเมินทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม
- รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิประเมินทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เรื่อง การบริโภค (ฮาลาล ฮาโรม) : หลักการฮาลาล-ฮาโรม กับการบริโภค

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิประเมินกรอบแนวคิดการวิจัยและรูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับ
 มหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียน
 ระดับอุดมศึกษา

1. รองศาสตราจารย์ ดร. อิศรา ก้านจักร
 รองคณบดีฝ่ายยุทธศาสตร์และพัฒนาองค์กร คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศักรินทร์ ขนประชา
 สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มัยดี แวดราแม
 สาขาวิชาจิตวิทยาและวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
4. อาจารย์ ดร. ชุตินันท์ สุวัถธิพงศ์
 สำนักเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
5. อาจารย์ ดร. พิชญ์สินี ไสยสิทธิ์
 สาขาวิชาภาษาอังกฤษและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิประเมินทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้
 และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบท
 สังคมพหุวัฒนธรรม

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรุตพงศ์ ภูวพัชรวานนท์
 คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
2. รองศาสตราจารย์ ดร. อิศรา ก้านจักร
 รองคณบดีฝ่ายยุทธศาสตร์และพัฒนาองค์กร คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
3. อาจารย์ ดร. พิชญ์สินี ไสยสิทธิ์
 สาขาวิชาภาษาอังกฤษและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศักรินทร์ ขนประชา
 สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัชรพลี ตั้งคุปตานนท์
 คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิประเมินทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เรื่อง การบริโภค (ฮาลาล ฮารอม) : หลักการ ฮาลาล-ฮารอม กับการบริโภค

1. รองศาสตราจารย์ ดร. อิศรา ก้านจักร
รองคณบดีฝ่ายยุทธศาสตร์และพัฒนาองค์กร คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศักรินทร์ ชนประชา
สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
3. อาจารย์ ดร.สรรรภัทร พัฒโร
รองคณบดีฝ่ายบริหารและประกันคุณภาพ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
4. อาจารย์อตุลย์ ภัยชำนาญ
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟาฏอนี จังหวัดปัตตานี
5. อาจารย์รุสดี แวนาแซ
ครูคอมพิวเตอร์ โรงเรียนอัสสัมชัญพานิชย์ จังหวัดยะลา

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- แบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้ในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา
- แบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา
- แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอนระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

แบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้ในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

แบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

หัวข้อวิจัย : การพัฒนารูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้าง
ความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา
(ภาษาอังกฤษ) : Development of Massive Open Online Course Model to
Enhance Knowledge Construction and Cultural Awareness for
higher education students

คำชี้แจง แบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษานี้เป็นส่วนหนึ่งของ
โครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้าง
ความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา โดยการสนับสนุนจาก
กองทุนเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ โดยแบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้สำหรับ
ผู้เรียนระดับอุดมศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนได้ประเมินพฤติกรรมการสร้างความรู้ของตนเอง

โปรดตอบแบบสอบถามตามคำชี้แจงในแต่ละตอน ให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่านมากที่สุด
ซึ่งทุกคำตอบล้วนมีผลต่อการวิจัย และผู้วิจัยขอรับรองว่าข้อมูลของท่านทั้งหมดจะเป็นความลับและ
นำเสนอผลวิจัยในภาพรวมเท่านั้น ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบวัดพฤติกรรมการ
สร้างความรู้สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ซึ่งคำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาต่อไป

แบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้ แบ่งเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 แบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้

คำจำกัดความ: การสร้างความรู้ (Knowledge Construction) คือ การสร้างเสริมความรู้ผ่านกระบวนการทางจิตวิทยาของตัวผู้เรียนเองและการมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันระหว่าง ความรู้ที่อยู่ในตัว (Tacit Knowledge) และความรู้ที่ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) โดยผ่านกระบวนการดูดซึม (Assimilation) และการปรับเปลี่ยน (Accommodation) โดยมีแนวทางการเรียนรู้ในกระบวนการสร้างความรู้ ประกอบด้วย 1) บริบทตามสภาพจริง 2) กิจกรรมการเรียนรู้ที่มีการออกแบบขึ้น 3) การเข้าสู่รูปแบบของกระบวนการ 4) บทบาทและมุมมองที่หลากหลาย 5) การเรียนรู้แบบร่วมมือกัน 6) การไตร่ตรองเพื่อกระตุ้นการสร้างสิ่งที่เป็นนามธรรม 7) การสร้างความรู้ 8) การช่วยเหลือ 9) การประเมินการเรียนรู้ตามสภาพจริง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ที่ตรงกับกับสภาพความเป็นจริงของท่าน และกรอกข้อมูลตามความเป็นจริงลงในช่องที่เว้นว่างไว้

1. เพศ :

☐ ชาย

☐ หญิง

2. อายุ :

☐ ต่ำกว่า 17 ปี

☐ 18-22 ปี

☐ 22 ปี ขึ้นไป

3. ศาสนา :

☐ พุทธ

☐ คริสต์

☐ อิสลาม

☐ อื่นๆ (ระบุ)

4. ภูมิลำเนา :

☐ ภาคเหนือ

☐ ภาคอีสาน

☐ ภาคกลาง

☐ ภาคใต้

5. ชั้นปีที่กำลังศึกษา :

☐ ปี 1

☐ ปี 2

☐ ปี 3

☐ ปี 4

☐ ปี 5 ขึ้นไป

6. กลุ่มสาขาวิชา :

☐ กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (ได้แก่ คณะศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ และคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี คณะเศรษฐศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ เป็นต้น)

☐ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ (ได้แก่ คณะแพทยศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะเทคนิคการแพทย์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์สุขภาพ เป็นต้น)

☐ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ได้แก่ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะพลังงานและวัสดุ คณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คณะทรัพยากรธรรมชาติ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น)

7. สถาบันการศึกษา

8. เกรดเฉลี่ยสะสม ☐ ต่ำกว่า 2.00 ☐ 2.00-2.50
☐ 2.51-3.00 ☐ 3.00 ขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับสภาพความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยมีเกณฑ์การประเมินดังนี้

- 3 หมายถึง การสร้างความรู้ในระดับมาก
 2 หมายถึง การสร้างความรู้ในระดับปานกลาง
 1 หมายถึง การสร้างความรู้ในระดับต่ำ

ประเด็นด้านการพิจารณา	ระดับการสร้างความรู้		
	3	2	1
1. การเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน			
2. การกำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ของตนเอง			
3. การกำหนดแนวทางหรือวิธีการที่ใช้เพื่อเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมาย			
4. การจัดลำดับขั้นตอนและความสำคัญในสิ่งที่ต้องการเรียนรู้			
5. การจัดเตรียมสิ่งที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ตัวเอง			
6. การผนวกความรู้ แนวคิดใหม่ๆ จัดเก็บเป็นระบบผ่านทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน			
7. การรวบรวมความรู้ ทักษะ ประสบการณ์และแนวคิดให้อยู่ในรูปแบบใหม่ๆ เช่น สัปดาห์เอกสาร ตำรา หนังสือ ฐานความรู้ หรือบนเครื่องมือทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน			
8. การคิดเปรียบเทียบความรู้ ทักษะ ประสบการณ์และแนวคิดด้านการเรียนของเพื่อนกับแนวคิดของตนเองผ่านทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน			
9. ความสามารถในการเชื่อมโยงระหว่างความรู้ใหม่ที่ได้รับกับความรู้เดิม			
10. ความสามารถในการนำความรู้ที่ได้รับจากการเรียนผ่านทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน ไปประยุกต์กับการเรียนในวิชาอื่นๆหรือนำไปใช้ชีวิตประจำวันได้			
11. การระบุแนวทางหรือวิธีการที่จะปรับปรุงการการเรียนรู้ของตนเอง			

ประเด็นด้านการพิจารณา	ระดับการสร้างความรู้		
	3	2	1
12. ความพยายามในการแก้ปัญหาและอุปสรรคในการเรียนในระบบ			
13. ความตั้งใจที่จะชวนชวหาความรู้ในการเรียนอย่างเต็มความสามารถ			
14. การเรียนรู้ข้อผิดพลาดจากประสบการณ์การเรียนผ่านทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน และหาวิธีการแก้ไขข้อผิดพลาดนั้น			
15. การเข้าเรียนผ่านทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนอย่างเสมอ			
16. การเปิดโอกาสให้ตนเองได้แสดงความคิดเห็นผ่านทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน			
17. การบันทึกสนทนาในการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ ทักษะ ประสบการณ์และแนวคิดร่วมกันทั้งของตนเองผ่านทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน			
18. การบันทึกคำแนะนำ ความช่วยเหลือและความเห็นต่าง ๆ ผ่านทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน			
19. การบันทึกความรู้สม่ำเสมอผ่านทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม			
20. การสนทนาเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ แนวความคิดผ่านทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....

.....

.....

.....

แบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

แบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

หัวข้อวิจัย : การพัฒนารูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริม
การสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียน
ระดับอุดมศึกษา

(ภาษาอังกฤษ) : Development of Massive Open Online Course Model to
Enhance Knowledge Construction and Cultural Awareness for
higher Education Students

คำชี้แจง แบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษานี้เป็นส่วน
หนึ่งของโครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการ
สร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา โดยการสนับสนุน
จากกองทุนเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ โดยแบบวัดความตระหนักในคุณค่าทาง
วัฒนธรรมฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนได้ประเมินพฤติกรรมของตนเองในด้านความตระหนักทางด้าน
วัฒนธรรมในสังคมที่มีความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม (Multicultural)

โปรดตอบแบบสอบถามตามคำชี้แจงในแต่ละตอน ให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่านมากที่สุด
ซึ่งทุกคำตอบล้วนมีผลต่อการวิจัย และผู้วิจัยขอรับรองว่าข้อมูลของท่านทั้งหมดจะเป็นความลับและ
นำเสนอผลวิจัยในภาพรวมเท่านั้น ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบวัดความตระหนัก
ในคุณค่าทางวัฒนธรรม ซึ่งคำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาต่อไป

แบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมแบ่งเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 แบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ที่ตรงกับกับสภาพความเป็นจริงของท่าน และกรอกข้อมูลตามความเป็นจริงลงในช่องที่เว้นว่างไว้

1. เพศ : ☐ ชาย ☐ หญิง

2. อายุ : ☐ ต่ำกว่า 18 ปี ☐ 18-22 ปี
☐ 22 ปี ขึ้นไป

3. ศาสนา : ☐ พุทธ ☐ คริสต์
☐ อิสลาม ☐ อื่นๆ (ระบุ)

4. ภูมิลำเนา : ☐ ภาคเหนือ ☐ ภาคอีสาน
☐ ภาคกลาง ☐ ภาคใต้

5. ชั้นปีที่กำลังศึกษา : ☐ ปี 1 ☐ ปี 2 ☐ ปี 3
☐ ปี 4 ☐ ปี 5 ขึ้นไป

6. กลุ่มสาขาวิชา :

☐ กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (ได้แก่ คณะศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ และคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี คณะเศรษฐศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ เป็นต้น)

☐ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ (ได้แก่ คณะแพทยศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะเทคนิคการแพทย์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์สุขภาพ เป็นต้น)

☐ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ได้แก่ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะพลังงานและวัสดุ คณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คณะทรัพยากรธรรมชาติ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น)

7. สถาบันการศึกษา

8. ท่านมีเพื่อนที่มีความแตกต่างทางด้านศาสนา หรือวัฒนธรรม

☐ มี ☐ ไม่มี

9. ท่านมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับศาสนาอื่นที่ไม่ใช่ศาสนาที่ท่านนับถือ

☐ มี ☐ ไม่มี

10. ท่านเคยมีประสบการณ์เดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่ที่มีความแตกต่างจากวัฒนธรรมตนเองหรือไม่

☐ มี ☐ ไม่มี

สำนักงานเลขาธิการ
กองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ตอนที่ 2 แบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับสภาพความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยมีเกณฑ์การประเมินดังนี้

5	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4	หมายถึง	เห็นด้วย
3	หมายถึง	ไม่แน่ใจ
2	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
1	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
การยอมรับในความหลากหลายทางวัฒนธรรม ยอมรับความแตกต่างจากวัฒนธรรมของตนเองและยอมรับนับถือในธรรมชาติของความแตกต่างและคล้ายคลึงในระหว่างวัฒนธรรมต่างๆ					
1. วัฒนธรรมในแต่ละภูมิภาคมีความเชื่อ ค่านิยม หลักปฏิบัติ ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณีที่แตกต่างกัน					
2. วัฒนธรรมไทยมีการผสมผสานมาจากวัฒนธรรมของหลากหลายเชื้อชาติ					
3. ขนบธรรมเนียมและประเพณีในแต่ละภาคมีความงดงามและควรค่าแก่การอนุรักษ์					
4. สังคมไทยมีความหลากหลายทั้งทางด้านเชื้อชาติ ศาสนา ประเพณี และวัฒนธรรม					
5. ความหลากหลายทางวัฒนธรรมเป็นเสน่ห์ของสังคมไทย					
6. วัฒนธรรมแต่ละประเทศมีการสืบทอดมาหลายร้อยปี เราจึงควรยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรมอื่นๆ					
7. ความแตกต่างทางด้านศาสนา ไม่ส่งผลต่อการอยู่ร่วมกันของผู้คนในประเทศไทย					
8. ชาวไทยมุสลิม และชาวคริสต์มีสิทธิและเสรีภาพในด้านต่างๆ เท่าเทียมกับชาวไทยพุทธ ซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ					

ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
9. ควรมีความเป็นกลาง ไม่ต่อต้าน ลดอคติ ต่อผู้ที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรม ความเชื่อ ต่างจากตนเอง					
10. สามารถปรับตัวเพื่อเข้ากับเพื่อนที่มีความแตกต่างทางด้าน ความเชื่อ ศาสนา และวัฒนธรรม					
มรู้ ความเข้าใจในคุณค่าทางวัฒนธรรมของตนเอง และวัฒนธรรมที่แตกต่างและหลากหลาย					
11. ศาสนาทุกศาสนา (พุทธ อิสลาม คริสต์ อื่นๆ) เป็นศาสนาที่อยู่คู่สังคมไทยจะขาดศาสนาใดศาสนาหนึ่งไปไม่ได้					
12. ทุกศาสนาสอนให้คนเป็นคนดีและสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข					
13. การละหมาดวันละ 5 เวลา คือหลักปฏิบัติในการประกอบศาสนกิจที่ชาวมุสลิมต้องปฏิบัติอย่างเคร่งครัด					
14. เข้าใจถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ การแต่งกาย รวมถึงอาหารการกิน และวัฒนธรรมการรับประทานอาหารที่มีความแตกต่างกัน					
15. เข้าใจเกี่ยวกับหลักการและเหตุผลของการบริโภคอาหารฮาลาลของชาวมุสลิม					
16. อาหารฮาลาล หมายถึงอาหารที่ผ่านกระบวนการตามหลักการของศาสนาอิสลาม มีความสะอาดและทุกคนสามารถทานได้					
17. อาหารฝรั่ง อาหารจีน อาหารไทย หรือ อาหารอาหรับ สามารถเป็นอาหารที่ฮาลาลได้ หากผ่านกระบวนการตามหลักการศาสนาอิสลามอย่างถูกต้อง					
18. แต่ละศาสนาสามารถไปมาหาสู่ และอาศัยอยู่ร่วมกันได้โดยเคารพสิทธิซึ่งกันและกัน					
19. การคลุมฮิญาบ (ผ้าคลุมศีรษะ) ของผู้หญิงมุสลิม คือหลักปฏิบัติทางศาสนาที่สามารถปรับเข้ากับวิถีชีวิตในปัจจุบันได้					

ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
20. ความเคารพนับถือผู้นำทางศาสนา ไม่ว่าศาสนาใด ด้วยความบริสุทธิ์ใจ					
21. ความภูมิใจในวัฒนธรรมของตนเอง และพร้อมสืบสานและเผยแพร่วัฒนธรรม โดยไม่ขัดแย้งกับความเชื่อของวัฒนธรรมอื่น					
22. ความภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีการผสมผสานวัฒนธรรมที่หลากหลาย					
23. ความหลากหลายทางวัฒนธรรมของภาคใต้ ได้รับอิทธิพลมาจากศาสนา และประเพณีวัฒนธรรม					
24. การอยู่ร่วมกันอย่างสันติในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม ควรมีความเข้าใจกัน ประนีประนอม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน					
25. ไม่ว่าศาสนาใดสามารถนั่งรับประทานอาหารบนโต๊ะอาหารเดียวกันได้					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....

.....

.....

.....

แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอนระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้
และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

แบบประเมินความพึงพอใจ

ที่มีต่อการเรียนการสอนระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริม
การสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม
สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

หัวข้อวิจัย : การพัฒนารูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริม
การสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียน
ระดับอุดมศึกษา
(ภาษาอังกฤษ) : Development of Massive Open Online Course Model to
Enhance Knowledge Construction and Cultural Awareness for
higher

คำชี้แจง แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอนระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริม
การสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษานี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของโครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้าง
ความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา โดยการสนับสนุนจาก
กองทุนเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ โดยแบบประเมินความพึงพอใจฉบับนี้มีวัตถุประสงค์
เพื่อให้ผู้เรียนได้ประเมินความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้าง
ความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

โปรดตอบแบบสอบถามตามคำชี้แจงในแต่ละตอน ให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่านมากที่สุด
ซึ่งทุกคำตอบล้วนมีผลต่อการวิจัย และผู้วิจัยขอรับรองว่าข้อมูลของท่านทั้งหมดจะเป็นความลับและ
นำเสนอผลวิจัยในภาพรวมเท่านั้น ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบวัดพฤติกรรม
การสร้างความรู้สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ซึ่งคำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาคือ

แบบประเมินความพึงพอใจแบ่งเป็น ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 แบบวัดแบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ที่ตรงกับกับสภาพความเป็นจริงของท่าน และกรอกข้อมูลตามความเป็นจริงลงในช่องที่เว้นว่างไว้

1. เพศ : ☐ ชาย ☐ หญิง

2. อายุ : ☐ ต่ำกว่า 17 ปี ☐ 18-22 ปี
☐ 22 ปี ขึ้นไป

3. ศาสนา : ☐ พุทธ ☐ คริสต์
☐ อิสลาม ☐ อื่นๆ (ระบุ)

4. ภูมิลำเนา : ☐ ภาคเหนือ ☐ ภาคอีสาน
☐ ภาคกลาง ☐ ภาคใต้

5. ชั้นปีที่กำลังศึกษา : ☐ ปี 1 ☐ ปี 2 ☐ ปี 3
☐ ปี 4 ☐ ปี 5 ขึ้นไป

6. กลุ่มสาขาวิชา :

☐ กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (ได้แก่ คณะศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ และคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี คณะเศรษฐศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ เป็นต้น)

☐ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ (ได้แก่ คณะแพทยศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะเทคนิคการแพทย์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์สุขภาพ เป็นต้น)

☐ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ได้แก่ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะพลังงานและวัสดุ คณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คณะทรัพยากรธรรมชาติ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น)

7. สถาบันการศึกษา

ตอนที่ 2 แบบประเมินความพึงพอใจ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับสภาพความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยมีเกณฑ์การประเมินดังนี้

5	หมายถึง	พึงพอใจมากที่สุด
4	หมายถึง	พึงพอใจมาก
3	หมายถึง	พึงพอใจปานกลาง
2	หมายถึง	พึงพอใจน้อย
1	หมายถึง	พึงพอใจน้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
ด้านทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC)					
1. การสมัครเข้าสู่ระบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC) เข้าถึงได้ง่าย ไม่ซับซ้อน					
2. การใช้งานระบบ สามารถเรียนตามขั้นตอนได้อย่างสะดวก ง่ายตาย					
3. การจัดเรียงเนื้อหาและบทเรียนมีความชัดเจน เข้าใจง่าย					
4. การจัดการเรียนรู้บนทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC) ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาของบทเรียนมากขึ้น					
5. เนื้อหามีประโยชน์ สามารถประยุกต์เข้ากับองค์ความรู้อื่นๆ ได้					
ข้อเสนอแนะ					
.....					
.....					
.....					

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
ด้านสื่อและกิจกรรมการเรียนการสอนในระบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC)					
6. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้บนระบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC) เป็นการจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
7. กิจกรรมต่างๆ ในระบบ ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาได้มากขึ้น					
8. นำเสนอเนื้อหาของรายวิชาผ่านรูปแบบวีดิทัศน์มีความสวยงาม ชัดเจน และเข้าใจง่าย					
9. ภาพประกอบในวีดิทัศน์ของรายวิชาสอดคล้องกับเนื้อหา					
10. สื่อวีดิทัศน์เสริมสร้างความเข้าใจในบทเรียน					
11. การออกแบบระบบสามารถใช้งานได้ง่าย สะดวก ผู้เรียนไม่สับสน และสามารถย้อนกลับไปศึกษาเรื่องเดิมหรือเรื่องอื่นๆ ได้ง่าย					
12. กิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมให้มีการเกิดความรู้ตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม และสร้างความรู้ให้แก่ผู้เรียน					
13. มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน บทเรียน และผู้สอน และสามารถเชื่อมโยงไปยังแหล่งความรู้อื่นๆ					
14. มีช่องทางสำหรับการติดต่อระหว่างผู้เรียนผู้สอนอย่างเหมาะสม					
15. มีการเชื่อมโยงไปยังแหล่งข้อมูลอื่นๆ เพื่อผู้เรียนสามารถศึกษาเพิ่มเติม และเข้าถึงแหล่งความรู้อื่นๆ ได้อย่างง่าย					
ข้อเสนอแนะ					
.....					
.....					
.....					

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
ด้านการวัดและประเมินผลผ่านทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC)					
16. มีการกำหนดการวัดผลและประเมินผลที่มีความเหมาะสม					
17. มีการส่งเสริมให้เกิดการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม					
18. ผู้เรียนสามารถแสดงความคิดเห็นของตนเองได้อย่างอิสระ					
19. มีการประเมินผลที่หลากหลายและมีปริมาณเพียงพอที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้					
20. ความพึงพอใจต่อรายวิชาในรูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC)					
ข้อเสนอแนะ					
.....					
.....					
.....					

ภาคผนวก ค
ภาพตัวอย่างบทเรียน

สำนักงานเลขาธิการ
กองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

1. ทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เรื่อง การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม

ภาพหน้าแรกของรายวิชา ซึ่งจะแสดงรายละเอียด เกณฑ์การผ่านและรายชื่ออาจารย์ผู้สอน

ภาพหน้าแรกของรายวิชา ซึ่งจะแสดงรายละเอียด เกณฑ์การผ่านและรายชื่ออาจารย์ผู้สอน

Home Dashboard Events My Courses This course
> วิชาเรียนของฉัน > mul001
Announcements
แนะนำรายวิชา
รู้ได้ศัพท์แนะนำรายวิชา
แบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test)
แบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test)
0 of 0 Attempted
แบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมก่อนเรียน
แบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้ (ก่อนเรียน)
แบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม (ก่อนเรียน)
ตอนที่ 1 : ความเข้าใจในสังคมพหุวัฒนธรรม
รู้ได้ศัพท์ตอนที่ 1
ตอนที่ 1 ความเข้าใจในสังคมพหุวัฒนธรรม
แบบทดสอบตอนที่ 1
0 of 0 Attempted
ตอนที่ 2 : ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรม
รู้ได้ศัพท์ตอนที่ 2
ตอนที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรม
แบบทดสอบตอนที่ 2
0 of 0 Attempted
ตอนที่ 3 : การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม
รู้ได้ศัพท์ตอนที่ 3
แบบทดสอบตอนที่ 3
0 of 0 Attempted
ตอนที่ 4 : การแบ่งปันและช่วยเหลือกันในสังคมพหุวัฒนธรรม
รู้ได้ศัพท์ตอนที่ 4
แบบทดสอบตอนที่ 4
0 of 0 Attempted
แบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมหลังเรียน
แบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้ (หลังเรียน)
แบบวัดความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม (หลังเรียน)
แบบประเมินความพึงพอใจ
แบบประเมินความพึงพอใจ
แบบทดสอบหลังเรียน (Post-Test)
แบบทดสอบหลังเรียน (Post-Test)
0 of 0 Attempted

ภาพรวมรายละเอียดภายในรายวิชา

sandbox-mooc.psu.ac.th/mod/page/view.php?id=2397

PSU MOOC
EDUCATION FOR ALL

Home Dashboard Events My Courses This course

วิชาเรียนของฉัน > mui001 > แนะนำรายวิชา > วิดีทัศน์แนะนำรายวิชา

วิดีโอทัศน์แนะนำรายวิชา

R แนะนำรายวิชา การมีส่วนร่วมในบริบทสังคม... Watch later Share

แก้ไขครั้งสุดท้าย: Sunday, 14 February 2021, 9:39AM

ภาพวิดีโอทัศน์แนะนำรายวิชา

sandbox-mooc.psu.ac.th/mod/page/view.php?id=2395

PSU MOOC
EDUCATION FOR ALL

Home Dashboard Events My Courses This course

วิชาเรียนของฉัน > mui001 > ตอนที่ 1 : ความเข้าใจในสังคมพหุวัฒนธรรม > วิดีทัศน์ตอนที่ 1

วิดีโอทัศน์ตอนที่ 1

R ตอนที่ 1 ความเข้าใจในสังคมพหุวัฒนธรรม Watch later Share

แก้ไขครั้งสุดท้าย: Sunday, 14 February 2021, 9:20AM

ภาพตัวอย่างวิดีโอทัศน์ ตอนที่ 1 ความเข้าใจในสังคมพหุวัฒนธรรม

← → ↻ 🏠 sandbox-mooc.psu.ac.th/mod/page/view.php?id=2400&forceview=1

PSU MOOC
EDUCATION FOR ALL

🏠 Home 📊 Dashboard 📅 Events 📁 My Courses 👤 This course

📁 > วิชาเรียนของฉัน > mul001 > ตอนที่ 2 : ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรม > วิดีทัศน์ตอนที่ 2

วิดีโอทัศน์ตอนที่ 2

แก้ไขครั้งสุดท้าย: Tuesday, 16 February 2021, 10:05PM

ภาพตัวอย่างวิดีโอทัศน์ ตอนที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรม

← → ↻ 🏠 sandbox-mooc.psu.ac.th/mod/page/view.php?id=2396&forceview=1

PSU MOOC
EDUCATION FOR ALL

🏠 Home 📊 Dashboard 📅 Events 📁 My Courses 👤 This course

📁 > วิชาเรียนของฉัน > mul001 > ตอนที่ 3 : การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม > วิดีทัศน์ตอนที่ 3

วิดีโอทัศน์ตอนที่ 3

แก้ไขครั้งสุดท้าย: Sunday, 14 February 2021, 9:26AM

ภาพตัวอย่างวิดีโอทัศน์ ตอนที่ 3 การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

← → ↺ ↻ 📄 sandbox-mooc.psu.ac.th/mod/page/view.php?id=2399&forceview=1

PSU MOOC
EDUCATION FOR ALL

🏠 Home 📊 Dashboard 📅 Events 📁 My Courses 👤 This course

📁 > วิชาเรียนของชั้น > mui001 > ตอนที่ 4 : การแบ่งปันและช่วยเหลือกันในสังคมพหุวัฒนธรรม... > วิดีทัศน์ตอนที่ 4

วิดีโอทัศน์ตอนที่ 4

แก้ไขครั้งสุดท้าย: Tuesday, 16 February 2021, 10:04PM

ภาพตัวอย่างวิดีโอทัศน์ ตอนที่ 4 การแบ่งปันและช่วยเหลือกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

← → ↺ ↻ 📄 sandbox-mooc.psu.ac.th/mod/quiz/attempt.php?attempt=693&cmid=2402

PSU MOOC
EDUCATION FOR ALL

คำถาม 1
Not yet answered
Marked out of 10.00
🚩 ยึดธงคำถาม
⚙️ แก้ไขคำถาม

คำชี้แจง: แบบทดสอบท้ายตอนที่ 3 นี้ ให้ผู้เรียนจับคู่ข้อความที่มีความสัมพันธ์กันให้ถูกต้อง โดยอ่านคำถามแล้วช่วยมือแล้ว เลือกคำตอบส่วนขวามือที่ถูกต้องที่สุด

1. เด็กมุสลิมเล่นกันในลานวัด หรือมีพระมาบิณฑบาตหน้าประตู	เลือก ..
2. คนไทยอยู่ร่วมกันแบบสังครหวัตถุ	เลือก ..
3. การไม่ดูถูกศรัทธาความเชื่อ วัฒนธรรม เชื้อชาติ หรือชาติพันธุ์ของผู้อื่น	เลือก ..
4. การไม่ระแวงผู้อื่นจนเกิดความหวาดระแวง	เลือก ..
5. การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างกาย วาจา ใจ ห่วงต่อหน้าและรับหลัง	เลือก ..
6. แสดงความห่วงใยต่อคนรอบข้าง ไม่ซ้ำเติมให้ผู้อื่นได้รับความทุกข์ยากมากขึ้น	เลือก ..
7. การอยู่ร่วมกันของบุคคลที่มีความแตกต่างทางด้านเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา วัฒนธรรม ประเพณี รวมทั้งทัศนคติความเชื่อ	เลือก ..

Finish attempt ...

PREVIOUS ACTIVITY
วิดีโอทัศน์ตอนที่ 3

NEXT ACTIVITY
วิดีโอทัศน์ตอนที่ 4

ภาพตัวอย่างแบบทดสอบท้ายบทเรียน

[illegible]

ภาพตัวอย่างแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

2. ทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่ส่งเสริมการสร้างความรู้และความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เรื่อง การบริโภค (ฮาลาล ฮาโรม) : หลักการ ฮาลาล-ฮาโรม กับการบริโภค

The screenshot shows the PSU MOOC interface. The main banner features a woman in a hijab eating, with the text 'หลักการ ฮาลาล-ฮาโรม กับการบริโภค' (Principles of Halal-Haram and Consumption). Below the banner, it states 'หลักการ ฮาลาล-ฮาโรม กับการบริโภค (Halal-Haram Principles and Consumption)' and 'ได้รับทุนสนับสนุนจากกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา' (Supported by the Education Technology Development Fund). A list of related courses is visible on the right, including 'กระบวนกรคิดวิเคราะห์ (Critical Thinking)', 'การดูแลผู้สูงอายุกลุ่มติดบ้านแบบบูรณาการ Integrated Care for Home-Bound Elderly Subject', 'E-Orientation Guide for Outbound Students', 'E-Orientation Guide for Inbound Students', 'Basic Graphic Design for IAO purposes', 'Thai Listening and Speaking Skills', and 'หลักการ ฮาลาล-ฮาโรม กับการบริโภค (Halal-Haram Principles and Consumption)'.

ภาพหน้าแรกของรายวิชา ซึ่งจะแสดงรายละเอียด เกณฑ์การผ่านและรายชื่ออาจารย์ผู้สอน

The screenshot displays the course details page. The title is 'เกี่ยวกับรายวิชา' (About the Course). The description states: 'เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจด้านกฎระเบียบการบริโภคอาหารฮาลาล ของผู้บริโภคชาวไทยมุสลิม พฤติกรรมการบริโภคของชาวไทยมุสลิม ความหมายของฮาลาล ฮาโรม และขั้นตอนการขอเครื่องหมายฮาลาล' (To help learners understand the regulations for halal food consumption for Thai Muslims, the consumption behavior of Thai Muslims, the meaning of halal, haram, and the process of applying for a halal certificate). The 'วัตถุประสงค์การเรียนรู้' (Learning Objectives) are listed as follows:

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานด้านฮาลาลและฮาโรมในอิสลามได้
2. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในหลักการการบริโภคของมุสลิม
3. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการขอรับรองมาตรฐานฮาลาล
4. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

The 'เกณฑ์การวัดและประเมินผลในรายวิชา' (Assessment Criteria) section states: 'เข้าทำแบบทดสอบกิจกรรมในบทเรียน แบบทดสอบระหว่างเรียน และแบบทดสอบหลังเรียน ผู้เรียนมีคะแนนรวมทั้งหมดไม่ต่ำกว่า 60% ถือว่าผ่านเกณฑ์เพื่อรับประกาศนียบัตรในระบบได้' (Students must complete the in-course activities, in-course tests, and end-of-course tests. If the total score is at least 60%, they will receive a certificate).

The 'Effort' section indicates: 'จำนวนชั่วโมงเรียนทั้งหมด 5 ชั่วโมงเรียน' (Total learning hours: 5 hours).

The 'Price' section indicates: 'ไม่มีค่าใช้จ่าย' (No fee).

The 'Level' section indicates: 'เบื้องต้น' (Beginner).

The 'Target Group' section indicates: 'นักเรียน นิสิต นักศึกษา และประชาชนทั่วไป' (Students, students, and the general public).

The 'How To Pass' section indicates: 'ผู้เรียนต้องทำคะแนนรวมทั้งหมดให้ได้ร้อยละ 60 ขึ้นไป' (Students must achieve a score of at least 60% overall).

The 'Certificate' section indicates: 'มี' (Yes).

ภาพหน้าแรกของรายวิชา ซึ่งจะแสดงรายละเอียด เกณฑ์การผ่านและรายชื่ออาจารย์ผู้สอน

วิดีโอทัศน์แนะนำรายวิชา

ภาพวิดีโอทัศน์แนะนำรายวิชา

แนะนำรายวิชา

- วิดีโอทัศน์แนะนำรายวิชา
- กระแสปูศคย สอบถามต่างๆ
- พุดคยกับผุ้ดูแล รายงานปัญหาละอื่นะ

ภาพกระแสปูศคย สอบถามต่างๆ พุดคยกับผุ้ดูแล รายงานปัญหาละอื่นะ

mooc.psu.ac.th/psumoc/mod/page/view.php?id=2063

Home Dashboard Events My Courses This course

My courses > หลักการ อาลา-ฮารอม กับการบริโภค > แบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้ในการบริโภคของชาวมุสลิม...

แบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้ในการบริโภคของชาวมุสลิม...

แบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้ในการบริโภคของชาวมุสลิม (ก่อนเรียน)

EDTECH FUND PSU PRINCE OF SONGKLA UNIVERSITY EdIT

แบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้ในการบริโภคของชาวมุสลิม เพื่อส่งเสริมการสร้างความรู้สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา (ก่อนเรียน)

หัวข้อวิจัย : การพัฒนารูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง การ...

Navigation

- Home
- Dashboard
- Site pages
- My courses
 - หลักการ อาลา-ฮารอม กับการบริโภค
 - Participants
 - Badges
 - Competencies
 - Grades
 - แนะนำรายวิชา
 - วิดีโอทัศน์แนะนำรายวิชา
 - กระแสปูศคย สอบถามต่างๆ
 - พุดคยกับผุ้ดูแล รายงานปัญหาละอื่นะ
 - แบบวัดพฤติกรรม...

ภาพแบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้ในการบริโภคของชาวมุสลิม (ก่อนเรียน)

Home Dashboard Events My Courses This course Hide blocks

My courses > หลักการ ฮาลาล-ฮารอม กับการบริโภค > แบบวัดพฤติกรรมสร้างความรู้ในการบริโภคของชาวมุสลิม >

แบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test) หลักการ ฮาลาล-ฮารอม ก...

แบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test) หลักการ ฮาลาล-ฮารอม กับการบริโภค

ข้อสอบมีทั้งหมด 30 ข้อ
สามารถทำได้เพียง 1 ครั้ง ไม่มีการเก็บคะแนน

Attempts allowed: 1

Summary of your previous attempts

แบบทดสอบก่อนเรียน (ก่อนเรียน)

Navigation

- Home
 - Dashboard
 - Site pages
- My courses
 - หลักการ ฮาลาล-ฮารอม กับการบริโภค
 - Participants
 - Badges

(คืออะไร)

- > ตอนที่ 2 พฤติกรรมการบริโภคของชาวมุสลิม
- > ตอนที่ 3 การผลิตอาหารฮาลาล
- > ตอนที่ 4 ความสำคัญของเครื่องหมายฮาลาล
- > สารบัญเรื่อง ฮาลาล-ฮารอม
- > แบบวัดพฤติกรรมสร้างความรู้ในการบริโภคของชาวมุสลิม...
- > แบบประเมินความพึงพอใจด้านทรัพยากรการ

เอกสารประกอบการเรียน : ตอนที่ 1 ฮาลาล ฮารอม (คืออะไร)

ตอนที่ 1 ฮาลาล ฮารอม (คืออะไร)

แบบทดสอบ : ตอนที่ 1 ฮาลาล ฮารอม (คืออะไร)

Not attempted

ข้อสอบมีทั้งหมด 10 ข้อ
สามารถสอบซ้ำได้เพียง 2 ครั้ง

พูดคุย แบ่งปันความรู้ เรื่องเกี่ยวกับฮาลาล ฮารอม

ภาพตัวอย่างวิดีโอทัศน์ ตอนที่ 1 ฮาลาล ฮารอม (คืออะไร)

เอกสารประกอบการเรียนการสอนรายวิชา การบริโภคของชาวมุสลิม 1 / 6 100% +

รายวิชา การบริโภค (ฮาลาล ฮารอม)

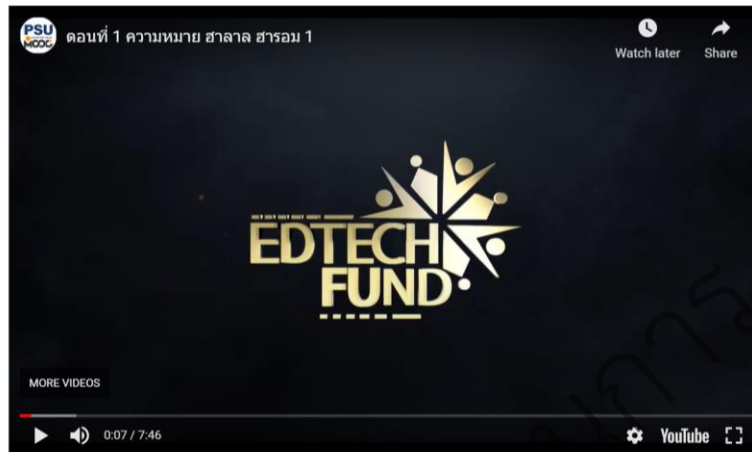
ตอนที่ 1 ความหมายของฮาลาล ฮารอม

มุสลิมมีความศรัทธาว่า "ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์ นบีมุฮัมมัดเป็นผู้สื่อ (ร่อซูล) ของอัลลอฮ์" และมุสลิมมีความเชื่ออย่างมั่นใจว่า อัลลอฮ์คือผู้สร้างมนุษย์และสรรพสิ่งในจักรวาล ดังนั้นคำบัญชาของอัลลอฮ์ คำสอนและแบบอย่างของนบีมุฮัมมัด (ซุนนะห์) จึงเป็นเรื่องที่มุสลิมจะต้องปฏิบัติตามด้วยความจริงจังและจริงจัง กล่าวคือ ปฏิบัติในสิ่งที่อนุมัติ (ฮาลาล) และไม่ปฏิบัติในสิ่งที่ห้าม (ฮารอม) ด้วยความเต็มใจและยินดี

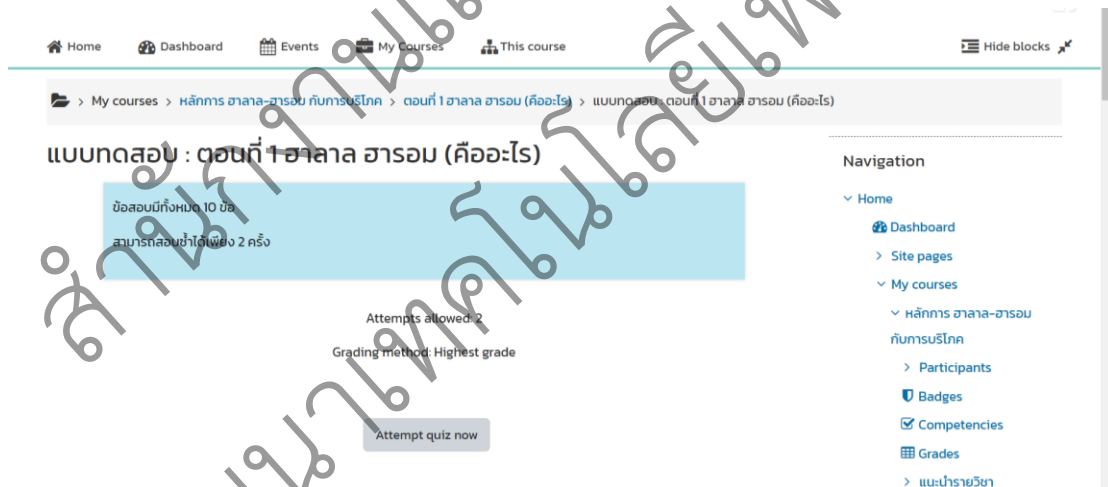
ฮาลาล-ฮารอม ในอิสลามจึงมิได้หมายความว่าเพียงการบริโภคอาหารเท่านั้น แต่ครอบคลุมถึงวิถีการดำเนินชีวิตในหลายๆ ด้าน เช่น การค้าขาย การเงิน การงาน การแต่งกาย การพูดจา (มารยาท) เป็นต้น

ภาพเอกสารประกอบการเรียน : ตอนที่ 1 ฮาลาล ฮารอม (คืออะไร)

ตอนที่ 1 ฮาลาล ฮารอม (คืออะไร)

ภาพตัวอย่างวิดีโอ ตอนที่ 1: ฮาลาล ฮารอม (คืออะไร)

ภาพแบบทดสอบ : ตอนที่ 1 ฮาลาล ฮารอม (คืออะไร)

> My courses > หลักการ ฮาลาล-ฮารอม กับการบริโภค > ตอนที่ 1 ฮาลาล ฮารอม (คืออะไร) > พุดคุย แบ่งปันความรู้ เรื่องเกี่ยวกับฮาลาล ฮารอม > ฮาลาล

พุดคุย แบ่งปันความรู้ เรื่องเกี่ยวกับฮาลาล ฮารอม

ฮาลาล

Settings

Export whole discussion to portfolio Display replies in nested form

W ฮาลาล
by WAFA HAMA - Friday, 16 July 2021, 11:34 PM

ฮาลาลไม่ใช่เพียงแต่ใช้ในการบริโภคอย่างเดียว แต่จะรวมถึงทุกสิ่งทุกอย่างในชีวิตประจำวันของมุสลิม เช่นการแต่งตัว เครื่องใช้ต่าง ๆ ฐรก็ง เป็นต้น

Permalink Reply

Navigation

- Home
 - Dashboard
 - Site pages
- My courses
 - หลักการ ฮาลาล-ฮารอม กับการบริโภค
 - Participants
 - Badges
 - Competencies
 - Grades
 - แนวปารายวิชา
 - แบบวัดพฤติกรรม

ภาพกรอบการพุดคุย แบ่งปันความรู้ เรื่องเกี่ยวกับฮาลาล ฮารอม

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการบริโภคของชาวมุสลิม

- เอกสารประกอบการเรียน : ตอนที่ 2 พฤติกรรมการบริโภคของชาวมุสลิม
- ตอนที่ 2 พฤติกรรมการบริโภคของชาวมุสลิม
- แบบทดสอบ : ตอนที่ 2 พฤติกรรมการบริโภคของชาวมุสลิม
 - Not attempted
 - ข้อสอบมีทั้งหมด 7 ข้อ
 - ผู้เรียนสามารถสอบซ้ำได้เพียง 2 ครั้ง
- พุดคุย แบ่งปันความรู้ เรื่องเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคของชาวมุสลิม

พุดคุย แบ่งปันความรู้ เรื่องเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคของชาวมุสลิม

เรียนรู้ระบบ...
English for Tourist Guides
การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม
ภาษาเกาหลี 1-2 (Korean 1-2)
Research of Education
การฟัง-พูดภาษาเกาหลี 1-1 (Korean Listening - Speak...
E-Sport Challenge
ภาษาเกาหลี 1-1 (Korean

ภาพตัวอย่างวีดิทัศน์ ตอนที่ 2 พฤติกรรมการบริโภคของชาวมุสลิม

mooc.psu.ac.th/psumoc/pluginfile.php/94066/mod_resource/content/4/แผนรื%202.pdf

เอกสารประกอบการเรียนการสอนรายวิชา การบริโภคของชาวมุสลิม 1 / 3 100% + -

รายวิชา การบริโภค (ฮาลาล ฮารอม)

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการบริโภค

❖ วิถีชีวิตมุสลิมด้านการบริโภค

ชาวมุสลิมจำเป็นต้องบริโภคอาหารฮาลาล ดังนั้นในกระบวนการผลิตอาหารฮาลาล ในระยะแรกนั้นเป็นเรื่องของผู้ประกอบการมุสลิมผลิต เพื่อจำหน่ายแก่ผู้บริโภคที่เป็นมุสลิมด้วยกันจึง ไม่จำเป็นต้องมีการรับรอง

ภาพเอกสารประกอบการเรียน : ตอนที่ 2 พฤติกรรมการบริโภคของชาวมุสลิม

mooc.psu.ac.th/psumoc/mod/page/view.php?id=2070

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการบริโภคของชาวมุสลิม

ตอนที่ 2 การบริโภค ฮาลาล ฮาโรม 1

Watch on YouTube

Navigation

- Home
- Dashboard
- Site pages
- My courses
 - หลักการ ฮาลาล-ฮาโรมกับการบริโภค
 - Participants
 - Badges
 - Competencies
 - Grades
 - แนะนำรายวิชา
 - แบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้ในการบริโภคของชาวมุสล...
 - ตอนที่ 1 ฮาลาล ฮาโรม (คืออะไร)
 - ตอนที่ 2 พฤติกรรมการ...

ภาพตัวอย่างวีดิทัศน์ ตอนที่ 2: พฤติกรรมการบริโภคของชาวมุสลิม

My courses > หลักการ ฮาลาล-ฮาโรมกับการบริโภค > ตอนที่ 2 พฤติกรรมการบริโภคของชาวมุสลิม > แบบทดสอบ : ตอนที่ 2 พฤติกรรมการบริโภคของชาวมุสลิม

แบบทดสอบ : ตอนที่ 2 พฤติกรรมการบริโภคของชาวมุสลิม

ข้อสอบนี้ทั้งหมด 7 ข้อ

ผู้เรียนสามารถสอบซ้ำได้เพียง 2 ครั้ง

Attempts allowed: 2

Grading method: Highest grade

Navigation

- Home
- Dashboard
- Site pages
- My courses
 - หลักการ ฮาลาล-ฮาโรมกับการบริโภค
 - Participants

ภาพแบบทดสอบ : ตอนที่ 2 พฤติกรรมการบริโภคของชาวมุสลิม

My courses > หลักการ ฮาลาล-ฮาโรมกับการบริโภค > ตอนที่ 2 พฤติกรรมการบริโภคของชาวมุสลิม > พูดคุย แบ่งปันความรู้ เรื่องเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคของชาวไทยมุสลิม

พูดคุย แบ่งปันความรู้ เรื่องเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคของชาวไทยมุสลิม

Add a new discussion topic

Discussion	Started by	Replies	Last post ↓	Created	
การบริโภคที่ฮาลาล	WAF HAMA	0	WAF HAMA Fri, 16 Jul 2021, 11:36 PM	Fri, 16 Jul 2021, 11:36 PM	Subscribe to this discussion
การบริโภคที่ฮาโรม	NINEE YUERA	0	NINEE YUERA Fri, 16 Jul 2021, 9:33 PM	Fri, 16 Jul 2021, 9:33 PM	Subscribe to this discussion

Navigation

- Home
- Dashboard
- Site pages
- My courses
 - หลักการ ฮาลาล-ฮาโรมกับการบริโภค
 - Participants
 - Badges
 - Competencies
 - Grades
 - แนะนำรายวิชา
 - แบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้ในการบริโภคของชาวมุสล...

ภาพช่องทางการพูดคุย แบ่งปันความรู้ เรื่องเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคของชาวไทยมุสลิม

ตอนที่ 3 การผลิตอาหารฮาลาล

เอกสารประกอบการเรียน : ตอนที่ 3 การผลิตอาหารฮาลาล

ตอนที่ 3 การผลิตอาหารฮาลาล

แบบทดสอบ : ตอนที่ 3 การผลิตอาหารฮาลาล

Not attempted

ข้อสอบมีทั้งหมด 8 ข้อ

ผู้เรียนสามารถสอบซ้ำได้ 2 ครั้ง

พูดคุย แบ่งปันความรู้ เกี่ยวกับการผลิตอาหารฮาลาล

Administration

Course administration

Unenrol me from หลักการ ฮาลาล-ฮารอม กับการบริโภค

ภาพตัวอย่างวีดิทัศน์ ตอนที่ 3 : การผลิตอาหารฮาลาล

mooc.psu.ac.th/psumoc/pluginfile.php/94070/mod_resource/content/3/autoc203.pdf

เอกสารประกอบการเรียนการสอนรายวิชา การบริโภคของชาวมุสลิม 1 / 2 100% +

ตอนที่ 3 การผลิตอาหารฮาลาล

ความรู้เกี่ยวกับอาหารฮาลาล ต้องเป็นไปตามข้อกำหนดของกระบวนการผลิตอาหารฮาลาล ดังนี้

1) สถานที่

สภาพโรงงานหรือสถานที่ผลิตอาหารต้องสะอาดถูกต้องตามสุขอนามัยปราศจาก "นาริส" ซึ่งหมายถึง สิ่งสกปรกต่าง ๆ ซึ่งเป็นที่นิยมของชาวมุสลิม เช่น มูลสัตว์ เลือด น้ำลายของสัตว์เลื้อย ฯลฯ

ภาพเอกสารประกอบการเรียน : ตอนที่ 3 การผลิตอาหารฮาลาล

ตอนที่ 3 การผลิตอาหารฮาลาล

Navigation

Home

Dashboard

Site pages

My courses

หลักการ ฮาลาล-ฮารอมกับการบริโภค

Participants

Badges

Competencies

Grades

แนะนำรายวิชา

แบบวัดพฤติกรรม การสร้างความรู้ในการบริโภคของชาวมุสลิม...

ตอนที่ 1 ฮาลาล ฮารอม (คืออะไร)

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการ

More videos

3:03 / 9:49

YouTube

ภาพตัวอย่างวีดิทัศน์ ตอนที่ 3: การผลิตอาหารฮาลาล

My courses > หลักการ อาสา-ฮารอม กับการบริโภค > ตอนที่ 3 การผลิตอาหารฮาลาล > แบบทดสอบ : ตอนที่ 3 การผลิตอาหารฮาลาล

แบบทดสอบ : ตอนที่ 3 การผลิตอาหารฮาลาล

ข้อสอบมีทั้งหมด 8 ข้อ
ผู้เรียนสามารถสอบซ้ำได้ 2 ครั้ง

Attempts allowed: 2
Grading method: Highest grade

Navigation

- Home
- Dashboard
- Site pages
- My courses
 - หลักการ อาสา-ฮารอม กับการบริโภค
 - Participants

ภาพแบบทดสอบ : ตอนที่ 3 การผลิตอาหารฮาลาล

My courses > หลักการ อาสา-ฮารอม กับการบริโภค > ตอนที่ 3 การผลิตอาหารฮาลาล > พูดคุย แบ่งปันความรู้ เรื่องเกี่ยวกับการผลิตอาหารฮาลาล...

พูดคุย แบ่งปันความรู้ เรื่องเกี่ยวกับการผลิตอาหารฮาลาล

Add a new discussion topic

Discussion Started by Replies Last post Created

Discussion	Started by	Replies	Last post	Created
การผลิตอาหารฮาลาล	WAFHAMA	0	WAFHAMA Fri, 16 Jul 2021, 11:40 PM	Fri, 16 Jul 2021, 11:40 PM

Subscribe to this discussion

Navigation

- Home
- Dashboard
- Site pages
- My courses
 - หลักการ อาสา-ฮารอม กับการบริโภค
 - Participants
 - Badges
 - Competencies
 - Grades

ภาพช่องทางการพูดคุย แบ่งปันความรู้ เรื่องเกี่ยวกับการผลิตอาหารฮาลาล

ตอนที่ 4 ความสำคัญของเครื่องหมายฮาลาล

เอกสารประกอบการเรียน : ตอนที่ 4 ความสำคัญของเครื่องหมายฮาลาล

ตอนที่ 4 ความสำคัญของเครื่องหมายฮาลาล

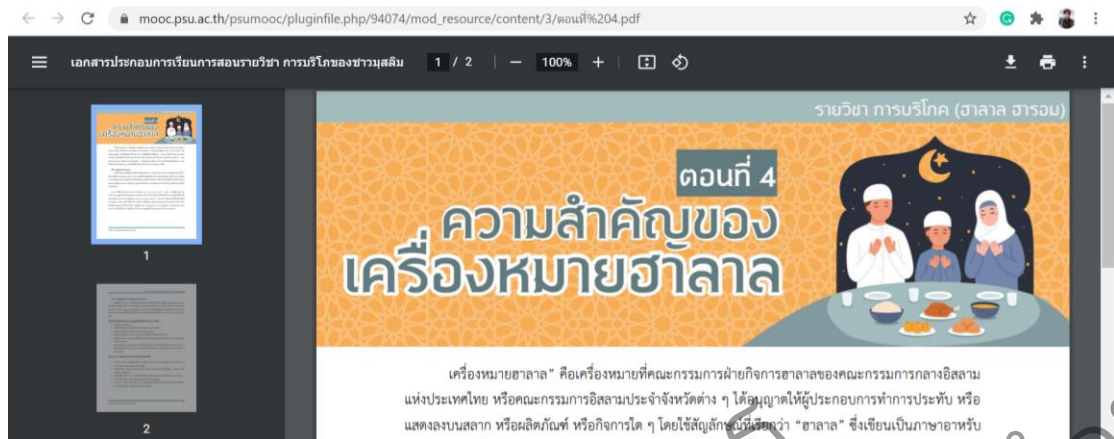
แบบทดสอบ : ตอนที่ 4 ความสำคัญของเครื่องหมายฮาลาล

Not attempted

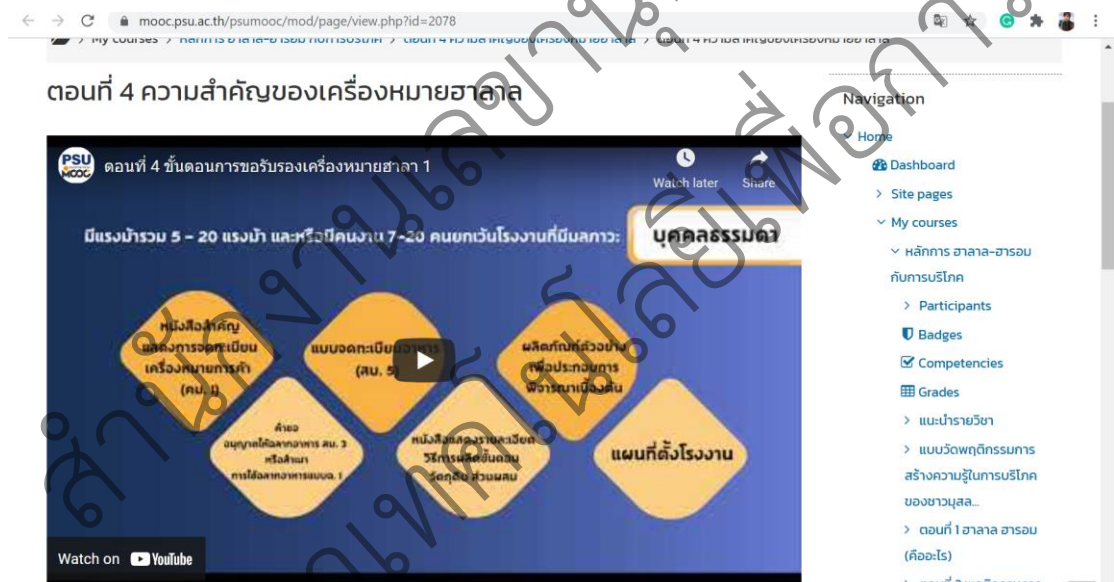
ข้อสอบมีทั้งหมด 7 ข้อ
ผู้เรียนสามารถสอบซ้ำได้ 2 ครั้ง

พูดคุย แบ่งปันความรู้ เรื่องเกี่ยวกับเครื่องหมายฮาลาล

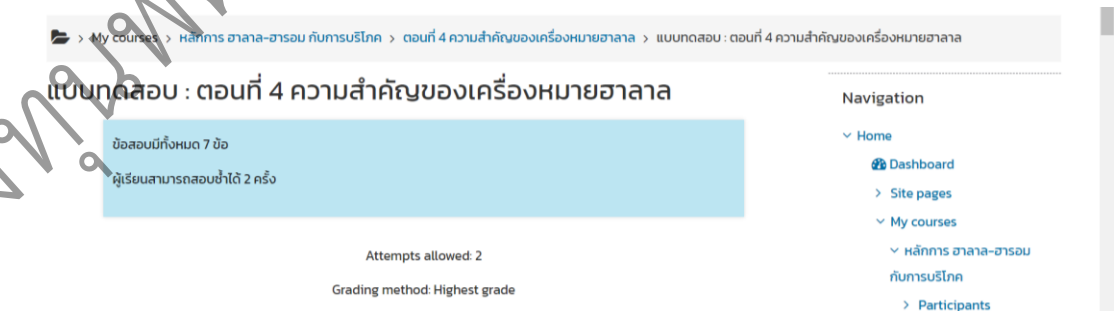
ภาพตัวอย่างวีดิทัศน์ ตอนที่ 4 : ความสำคัญของเครื่องหมายฮาลาล

ภาพเอกสารประกอบการเรียน : ตอนที่ 4 ความสำคัญของเครื่องหมายฮาลาล

ภาพตัวอย่างวีดิทัศน์ ตอนที่ 4: ความสำคัญของเครื่องหมายฮาลาล

ภาพแบบทดสอบ : ตอนที่ 4 ความสำคัญของเครื่องหมายฮาลาล

> My courses > หลักการ ฮาลาล-ฮารอม กับการบริโภค > ตอนที่ 4 ความสำคัญของเครื่องหมายฮาลาล > พูดคุย แบ่งปันความรู้ เรื่องเกี่ยวกับเครื่องหมายฮาลาล

พูดคุย แบ่งปันความรู้ เรื่องเกี่ยวกับเครื่องหมายฮาลาล

Add a new discussion topic

Discussion	Started by	Replies	Last post ↓	Created
ขึ้นตอนการ ขอรับรองฮา ลาล	WAFA HAMA	0	WAFA HAMA Fri, 16 Jul 2021, 11:43 PM	Fri, 16 Jul 2021, 11:43 PM Subscribe to this discussion

Navigation

- Home
 - Dashboard
 - Site pages
 - My courses
 - หลักการ ฮาลาล-ฮารอม
 - กับการบริโภค
 - Participants
 - Badges
 - Competencies
 - Grades

ภาพรอบการพูดคุย แบ่งปันความรู้ เรื่องเกี่ยวกับความสำคัญของเครื่องหมายฮาลาล

สาระน่ารู้เรื่อง ฮาลาล-ฮารอม

- คู่มือแนะนำฮาลาล-ฮารอม โดย สถาบันฮาลาลแห่งประเทศไทย
- อาหารฮาลาลในบทบัญญัติอิสลาม โดย ผศ.ดร.อัสบับ แดอาลี
- ฮาลาลน่ารู้ โดย สถาบันฮาลาลมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ภาพสาระน่ารู้เรื่อง ฮาลาล-ฮารอม

mooc.psu.ac.th/psumoc/pluginfile.php/94078/mod_resource/content/2/hala-harom.pdf

Untitled-1 1 / 34 100%

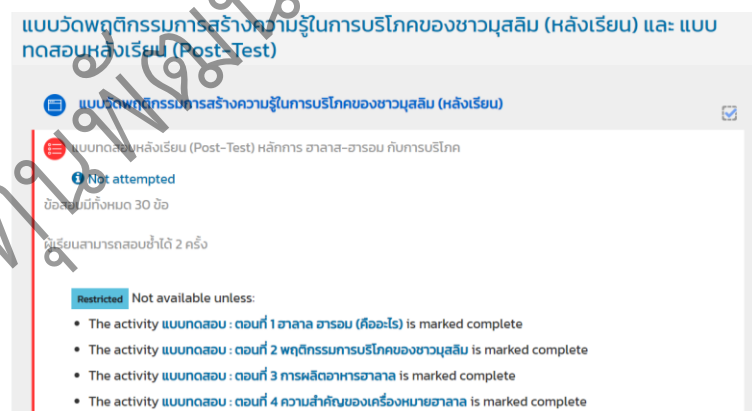
ภาพคู่มือแนะนำฮาลาล-ฮารอม โดย สถาบันฮาลาลแห่งประเทศไทย

ภาพเอกสารอ่านประกอบ เรื่อง อาหารฮาลาลในบทบัญญัติอิสลาม โดย ผศ.ดร.อัสหมิน แดฮาดี

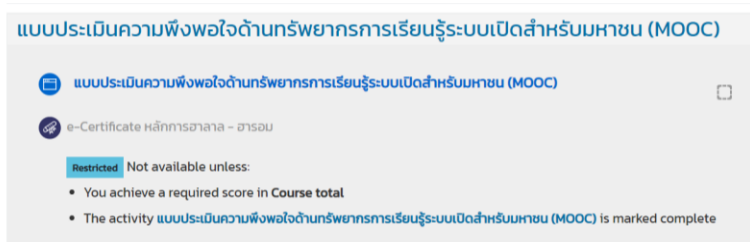
ฮาลาลน่ารู้			สาระฮาลาล
ความเข้าใจและการปรับตัวในสถานการณ์ของโรคระบาดในหมู่น้องที่ถูกต้องของอิสลาม	24 เมษายน 2563	จำนวน 250	ฮาลาลน่ารู้ บทความวิชาการฮาลาล Halal Talk วิดีโอแนะนำ
ท่องเที่ยวฮาลาลแบบ หมู่นิสานมุสลิมรู้ไม่ผิด ย่อมท่องเที่ยว คาดรายได้ทะลุ 3,000 ล้านบาทต่อสัปดาห์	31 ตุลาคม 2560	จำนวน 4,796	
รายการทาน้ำฮาลาล นิสานมุสลิมรู้ไม่ผิด ย่อมท่องเที่ยว ฮาลาล - ฮารอม	08 มิถุนายน 2560	จำนวน 3,385	
จับโอกาสฮาลาลน่ารู้ นิสานมุสลิมรู้ไม่ผิด ย่อมท่องเที่ยว ฮาลาล - ฮารอม	11 มกราคม 2559	จำนวน 5,170	
นิทรรศการใหม่ "นิทรรศการฮาลาล" อีกหนึ่งประตูโอกาสของเอเชีย	08 ตุลาคม 2558	จำนวน 4,272	
การท่องเที่ยวที่พระเจ้ารัก	02 ตุลาคม 2558	จำนวน 3,191	

ภาพฮาลาลน่ารู้ โดย สถาบันฮาลาลมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ภาพแบบวัดพฤติกรรมการสร้างความรู้ในการบริโภคของชาวมุสลิม (หลังเรียน)

แบบทดสอบ (หลังเรียน)

ภาพแบบประเมินความพึงพอใจด้านทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC)

ภาพใบประกาศนียบัตรสำหรับผู้ผ่านเกณฑ์การประเมินในรายวิชา

ประวัติผู้รับทุนสนับสนุน

หัวหน้าโครงการวิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โอภาส เกาไสยาภรณ์

ผู้อำนวยการสำนักทรัพยากรการเรียนรู้

คุณหญิงหลง อรรถกระวีสุนทร และ

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายพัฒนาสื่อและเทคโนโลยี

การศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

E-Mail ophat.k@psu.ac.th

เบอร์โทรศัพท์ 0819368243

สมรรถนะด้านการเรียนการสอน

Senior Fellow (The Higher Education Academy (HEA)), ประเทศอังกฤษ

ประวัติการศึกษา

ค.ด. (เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประสบการณ์ด้านการบริหาร

2564-ปัจจุบัน ผู้อำนวยการสำนักทรัพยากรการเรียนรู้คุณหญิงหลง อรรถกระวีสุนทร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

2561-ปัจจุบัน ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

2556-ปัจจุบัน ประธานบริหารหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

2556-2558 รองคณบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษาและวัฒนธรรม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

2554-2556 รองหัวหน้าภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

2549-2551 ประธานหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ประวัติการฝึกอบรม

1. The UK Professional Standards Framework (UKPSF) Training Program, ได้รับทุนจาก สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
2. อบรมโครงการพัฒนาผู้นำนักบริหารเพื่ออนาคตของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ รุ่นที่ 3
3. The 2016 APEC e-Learning Training Program, Institute of APEC Collaborative Education [IACE], ณ เมืองปูซาน สาธารณรัฐเกาหลี (ได้รับทุนจากรัฐบาลสาธารณรัฐเกาหลี)
4. National Training Programme for Teacher Educators on ICT-Pedagogy Intergration, ณ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ (ได้รับทุนจาก UNESCO)

คณะผู้วิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จรรุวรรณ กฤตย์ประชา รองคณบดีฝ่ายวิชาการ วิจัย และนวัตกรรม
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
E-Mail jkritprac@gmail.com
เบอร์โทรศัพท์ 0818983304

สมรรถนะด้านการเรียนการสอน

Senior Fellow (The Higher Education Academy (HEA)), ประเทศอังกฤษ

ประวัติการศึกษา

PhD (Nursing), University of Michigan, USA

ประสบการณ์ด้านการบริหาร

2561-ปัจจุบัน รองคณบดีฝ่ายวิชาการ วิจัย และนวัตกรรม คณะพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

2563-ปัจจุบัน ผู้อำนวยการศูนย์ความเป็นเลิศด้านผู้สูงวัย คณะพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

2559-ปัจจุบัน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิเทศสัมพันธ์และเครือข่ายวิจัย สถานวิจัยนวัตกรรมทางการศึกษา
และการเรียนการสอนที่เป็นเลิศ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

2549-2555 ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายทรัพยากรการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วสันต์ อดิษฐ์

ผู้อำนวยการสถานวิจัยนวัตกรรมทางการศึกษา

และการเรียนการสอนที่เป็นเลิศ

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

E-Mail vassan.a@psu.ac.th

เบอร์โทรศัพท์ 0814590505

ประวัติการศึกษา

Ph.D. (Higher & Continuing Education)

University of Missouri, USA

ประสบการณ์ด้านการบริหาร

2564-ปัจจุบัน ผู้อำนวยการสถานวิจัยนวัตกรรมทางการศึกษาและการเรียนการสอนที่เป็นเลิศ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

2552-2557 กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ Stamford International University (ผู้แทน
สกอ)

2550-2554 กรรมการสภามหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

2551-2555 ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

2547-2551 คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

2544-2547 ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

2535-2537 ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา วิทยาเขตปัตตานี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ประวัติการฝึกอบรม

1. ประกาศนียบัตรผู้บริหารระดับสูงมหาวิทยาลัย, ทบวงมหาวิทยาลัย
2. Diploma in New Media in Education, University of Tsukuba, Japan
3. Certificate in Educational Technology, Yokohama National University, Japan
4. Certificate in Television Program Production, Radio Nederland Training Center, the Netherlands